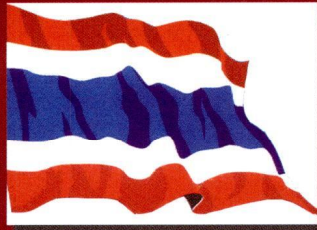

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

อ.พ. ๓๔/๒๕๕๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นเรื่องด่วน

๒. เสนอโดย นางนันทนา ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๓. เสนอโดย นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับพร้อมกันไปเมื่อคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษวันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ และได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๑ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขึ้นคณะกรรมการฯ และโดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพตามมาตรา ๑๕๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวนกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

จำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓

ต่อมา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๗๐ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง ทั้งนี้ เพื่อให้เสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

- (๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))
- (๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)
- (๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)
- (๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)
- (๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)
- (๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)
- (๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมทั้งสิ้น ๑๗ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๔. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๔.๑ กำหนดให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๓)

๔.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ โดยกำหนดให้ยกเลิกคำว่า “เลขาธิการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” ขึ้นแทน (ร่างมาตรา ๔)

๔.๓ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๕)

๔.๔ กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในการตรวจสอบสิทธิประโยชน์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๔.๕ กำหนดเพิ่มขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กรณีที่ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด แล้วพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ แจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป

(ร่างมาตรา ๗)

๔.๖ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวม พยานหลักฐาน การไต่ถามและการวินิจฉัยในกรณีที่คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมซึ่งอาจร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ (ร่างมาตรา ๘)

๔.๗ กำหนดให้การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๙)

๔.๘ กำหนดเพิ่มในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วน ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

๔.๙ กำหนดเพิ่มให้คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ (ร่างมาตรา ๑๑)

๔.๑๐ กำหนดขั้นตอนและวิธีการเพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิของคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ และในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๑) และกำหนดสิทธิขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๒)

นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กำหนดให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ โดยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบหรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๓) ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการ และกำหนดให้เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๔) (ร่างมาตรา ๑๒)

๔.๑๑ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๓)

๔.๑๒ กำหนดเพิ่มให้คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

๔.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์กรคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนดในระเบียบ (ร่างมาตรา ๑๕)

๔.๑๔ กำหนดเพิ่มให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับ
การอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด
(ร่างมาตรา ๑๖)

๔.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน
หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น
อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธี
กรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลือ
อื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
- : ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับแก้ไข)
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : คำแปลอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้น สาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิช ผาสุข ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวธนพร เกิดผล นิติกรปฏิบัติการ นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๗
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
  - ๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๑๗
    - ๑.๑ สรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ๑๘
    - ๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ๒๔
  - ๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง..... ๒๔
    - ๒.๑ สรุปประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ ๒๔
    - ๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๓๑
  - ๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๔๓

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔๕

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย ..... - ๑ -
- คำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ..... - ๑๓ -
- สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และภูมิภาค
ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ . - ๔๐ -
- บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๔๖ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ..... (๑)
- : ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ..... (๑๙)
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๒๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๒๙)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา..... (๓๑)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับแก้ไข) ..... (๔๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ..... (๕๗)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๖๗)
- : คำแปลอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ ..... (๖๙)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นเรื่องด่วน

๒. เสนอโดย นางนันทนา ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

๓. เสนอโดย นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลทำนองเดียวกัน จึงเห็นชอบให้นำมาพิจารณารวมกันไป โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติฯ ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

(๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ วรรคสาม)

(๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)

(๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)

(๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ การจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและ ใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่น จากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ คนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กร ด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๑ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้ง

คณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน^๑ เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการการ และโดยที่ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพ ตามมาตรา ๑๕๒^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวนกรรมการวิสามัญต้องประกอบด้วย ผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการหรือทุพพลภาพ ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน คณะกรรมการการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน และกำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓^๓

คณะกรรมการการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑. นางนันทนา ทิมสุวรรณ	ประธานคณะกรรมการการ
๒. นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์	รองประธานคณะกรรมการการ คนที่หนึ่ง
๓. คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช	รองประธานคณะกรรมการการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	รองประธานคณะกรรมการการ คนที่สาม
๕. นางชมภู จันทาทอง	รองประธานคณะกรรมการการ คนที่สี่
* ๖. นางเบญจา ชลธารันนท์	รองประธานคณะกรรมการการ คนที่ห้า
๗. นางอนุสรฯ ยังตรง	เลขานุการคณะกรรมการการ
๘. นางสาวบุญยธิดา สมชัย	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่หนึ่ง
๙. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สอง
๑๐. นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สาม
๑๑. นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สี่

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ วรรคสอง กำหนดว่า

“ ฯลฯ ฯลฯ

การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภา

“ ฯลฯ ”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๒ บัญญัติว่า

“ มาตรา ๑๕๒ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมการการเต็มสภา ให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการการทั้งหมด ทั้งนี้ โดยมีสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน ”

^๓ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓ กำหนดว่า

“ ข้อ ๑๒๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นคณะกรรมการการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ”

* หมายถึง กรรมการการในสัดส่วนของรัฐบาล

๑๒. นางสิรินทร รามสูต	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง คนที่ห้า
๑๓. นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	โฆษกคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๑๔. นางอรอนงค์ คล้ายนก	โฆษกคณะกรรมการการเลือกตั้ง
*๑๕. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๑๖. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	โฆษกคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๑๗. นางรังสิมา เจริญศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง
*๑๘. นายวิเชียร ขวลิต	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง
**๑๙. นางมลิวัดย์ ธรรมแสง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง
**๒๐. นายกิติพงษ์ สุทธิ	๒๑. นางชนิษฐา เทวินทรภักดี
๒๒. นายครรชิต ทับสุวรรณ	๒๓. นายชัยวุฒิ ผ่องแผ้ว
**๒๔. นางดารณี ธนะภูมิ	*๒๕. นายประหยัด ตี๋อ่อง
๒๖. นางพวงแก้ว กิจธรรม	**๒๗. นายพีรพงศ์ จารุสาร
๒๘. นายภีรพล ลาภาโรจน์กิจ	**๒๘. นายยงยุทธ บริสุทธิ์
๓๐. นายรณเทพ อนุวัฒน์	๓๑. นายศุภชีพ ดิษเทศ
๓๒. นายสมโภช สายเทพ	๓๓. นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์
*๓๔. นางสุนีย์ สายสุพัฒน์ผล	*๓๕. นายอัศววัฒน์ เทพหัสติน ฦ อยุธยา
**๓๖. นางสาวอศิวรา ศิริรุ่งเรือง	

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๗๐ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป^๔ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖^๕ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

** หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของผู้แทนองค์การเอกชนเกี่ยวกับผู้พิการ

^๔ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวก หน้า (๕๗)

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๖ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๔๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน”

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๖ ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๖ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๓๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ”
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))

(๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
แห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ วรรคสาม)

(๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ
(เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)

(๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ
มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)

(๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ
การจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและ
ใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่น
จากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ
คนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กร
ด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

คนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๔. วันบังคับใช้ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๕.๑ กำหนดให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง

๕.๒ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามศัพท์ โดยกำหนดให้ยกเลิกคำว่า “เลขาธิการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” ขึ้นแทน (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”

๕.๓ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน”

๕.๔ กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในการตรวจสอบสิทธิประโยชน์ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้”

๕.๕ กำหนดเพิ่มขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กรณีที่ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการแล้วพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สิ้นสุด”

๕.๖ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีอำนาจกระเปียบกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ยและการวินิจฉัยในกรณีที่คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมซึ่งอาจร้องขอต่อคณะกรรมการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติอาจจัดให้มีคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่สวน และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะกรรมการหรือผู้ไต่สวน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

๕.๗ กำหนดให้การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กำหนด (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๕.๘ กำหนดเพิ่มในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วน ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการได้ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ”

๕.๙ กำหนดเพิ่มให้คนพิการซึ่งไม่มีสถานการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๘/๑ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๕.๑๐ กำหนดเพิ่มขึ้นขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากรัฐ เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๑๐.๑ กำหนดขั้นตอนและวิธีการเพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิของคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ และกำหนดให้ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๑)

“มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุนอำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาก็่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงานดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้”

๕.๑๐.๒ กำหนดสิทธิในการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๒)

“มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) มีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิอย่างครบถ้วน

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

(๘) ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๙) ดำเนินการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๕.๑๐.๓ กำหนดให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการได้ โดยใช้งบประมาณของตนเอง ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบหรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๓)

“มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง

การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

ที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

๕.๑๐.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการ และกำหนดให้เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๔)

“มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย

การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๕.๑๑ กำหนดเพิ่มให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้”

๕.๑๒ กำหนดเพิ่มให้คณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การดำเนินการตาม (๒) คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้”

๕.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนดในระเบียบ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

๕.๑๔ กำหนดเพิ่มให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับ การอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่ประมวลรัษฎากร กำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับ การอุดหนุน จากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด”

๕.๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงาน หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานและไม่ประสงค์จะส่งเงิน เข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน หรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์ จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดย วิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความ ช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับที่เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ฉบับที่เสนอโดย นางนันทนา ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ และฉบับที่เสนอโดยนายพิชญ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกันทั้ง ๓ ฉบับพร้อมกันไป เมื่อคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ และได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

คณะรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข แลกเปลี่ยนหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และในส่วนที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นางนันทนา ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย และนายพิชญ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แลกเปลี่ยนหลักการและเหตุผลต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))

(๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

(๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๑)

(๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๒)

(๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้แถลงหลักการและเหตุผลเสร็จแล้ว ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) มีความเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เนื่องจาก ตามข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรที่เป็นคนพิการจำนวนเกือบสองล้านคน และแม้ว่าคนพิการจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ตาม แต่ก็ยังมีคนพิการจำนวนหนึ่งโดยเฉพาะในต่างจังหวัดที่ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงและใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ มีเหตุผลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๒) ประเด็นสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มี ๓ ประการ ดังนี้

(๑) การยกฐานะให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีฐานะเป็นกรม ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานด้านคนพิการทั้งในเชิงนโยบาย และทางปฏิบัติเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่คนพิการว่าตนเองมีหน่วยงานในระดับกรมดูแลโดยตรงอีกด้วย

(๒) การบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่บางประการแทนได้

(๓) การคุ้มครองสิทธิของคนพิการ เนื่องจากคนพิการสามารถแบ่งออกเป็น ๖ ประเภท ดังนั้น ความจำเป็นในการเข้าถึงสิทธิของคนพิการแต่ละประเภทย่อมมีความแตกต่างกัน และปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ คนพิการยังไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกับคนปกติ

๓) ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดประเภทความพิการ ๗ ประเภท ได้แก่

(๑) ความพิการทางการเห็น ซึ่งคนพิการประเภทนี้ยังมีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ

(๒) ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

(๓) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย เป็นประเภทคนพิการที่สามารถสังเกตได้โดยง่ายจากลักษณะทางกายภาพ ซึ่งแม้จะเป็นประเภทที่ได้รับการดูแลมากที่สุด แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการใช้ทางลาด หรือการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกบางประการ

(๔) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

(๕) ความพิการทางสติปัญญา

(๖) ความพิการทางการเรียนรู้

(๗) ความพิการทางออทิสติก

คนพิการประเภทที่ ๔, ๕, ๖ และ ๗ นี้ ถือเป็นกลุ่มคนพิการที่ได้รับการคำนึงถึงน้อยที่สุด คนพิการประเภทนี้ยังมีปัญหาด้านการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ทั้งการศึกษา และการรักษาพยาบาล ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้น จึงขอฝากไปยังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อพิจารณาให้คนพิการทั้ง ๗ กลุ่มประเภทสามารถเข้าถึงซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐได้อย่างเท่าเทียมกัน

๔) ตามร่างมาตรา ๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๓/๑ ซึ่งกำหนดขั้นตอนสำหรับดำเนินการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ จงใจไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควร นั้น มีข้อสังเกตว่า การใช้ถ้อยคำ “ภายในระยะเวลาอันสมควร” ในวรรคสองของมาตรา ๑๓/๑ และการใช้ถ้อยคำ “ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า” ในวรรคสอง (๒) ของมาตรา ๑๓/๑ นั้น ถือเป็นถ้อยคำที่ไม่ชัดเจน และการพิจารณากำหนดระยะเวลาหรือการวินิจฉัยกรณีดังกล่าวย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของเจ้าหน้าที่แต่ละบุคคล ซึ่งอาจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และอาจนำไปสู่การกลั่นแกล้ง ตลอดจนการแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบด้วยหน้าที่ได้ จึงมีความเห็นว่า ควรมีการระบุเป็นกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนเพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๕) ตามร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ นั้น มีข้อสังเกตว่า แม้ว่าปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการจดทะเบียนคนพิการเป็นการออกบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วก็ตาม แต่ขั้นตอนการขอมิบัตรตลอดจนการออกบัตรประจำตัวคนพิการยังมีความสับสนและยุ่งยากซับซ้อน จึงมีความเห็นว่า ควรมีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกบัตรประจำตัวคนพิการให้มีความชัดเจน นอกจากนี้ ควรกำหนดอายุบัตรประจำตัวคนพิการให้ใช้ได้ตลอดชีพ เนื่องจากคนพิการอาจมีข้อจำกัดและความไม่สะดวกในการเดินทางไปยื่นคำขอมิบัตรใหม่ อีกทั้งความพิการ คือ การเสียอวัยวะไปจากสภาพเดิม จึงมีลักษณะถาวรและเป็นไปตลอดชีวิต แตกต่างจากกรณีผู้ทุพพลภาพซึ่งเป็นเพียงแต่หย่อนกำลังความสามารถที่จะประกอบการทำงานตามปกติได้

๖) ตามร่างมาตรา ๙ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๐/๓ ซึ่งกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ นั้น มีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้มีสัดส่วนของคนพิการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์ดังกล่าวในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะคนพิการย่อมมีความเข้าใจและรับทราบปัญหาของคนพิการได้เป็นอย่างดี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีข้อสังเกตหลายประการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในด้านต่าง ๆ ที่ต้องพึงพิจารณาประกอบ กล่าวคือ

(๑) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

ควรเปิดโอกาสให้คนพิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เช่น การร่วมเป็นคณะกรรมการองค์กรของคนพิการเพื่อพิจารณาหรือแก้ไขเกี่ยวกับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ของคนพิการ หรือส่งเสริมการใช้สิทธิทางการเมืองของคนพิการ เพราะกลุ่มคนพิการได้ให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

(๒) ด้านการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทางด้านภูมิสถาปัตยกรรม

ในการปรับสภาพแวดล้อมหรือการก่อสร้างอาคารสถานที่ต่าง ๆ ควรรณรงค์ให้หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนคำนึงถึงแนวทางอารยะสถาปัตยกรรม (Universal Design) ด้วยตามสถานที่ราชการ สถานประกอบการที่รับคนพิการเข้าทำงาน หรือสถานที่สาธารณะ ควรจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นรถโดยสาร รถไฟฟ้า ทางลาด ที่จอดรถ ห้องน้ำ ลิฟต์ เป็นต้น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการได้โดยสะดวกมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วไปว่า หากเจ้าของอาคาร สถานที่ หรือสถานประกอบการใดได้จัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ย่อมมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนดได้

(๓) ด้านการเข้าถึงสิทธิทางด้าน การรักษาพยาบาลและการสาธารณสุข

ปัจจุบันยังมีคนพิการระดับรุนแรงที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลทางการแพทย์และการสาธารณสุขอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสำรวจและดูแลอย่างทั่วถึง

การส่งเสริมและการดูแลด้านการสาธารณสุขให้แก่ประชาชนก็มีความสำคัญในมิติของการป้องกันหรือลดความเสี่ยงของการเกิดความพิการในอนาคตด้วย เช่น การป้องกันโรคหัดตั้งแต่ในครรภ์มารดา โครงการรณรงค์การใช้เกลือผสมไอโอดีนแก่มารดาเพื่อป้องกันความพิการทางสมอง เป็นต้น และควรส่งเสริมการค้นคว้าพัฒนาทางการแพทย์และการสาธารณสุขอย่างต่อเนื่องเนื่องจากโครงสร้างสังคมไทยมีแนวโน้มที่จะเป็นสังคมผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุย่อมมีความเสี่ยงต่อความพิการได้หลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นด้านการมองเห็น ด้านการได้ยิน หรือกลายเป็นคนพิการเพราะสาเหตุจากโรคต่าง ๆ เช่น โรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น

นอกจากนี้ สาเหตุของความพิการส่วนหนึ่งเกิดขึ้นเพราะอุบัติเหตุทางการแพทย์หรือการขับขี่ยานพาหนะขณะเมาสุรา ดังนั้น ควรมีการรณรงค์สำหรับโครงการเมาไม่ขับหรือดื่มไม่ขับ และเข้มงวดตรวจตราผู้ขับขี่ยานพาหนะ ตลอดจนการส่งเสริมการสร้างวินัยด้านการจราจรอย่างต่อเนื่องและจริงจังเพื่อลดอุบัติเหตุ

(๔) ด้านการเข้าถึงสิทธิทางด้านการศึกษา

พบว่า คนพิการยังได้รับโอกาสในการศึกษาไม่เท่าเทียมกับคนปกติ แม้ว่าคนพิการจะได้รับสิทธิด้านการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง หรือในระดับจังหวัด หรือในระดับเขตการศึกษา หรือมีการจัดตั้งโรงเรียนศึกษาพิเศษ เพื่อรองรับคนพิการแล้วก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับสัดส่วนของคนพิการในประเทศไทยก็ยังมีไม่เพียงพอและไม่ทั่วถึงและยังมีจำนวนน้อยลงในระดับอาชีวศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ ครูผู้สอนในหลักสูตรการศึกษาพิเศษดังกล่าวควรเป็นผู้ที่ผ่านการศึกษอบรมด้านการสอนเด็กเฉพาะทางด้วย เพราะการศึกษาย่อมส่งผลต่อโอกาสในการประกอบอาชีพของคนพิการในอนาคต

(๕) ด้านสิทธิและโอกาสในการจ้างงานและการประกอบอาชีพ

สืบเนื่องจากที่รัฐบาลได้มีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงินวันละ ๓๐๐ บาท หรือการปรับอัตราเงินเดือนสำหรับผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเป็นจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อเดือนนั้น สำหรับคนพิการกลับไม่ได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพเฉกเช่นคนปกติ โดยพบว่าคนพิการที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไปจำนวนมากเป็นผู้ไม่มีอาชีพ หรือมักจะประกอบอาชีพค้าขาย สลากกินแบ่งรัฐบาล นอกจากนี้ คนพิการมีรายได้เฉลี่ยเพียง ๗,๕๐๐ บาทต่อเดือนเท่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งแม้ปัจจุบันได้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขึ้นจำนวน ๙ แห่งเพื่อการฝึกอาชีพให้แก่คนพิการก็ตาม แต่คนพิการที่ผ่านการฝึกอบรมยังมีจำนวนน้อย ดังนั้น รัฐจึงควรให้การส่งเสริมการประกอบอาชีพสำหรับคนพิการอย่างจริงจัง เพราะโดยศักยภาพของคนพิการสามารถปฏิบัติงานบางประเภทได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกับคนปกติ เช่น เจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลลูกค้าทางโทรศัพท์หรือ Call Center หรืองานฝีมือบางประเภท เป็นต้น

รัฐควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการรับคนพิการเข้าทำงาน โดยอาจมีการเพิ่มแรงจูงใจหรือการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ นายจ้างหรือสถานประกอบการ เช่น กรณีที่รับคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละหกสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น นายจ้างมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้นได้ตามที่กฎหมายกำหนด แต่หากสถานประกอบการใดไม่รับคนพิการเข้าทำงาน ก็จะต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ นอกจากนี้ องค์กรเอกชนใดที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กำหนด ย่อมมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายนั้นด้วย

(๖) ด้านสวัสดิการ

คนพิการทุกคนที่มีบัตรประจำตัวคนพิการมีสิทธิที่จะได้รับเบี้ยความพิการจำนวน ๕๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งถือเป็นสวัสดิการที่ช่วยแบ่งเบาภาระด้านการดำรงชีพของคนพิการได้ส่วนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มีการเสนอให้มีการพิจารณาเพิ่มอัตราเบี้ยความพิการ เช่นเดียวกับการปรับเพิ่มเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ได้รับการพิจารณาไปก่อนหน้านี้

สำหรับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐนั้นพบว่า ปัจจุบันมีศูนย์สวัสดิการสงเคราะห์คนพิการและคนไร้ที่พึ่งจำนวน ๒๐ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งยังไม่เพียงพอกับจำนวนคนพิการในประเทศไทย

(๗) ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ

การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วนั้นมีความสำคัญมากในปัจจุบัน แต่สื่อ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ มักออกแบบมาเพื่อสื่อสารกับคนปกติ ดังนั้น จึงควรอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทด้วย เช่น การนำโปรแกรม Speech Viewer มาใช้เพื่อช่วยในการฝึกออกเสียงและฝึกการพูด การจัดอุปกรณ์สัญญาณเสียง การพัฒนาระบบมัลติมีเดียการใช้ภาษามือ การพัฒนาหนังสือเสียง เป็นต้น

(๘) ด้านการกีฬา

ปัจจุบันนักกีฬาคนพิการได้สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยจากการแข่งขันกีฬารายการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น กีฬาคนพิการหรือกีฬาพาราลิมปิก (Paralympic Games) ซึ่งเป็นกีฬาระดับโลกเช่นเดียวกับกีฬาโอลิมปิก (Olympic Games) ของนักกีฬาปกติ อย่างไรก็ตามยังมีความเหลื่อมล้ำบางประการที่นักกีฬาคนพิการได้รับไม่ทัดเทียมกับนักกีฬาปกติ เช่น การจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาสำหรับนักกีฬาคนพิการโดยเฉพาะ หอพักนักกีฬาคนพิการ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือนักกีฬาคนพิการที่ประสบความสำเร็จได้รับเหรียญรางวัลจากการแข่งขันกีฬากลับได้รับการจัดสรรเงินรางวัลจากรัฐเป็นจำนวนน้อยกว่านักกีฬาปกติมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม รัฐควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินรางวัลดังกล่าวให้มีจำนวนเท่าเทียมหรือใกล้เคียงกับนักกีฬาปกติ

(๙) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

คนพิการมีความต้องการการดูแลและความเอาใจใส่เป็นพิเศษเช่นเดียวกับเด็กเยาวชน หรือผู้สูงอายุ และควรได้รับการดูแลตั้งแต่แรกเกิด ดังนั้น หากมีการร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งในระดับชุมชน ก็จะเป็นการช่วยแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐได้ทางหนึ่ง

(๑๐) ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติต่อคนพิการ

ปัจจุบันประเทศไทยมีคนพิการเป็นจำนวนเกือบสองล้านคน แม้ว่าสิทธิของคนพิการจะได้รับการรับรองคุ้มครองภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดียิ่งขึ้น มีการกำหนดสิทธิประโยชน์และคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนการสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ ก็ตาม

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่สำคัญที่สุดอยู่ที่การบังคับใช้กฎหมาย และปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อคนพิการของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนชุมชน ครอบครัว และประชาชนทั่วไป ซึ่งส่งผลให้การให้ความสำคัญและการปฏิบัติต่อคนพิการในประเทศไทยยังมีความไม่ทัดเทียมกับในต่างประเทศ หรือแม้แต่ประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียด้วยกันก็ตาม ดังนั้น รัฐควรจัดอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ดูแลคุณภาพชีวิตคนพิการโดยตรง และควรมีการรณรงค์ตลอดจนการสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ เพื่อให้คนพิการเกิดความศรัทธาในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจ และมีกำลังใจในการพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพของตน สามารถลดภาระของสังคม และสามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไปอย่างมีความสุข

**นายวิทยา บุรณศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตอบชี้แจง
สรุปได้ดังนี้**

ขอขอบคุณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมอภิปรายและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยฝากให้คณะกรรมการผู้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รับเอาข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะดังกล่าวของสมาชิกฯ ไปพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาในวาระที่สอง และวาระที่สามต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ต่อไป

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ฉบับ ไปพร้อมกัน ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๑ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาโดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

**๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณา
เรียงตามลำดับมาตรา**

๒.๑ สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างมาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑)

กรรมการผู้สงวนความเห็นอภิปรายว่า

กรรมการผู้สงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความใน (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ เรื่องอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นดังนี้

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง”

เหตุผลในการขอแก้ไขโดยการเพิ่มเติมถ้อยคำว่า “หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง” นั้น เนื่องจากเห็นว่า สิทธิของคนพิการในด้านต่าง ๆ ได้ปรากฏมีอยู่ทั้งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้และตามกฎหมายอื่น ๆ อยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายเหล่านั้นมีผลบังคับอย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ จึงไม่ควรตีความเจตนาของพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างแคบโดยจำกัดการตรวจสอบหรือการดูแลสิทธิประโยชน์ของคนพิการเฉพาะแต่ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดเท่านั้น แต่ควรตีความให้อำนาจหน้าที่รวมถึงกฎหมายทุกฉบับที่มุ่งคุ้มครองสิทธิในด้านต่าง ๆ ของคนพิการนั้นด้วย กรณีตัวอย่างเช่น หากมีปัญหาข้อขัดแย้งตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากสถานศึกษาปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าเรียน เช่นนี้ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติก็ควรมีอำนาจหน้าที่ในการเข้ามาตรวจสอบ ให้คำแนะนำ หรือช่วยเหลือ ด้วยการเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาไกล่เกลี่ยได้ ซึ่งจะเป็นการลดหรือป้องกันปัญหาไม่给人พิการ ต้องใช้วิธีการรวมตัวกันประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิประโยชน์ของตนเองอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งหากบัญญัติถ้อยคำให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์หรือช่วยเหลือคนพิการเฉพาะตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ บัญญัติเท่านั้น สถานศึกษาดังกล่าวก็อาจจะปฏิเสธระบบการไกล่เกลี่ยโดยอ้างเหตุว่าไม่อยู่ภายในบังคับของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ นี้ได้ และกรณีดังกล่าวย่อมเป็นการจำกัดความช่วยเหลือทำให้คนพิการไม่มีทางออกทางอื่น ด้วยเหตุนี้ การที่กรมการเสียงข้างมากได้ชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญว่า การบัญญัติถ้อยคำในลักษณะดังกล่าวอาจเป็นการบัญญัติเกินไปกว่าหลักการของพระราชบัญญัติ จึงไม่น่าจะถูกต้อง

นอกจากนี้ ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) ซึ่งกำหนดเรียกร้องให้รัฐภาคีทำการส่งเสริม คุ้มครอง ตลอดจนผลักดันการใช้สิทธิมนุษยชนที่เต็มส่วนให้แก่คนพิการ และผลักดันการเข้าถึงสิทธิในความเท่าเทียมกันทางกฎหมายแก่คนพิการ ดังนั้น การบัญญัติถ้อยคำเช่นว่านั้นย่อมเป็นการกระตุ้นให้รัฐมีความตื่นตัวที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างเคร่งครัดต่อไปด้วย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑) ประเด็นเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำว่า “ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น” กรณีดังกล่าวถือเป็นประเด็นเรื่องสิทธิ ทั้งยังเป็นสิทธิที่คนพิการพึงมีพึงได้ตามที่กฎหมายฉบับต่าง ๆ กำหนดไว้อยู่แล้วอีกด้วย ซึ่งหากได้มีการบัญญัติถ้อยคำไว้ให้ชัดเจนก็ย่อมจะเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่า นอกจากการดูแลคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ยังมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ควรจะต้องคำนึงถึงด้วย เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ถือเป็นกฎหมายหลักที่ดูแลเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการในภาพรวม จึงไม่ควรตีความอย่างแคบ ด้วยเหตุนี้

หากคนพิการไม่ได้รับประโยชน์ตามสิทธิของเขาไม่ว่าจะเป็นสิทธิตามกฎหมายใด สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติก็น่าจะมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าไปช่วยเหลือดูแลได้ทั้งสิ้น

๒) โดยหลักแล้ว กฎหมายที่ให้ประโยชน์ใดแก่ประชาชนชาวไทยโดยทั่วไป กฎหมายเหล่านั้นย่อมใช้บังคับแก่บุคคลทุกคน ไม่ได้จำกัดกเว้นหรือห้ามไม่ให้คนพิการได้รับประโยชน์เหล่านั้นด้วย เมื่อบุคคลปกติได้รับสิทธิเช่นไร คนพิการย่อมมีสิทธิได้รับอย่างเท่าเทียมเสมอกัน แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นทำให้สิทธิแก่คนพิการที่แตกต่างไปจากคนปกติทั่วไป จึงอยากทราบว่า มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องบัญญัติถ้อยคำว่า “หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง” เพราะแม้จะมีได้บัญญัติไว้ คนพิการก็น่าจะได้รับโดยเท่าเทียมกับคนปกติอยู่แล้ว

๓) มีความเห็นว่า ถ้อยคำว่า “ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล” อาจเป็นการใช้ถ้อยคำที่จำกัดมากเกินไป และไม่สอดคล้องกับหลักการของพระราชบัญญัติอันเป็นเรื่องของการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ดูแลเรื่องสิทธิของคนพิการในภาพรวมแบบบูรณาการ

นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติไม่ได้มีหน้าที่เพียงการดูแลให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกายภาพเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่ต้องดูแลให้คนพิการได้รับประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ตามสิทธิที่เขาพึงได้รับโดยไม่กระทบต่อสิทธิของบุคคลอื่น เพื่อให้เขาสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้ด้วยตนเองอีกด้วย และเมื่อเป็นการให้ตามสิทธิที่เขาพึงได้รับ มิใช่เป็นแต่เพียงการให้ความช่วยเหลือหรือให้ตามที่แต่ละบุคคลมาร้องขอเป็นกรณี ๆ ไป จึงมีความเห็นว่า ควรใช้ถ้อยคำว่า “ตามสิทธิและความต้องการ” มากกว่า

กรรมวิธีการตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

๑) ประเด็นเรื่องการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามกฎหมายอื่น ๆ นั้น มีความเห็นว่า สิทธิของคนพิการมีอยู่อย่างไร ก็ย่อมเป็นไปตามที่ได้บัญญัติไว้ตามกฎหมายอื่น ๆ แต่ละฉบับอยู่แล้ว ในกรณีที่คนพิการถูกละเลย เพิกเฉย หรือถูกกีดกันสิทธิไม่ว่าในด้านใดก็ตาม บุคคลเหล่านั้นย่อมมีสิทธิร้องขอหรือได้รับตามสิทธิตามที่เขาพึงมีพึงได้ตามกฎหมายแต่ละฉบับ

๒) ประเด็นเรื่องถ้อยคำต่าง ๆ ที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม

- สำหรับถ้อยคำว่า “สิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่น” นั้น มิได้หมายความว่าเพียงการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกายภาพเท่านั้น หากแต่เป็นการบัญญัติขยายความ โดยความมุ่งหมายว่า นอกจากสิทธิต่าง ๆ ที่เขาควรได้รับแล้ว คนพิการยังอาจได้รับความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในด้านใดก็ตามที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้แล้ว รวมไปถึงสิทธิอื่นใดที่จะเกิดมีขึ้นใหม่ในอนาคต ซึ่งหากคนพิการไม่ได้รับตามสิทธิของเขา สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติก็น่าจะมีอำนาจหน้าที่เข้าไปช่วยตรวจสอบ ดูแล และดำเนินการได้ทั้งสิ้น

นอกจากนี้ กรณีดังกล่าวก็ไม่น่าจะเป็นการบัญญัติเกินหลักการของพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากตามหลักการได้กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ แต่เพียงว่า “(๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)” ซึ่งจะเห็นได้ว่า ไม่ได้มีการเฉพาะเจาะจงให้สามารถดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

ฝ่ายที่สอง เห็นด้วยกับร่างที่กรมการเสียดังกล่าว เนื่องจากกรณีนี้เป็นเรื่องนิติวิธีในการร่างกฎหมาย เมื่อสิ่งใดที่มีบัญญัติไว้แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติซ้ำอีก ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นแต่เพียงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหลักซึ่งใช้บังคับอยู่แล้ว เช่น การเพิ่มความ เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ ก็ย่อมจะต้องไปพิจารณาตามมาตรา ๑๓ ที่ใช้บังคับอยู่เดิม ซึ่งเป็นมาตราที่ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในด้านต่าง ๆ โดยมาตรา ๑๓ (๔/๑) ได้เพิ่มกำหนดอำนาจของสำนักงานในการเข้าไปตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการเท่านั้น หรือในทางกลับกันย่อมเรียกได้ว่า การเข้าไปตรวจสอบนั้นก็เป็นการอาศัยอำนาจตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้ไว้นั่นเอง เป็นต้น

สำหรับมาตรา ๑๓/๑ นี้ เป็นกรณีการบัญญัติเพิ่มขึ้นใหม่ทั้งมาตรา โดยมีประเด็นหลักอยู่ที่การกำหนดเพิ่มขึ้นขั้นตอนและวิธีการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในการเข้าไปตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ทั้งนี้ สำนักงานฯ สามารถเข้าไปตรวจสอบสิทธิได้ทุกส่วนและสามารถเข้าไปประสานงานได้ทุกหน่วยงานและทุกองค์กร แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นการให้สิทธิต่าง ๆ แก่คนพิการ ดังนั้น สิทธิของคนพิการมีอยู่ตามกฎหมายอย่างไร ก็คงมีอยู่เท่าเดิม มิได้ถูกกลืนหรือสิทธิลงแต่ประการใด ด้วยเหตุดังกล่าว จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติความซ้ำถึงกฎหมายอื่นอีก

๒) ประเด็นเรื่องขั้นตอนการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เมื่อสำนักงานฯ ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการแล้วพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ให้สำนักงานฯ แจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มีข้อสังเกตว่า ถ้อยคำตามมาตรา ๑๓/๑ วรรคสอง (๑) ตามรายงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (ฉบับแก้ไข) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป นั้น หมายความว่า คณะกรรมการฯ สามารถเข้าไปดำเนินการแก้ไขได้ด้วยหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น จะถือว่าเป็นการกำหนดเกินขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการฯ หรือไม่ และจะถือว่าเป็นการก้าวก่ายการดำเนินการต่อหน่วยงานของรัฐหรือไม่

๓) อยากทราบว่า การไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง “ภายในระยะเวลาที่กำหนด” นั้น หน่วยงานใดหรือบุคคลใดเป็นผู้กำหนดระยะเวลาดังกล่าว และหากมิได้มีการกำหนดระยยะเวลานั้นไว้ จะมีการดำเนินการอย่างไรต่อไป

กรรมาธิการตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

๑) ประเด็นเรื่องสิทธิของคนพิการว่า คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐอย่างไรบ้างนั้น ย่อมเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับร่างมาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๑๓/๑ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นการกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในการเข้าไปตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการดูแล ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกแก่คนพิการอย่างกว้างขวางครอบคลุมตามที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการใช้และการตีความกฎหมายต่อไป คณะกรรมาธิการมีมติเห็นควรแก้ไขถ้อยคำตามมาตรา ๑๓/๑ วรรคหนึ่ง โดยใช้ถ้อยคำว่า “ตามที่กฎหมายกำหนด” ขึ้นแทน เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตาม พระราชบัญญัตินี้ ที่กฎหมายกำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ที่กฎหมายกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒) เหตุที่กำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ วรรคสอง (๑) โดยกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถพิจารณา ดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป นั้น มีเหตุผลเพื่อให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการส่งหนังสือทวงถามไปยังหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เสียก่อน แต่หาก หน่วยงานของรัฐดังกล่าวยังคงเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตาม ก็จะเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งในกรณี ดังกล่าว คณะรัฐมนตรีก็อาจพิจารณาสั่งการใช้มาตรการบังคับใด ๆ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติ ต่อไป เช่น การพิจารณาลดงบประมาณหน่วยงาน หรืออาจถึงขั้นยุบหน่วยงาน เป็นต้น

๓) ประเด็นเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ นั้น เมื่อพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี พบว่า มีความมุ่งหมายให้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้กำหนด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการฯ และที่คณะกรรมการฯ แก้ไขใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ร่างมาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๙ วรรคสาม

ผู้สงวนคำแปรญัตติอภิปรายว่า

เหตุที่ขอแปรญัตติตัดถ้อยคำในมาตรา ๘ ออกทั้งมาตรา เนื่องจากเห็นว่า ตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙ ได้บัญญัติไว้อย่าง ครบคลุมกินความตามร่างมาตรา ๘ นี้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไข

กรรมการตอบชี้แจงสรุปได้ ดังนี้

การแก้ไขมาตรา ๑๙ วรรคสาม มีเหตุผลเพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ สามารถออกระเบียบกำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร ประจำตัวคนพิการได้ เพื่อประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบ ในกรณีที่มีการปลอมบัตรประจำตัวคนพิการ
- ๒) เพื่อกำหนดให้มีการมอบหมายให้บุคคลใดมีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ แทนได้ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการไม่สามารถทำหน้าที่ได้
- ๓) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการในต่างจังหวัดในการยื่นคำขอมิบัตร ประจำตัวคนพิการ นอกจากการยื่นคำขอมิบัตรต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัดแล้ว คณะกรรมการฯ ยังอาจออกระเบียบกำหนดให้นายทะเบียนในส่วนเทศบาลหรือส่วนท้องถิ่นได้อีก ด้วย เพื่อให้คนพิการสามารถมีบัตรประจำตัวคนพิการได้อย่างรวดเร็ว และสามารถใช้สิทธิประโยชน์ ต่าง ๆ เช่น สิทธิในการรักษาพยาบาล ได้อย่างทันที่ตามความต้องการจำเป็น

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยให้คงไว้ตามร่างเดิม

(มาตรา ๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๙)

๒.๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ”
มาตรา ๔	แก้ไขบทนิยาม
มาตรา ๕	แก้ไขมาตรา ๑๒
มาตรา ๖	เพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑)

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้”

มีกรรมธิการขอสงวนความเห็น ดังนี้

๑. ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความใน (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง”

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๒. ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควรที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาสั่งการ

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ หน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิด ความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะผู้ตรวจการแผ่นดินต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้ข้อบังคับที่คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ”

คณะกรรมการมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓/๑ วรรคหนึ่ง ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัติที่กำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่กำหนด ให้สำนักงานแจ้ง หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่กำหนด ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ และที่แก้ไขใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

มาตรา ๗/๑ เพิ่มมาตรา ๑๖ วรรคสาม

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๗/๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การ ไกล่เกลี่ยและการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่ง คณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและ การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะกรรมการหรือผู้ไกล่เกลี่ย ให้ เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๗/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๘)

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๙ วรรคสาม

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ขอแปรญัตติตัดถ้อยคำในมาตรา ๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๘ / ให้ตัดเสียดังกล่าวในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้คำว่าตัดไปนี้แทน
“ ตัดทั้งสามข้อของวรรคสามดังกล่าวนี้ทิ้ง / ตัดข้อที่ตัดทิ้ง / ตัดทั้งสามข้อที่ตัดทิ้ง
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของวรรคสามดังกล่าวนี้ทิ้ง / ตัดทั้งสามข้อที่ตัดทิ้งหรือตัดทิ้งไปทั้งหมด / ตัดทั้งสามข้อที่ตัดทิ้ง
ของส่วนนี้ทิ้ง / ตัดทั้งสามข้อของวรรคสามดังกล่าวนี้ทิ้ง / ให้เขียนไปทั่วหน้าตัดที่ตัดทิ้ง / ตัดทั้งสามข้อที่ตัดทิ้ง
หรือเขียนที่ตัดทิ้งของวรรคสามดังกล่าวนี้ทิ้ง ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม
(มาตรา ๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๙)

มาตรา ๘/๑ เพิ่มมาตรา ๑๙ วรรคสี่ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๘/๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ (มาตรา ๘/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๐)

มาตรา ๘/๒ เพิ่มมาตรา ๑๙/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๘/๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๙/๑ คนพิการที่ไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ (มาตรา ๘/๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๑)

มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติคนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการในต่างประเทศและต่างประเทศเป็นคู่สัญญาที่ให้การให้สิทธิแก่ผู้พิการที่สมควรได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุนอำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้สะดวกตามที่สมควรได้แก่ผู้พิการที่สมควรได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ในต่างประเทศที่สมควรได้รับตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงานดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้

มาตรา ๒๐/๒ ในองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๑๐) ผู้ดูแลคนพิการที่มีสิทธิร้องขอให้ผู้ดูแลคนพิการที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการดังต่อไปนี้ได้แก่

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น และผู้ดูแลคนพิการสมควรได้รับสิทธิตามที่สมควร

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือช่วยเหลือให้ผู้ดูแลคนพิการได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วนและผู้ดูแลคนพิการ

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้

.....

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็น พิเศษต่างแต่สิ่งเฉพาะบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแล รักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย

การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดใน ระเบียบ”

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ (๓) (๔) และ (๙) มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ (๓) เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐/๒พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้อย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ / ศักยภาพที่พิการ / และศักยภาพที่พิเศษของผู้พิการ ซึ่งผู้พิการพึงปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ที่มีส่วนร่วมที่รับผิดชอบชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการ รับทราบเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่รัฐกำหนด เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการ หรือองค์กร ด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่ มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงานดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๕) ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องคดี ต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้ ทั้งนี้ ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม”

มาตรา ๒๐/๒

“(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตาม พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๕) แสดงศิลปะ ดนตรี การแสดงการเล่นต่าง ๆ หรือการกระทำอย่างอื่นในทำนองเดียวกันในที่ สาธารณะ โดยไม่ต้องรับโทษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคนขอทาน”

“มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ และศูนย์ประสานการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในระดับจังหวัด เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในระดับจังหวัด ให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้

การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติ ของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการและศูนย์ประสานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการในระดับจังหวัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ ศูนย์บริการคนพิการและศูนย์ประสานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในระดับจังหวัด ซึ่งได้รับการ สนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๐/๔

“(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตาม พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
(มาตรา ๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง

คณะกรรมการการตัดออก

มาตรา ๒๖ / ให้เพิ่มมาตราต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๒๖ / ให้เพิ่มมาตราต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๒๖ / ให้เพิ่มมาตราต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการการ (มาตรา ๑๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๒๑ วรรคสอง

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเอง เพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้”

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

๑. ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๑/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“กองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลภายใต้การกำกับของสำนักงานการจัดโครงสร้างและการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกำหนด””

๒. ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน”

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่เกินแปดคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน โดยมีผู้แทนจากภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าสองคน เป็นกรรมการ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ การตัดหนี้ เป็นสูญ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติแผนงานหรือโครงการ กำหนดวงเงินและ รายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนหรือมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ปฏิบัติหน้าที่แทน

(๕) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จัดการกองทุน และข้อบังคับเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของผู้จัดการกองทุน

(๖) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการพัสดุ และการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกองทุน”

“มาตรา ๑๑/๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖/๑ ให้กองทุนมีผู้จัดการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไข ในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่ผู้จัดการกองทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการบริหาร กองทุนกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการ บริหารกองทุนจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้

การทำสัญญาจ้างผู้จัดการกองทุน ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามของกองทุน ให้ผู้จัดการกองทุนได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน และเงินอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๑๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง **คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง แทนได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๑๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๒๗

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๒๗/๑

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด”

มีกรรมธิการขอสงวนความเห็น

ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๔/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับรองเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสามมาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๕ คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๖ (๔) และคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามมาตรา ๓๐ โดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๓๕

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีการพิเศษ ผิดงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๗)

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐” โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ แต่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้น ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

“ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๓๐ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๗๐ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>				
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <table border="0" data-bbox="403 734 694 766"><tr><td>ฯลฯ</td><td>ฯลฯ</td></tr></table> <p>“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</p> <table border="0" data-bbox="403 861 694 893"><tr><td>ฯลฯ</td><td>ฯลฯ</td></tr></table> <p>มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติขึ้นเป็นส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีเลขาธิการซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบุคลากรของสำนักงาน</p> <p>ให้เลขาธิการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการแต่งตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นำเสนอกณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ</p>	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน”</p>
ฯลฯ	ฯลฯ				
ฯลฯ	ฯลฯ				

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนินงาน การทำงาน ร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานด้านคนพิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(๒) ดำรง ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐ จัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๖ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด</p> <p>การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป</p> <p>(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอ และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย</p> <p>การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ</p>	<p>“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การใกล้เคียงและการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และคำตอบแทนของคณะกรรมการหรือผู้ใกล้เคียง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนด</p> <p>(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม</p> <p>(๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด</p> <p>(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๑๙/๑ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”</p>

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณณะ ผลักดันฯที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแก็ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๙) การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๑๐) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มิใช่สถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา นี้ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ “มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนด มาตรการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ</p> <p>(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้</p> <p>(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กร ด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้</p> <p>ในกรณีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควร ตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงาน ดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) มีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น</p> <p>(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิอย่างครบถ้วน</p> <p>(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน</p> <p>(๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ</p> <p>(๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์</p> <p>(๘) ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</p> <p>(๙) ดำเนินการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ</p> <p>มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง</p> <p>การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือ ตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการ เกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ</p> <p>(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ</p> <p>(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็น พิเศษเฉพาะบุคคล</p> <p>(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้ม ว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม</p> <p>(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ</p> <p>(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ</p> <p>(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย</p> <p>การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่</p> <p>การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และ การให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ในระเบียบ”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนดระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง</p> <p>(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุน แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่คณะกรรมการ ตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดหรือ คณะอนุกรรมการอื่นเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเอง เพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนาระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ</p> <p>มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”</p> <p>..... .....</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย*

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการที่เสนอ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. ความเป็นมา

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติรับรองสิทธิของคนพิการและกำหนดให้รัฐต้องมีแนวนโยบายที่เกี่ยวกับผู้พิการไว้ในหลายมาตราด้วยกัน เช่น มาตรา ๓๐ ที่กำหนดให้บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้ มาตรา ๕๔ ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐและบุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา ๘๐ (๑) ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้พิการหรือ ทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งมาตรา ๓๐๓ ซึ่งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการใช้สิทธิและเสรีภาพให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ด้วย ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities) โดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ มอบให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามอนุสัญญา โดยมีสาระสำคัญในข้อ ๔ กำหนดให้รัฐภาคีรับที่จะประกันและส่งเสริมในการทำให้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคนพิการทั้งปวงกลายเป็นจริงอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในรูปแบบใด ๆ บนพื้นฐานจากความพิการ โดยรัฐภาคีรับที่จะดำเนินการออกมาตรการทางกฎหมาย ทางปกครองและมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้มีการปฏิบัติตามสิทธิที่รับรองไว้ในอนุสัญญานี้ และดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้ง

* ที่มา : กลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕.

การออกกฎหมาย เพื่อแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ จารีตประเพณีและทางปฏิบัติ ที่มีอยู่ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ และให้คำนึงถึงการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของคนพิการในนโยบายและแผนงานทั้งปวง ตลอดจนดำเนินมาตรการที่เหมาะสม ทั้งปวงเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการโดยบุคคล องค์กรหรือวิสาหกิจใด ๆ รวมทั้งข้อ ๓๓ กำหนดให้ให้รัฐภาคีกำหนดหน่วยประสานงานหลักหนึ่งหน่วยงาน หรือมากกว่า หนึ่งหน่วยงานภายในภาครัฐ เพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุวัติตามอนุสัญญานี้ และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งกลไกการประสานงานภายในรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวก ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ และในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

ประกอบกับการที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ กำหนดแนวนโยบายที่จะมุ่งเน้นเสริมสร้างให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการจัด สิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่าง ๆ สำหรับรองรับผู้สูงอายุและคนพิการ การให้การสงเคราะห์ จัดการศึกษา จัดสวัสดิการ รวมถึงหาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และการสร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกรูปแบบ ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้อง ทบทวนภารกิจของสำนักงานเพื่อให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แนวนโยบายของรัฐบาล และ พันธกรณีที่มีอยู่ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

จากการศึกษาและพิจารณาพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อให้คน พิการสามารถเข้าถึงและใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนพิการให้เป็นไปตามหลักสากล ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการและให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของ คนพิการ ปรากฏว่า พระราชบัญญัติดังกล่าวได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้อย่างครบถ้วนตามที่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการได้กำหนดไว้ โดยกำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิในการได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และกรณีอื่น เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น (มาตรา ๒๐ (๑))

(๒) สิทธิในการได้รับการศึกษาตามความเหมาะสม และการได้รับความช่วยเหลือ ทางการศึกษาสำหรับคนพิการ (มาตรา ๒๐ (๒))

(๓) สิทธิในการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ มาตรการต่าง ๆ เพื่อการมี งานทำและการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการทำงานและการประกอบอาชีพ (มาตรา ๒๐ (๓))

(๔) สิทธิในการได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างเต็มที่โดยเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป (มาตรา ๒๐ (๔))

(๕) สิทธิในการได้รับการช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบายและกิจกรรมอื่น อันเป็นการให้บริการสาธารณะ และการช่วยเหลือทางกฎหมาย (มาตรา ๒๐ (๕))

(๖) สิทธิในการสื่อสาร การโทรคมนาคม เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร สำหรับคนพิการ (มาตรา ๒๐ (๖))

(๗) สิทธิในการได้รับบริการล่ามภาษามือ (มาตรา ๒๐ (๗))

(๘) สิทธิในการมีสัตว์นำทาง เครื่องมือที่ใช้ในการนำทาง หรือสิ่งอื่นใดติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือคนพิการ (มาตรา ๒๐ (๘))

(๙) สิทธิในการได้รับสวัสดิการเบี้ยความพิการ (มาตรา ๒๐ (๙))

(๑๐) สิทธิในการได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือสวัสดิการอื่น (มาตรา ๒๐ (๑๐))

(๑๑) สิทธิในการได้รับสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดู (มาตรา ๒๐ วรรคสาม)

(๑๒) สิทธิในการได้รับความคุ้มครองและการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม (มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

(๑๓) สิทธิในการได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี (มาตรา ๑๐ วรรคห้า)

(๑๔) สิทธิในการเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการของเอกชน (มาตรา ๓๓)

รวมทั้งการกำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติที่เป็น การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และกำหนดให้คนพิการมีสิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหายฐานละเมิดที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติดังกล่าวได้ โดยบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ต่อไปได้ บทบัญญัติของกฎหมายปัจจุบันจึงมีความยืดหยุ่นที่จะสามารถนำมาปรับใช้กับการกำหนดสิทธิประโยชน์ที่คนพิการสมควรจะได้รับโดยครบถ้วน รวมทั้งได้กำหนดให้คนพิการและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการเข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแล และการบังคับกฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพคนพิการในแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) การได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและอนุกรรมการตามกฎหมาย (มาตรา ๕ และมาตรา ๑๑)

(๒) การได้รับการรับรองเป็นองค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๖ (๑๐))

(๓) การได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ (มาตรา ๑๓ (๔))

(๔) การร้องเรียนเนื่องจากถูกเลือกปฏิบัติและสิทธิในการฟ้องคดี (มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

(๕) การช่วยเหลือผู้ช่วยคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ (มาตรา ๒๐)

(๖) การได้รับการสนับสนุนจากกองทุน (มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗)

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับปรากฏว่า ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพบางกรณีที่เป็นต้องมีการแก้ไข เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามแนวนโยบายแห่งรัฐที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ในการให้การคุ้มครองและส่งเสริมการจัดสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมแก่ผู้พิการ และมุ่งเน้นการจัดระบบงานให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อ

(๑) สนับสนุนให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างแท้จริง

(๒) เพิ่มบทบาทขององค์กรคนพิการในการช่วยเหลือคนพิการ

(๓) กำหนดบทบาทหน้าที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้เป็นหน่วยปฏิบัติการในการตรวจสอบและดูแลคนพิการ และปรับปรุงสถานะของสำนักงานให้เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่ และภารกิจที่เพิ่มขึ้น

(๔) กำหนดให้นายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัดสามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือหน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนพิการได้เพื่ออำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการให้รวดเร็วมากขึ้น

(๕) ปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และแนวนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่จะมุ่งเน้นการเสริมสร้างให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่าง ๆ สำหรับรองรับผู้สูงอายุและคนพิการ การให้การสงเคราะห์ จัดการศึกษา จัดสวัสดิการ รวมถึงหาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และการสร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกรูปแบบ

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

(๑) บทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่คนพิการจะได้รับ ซึ่งมีผลตามกฎหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติต่อคนพิการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดขึ้น แต่ยังคงขาดบทบัญญัติที่จะสนับสนุนให้คนพิการ

ได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ในสิทธิประโยชน์ที่จัดให้มีขึ้นได้อย่างสะดวกและมีฐานกฎหมายรองรับ โดยเฉพาะการขอใช้สิทธิของคนพิการว่า คนพิการจะสามารถทราบเรื่องของสิทธิประโยชน์ได้อย่างไร การร้องขอให้ได้รับสิทธิจะอย่างไร รวมทั้งการมีสิทธิในการเสนอแนะการปรับปรุงสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ แม้ว่าเรื่องเหล่านี้อาจใช้แนวทางการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนพิการได้ก็ตาม แต่ถ้ามิได้บัญญัติเป็นหลักประกันสิทธิของคนพิการไว้ในกฎหมาย กรณีก็จะเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐใช้ดุลพินิจช่วยเหลือตามที่เห็นสมควร โดยไม่มีมาตรการทางกฎหมายรองรับการใช้สิทธิเบื้องต้น และสำหรับคนพิการเองก็อาจไม่สามารถมีข้ออ้างตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องการใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายได้

(๒) คนพิการจำนวนมากเป็นคนพิการที่อยู่ในสภาพไม่สามารถช่วยตนเองได้ ในการเรียกร้องการใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะโดยฐานะ สภาพความเป็นอยู่ หรือสภาพร่างกาย คนพิการจึงจำเป็นต้องมีตัวแทนที่จะช่วยเหลือดำเนินการเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการขึ้น เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือคนพิการ แต่ก็ยังไม่มียกเว้นบทบัญญัติรับรองอำนาจหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของคนพิการอย่างเด่นชัด คงมีแต่เพียงอำนาจฟ้องคดีแทนในกรณีที่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม แต่สำหรับการช่วยเหลือกรณีอื่นก็เพียงแต่กำหนดให้ทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละองค์กรว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยยังไม่มียกเว้นกฎหมายรับรองการอ้างสิทธิ เพื่อช่วยเหลือคนพิการที่หน่วยงานของรัฐจะต้องมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อเรียกร้องนั้นอย่างชัดเจน

(๓) บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีบทบาทในฐานะเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นหลัก เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือคนพิการนั้นได้ถูกแยกกระจายไปอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน และโดยที่การดำเนินการดังกล่าวมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามภาระหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้มีจำนวนมาก จึงเป็นการยากที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานว่าได้มีการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วหรือไม่ จึงควรมีองค์กรกลางที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและประสานงานให้การดำเนินการของแต่ละหน่วยงานมีความครบถ้วน และสะดวกต่อการเข้าถึงของคนพิการ จึงสมควรที่จะปรับบทบาทสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้เป็นหน่วยงานกลางในการตรวจสอบติดตาม และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ครบถ้วน รวมทั้งเป็นหน่วยตรวจสอบดูแลคนพิการทั่วประเทศ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่คนพิการ การช่วยเหลือให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รัฐจัดให้มีขึ้นหรือที่กฎหมายบัญญัติรองรับไว้ ซึ่งการจัดให้มีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ดังกล่าวก็จะเป็นการสอดคล้องกับข้อ ๓๓ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ อย่างไรก็ตาม การปรับบทบาทของ

สำนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกดังที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องปรับบทบาทของสำนักงานให้มีฐานะที่กฎหมายรองรับความเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถทำหน้าที่โดยครบถ้วนด้วยตนเองได้ จึงควรปรับปรุงให้เป็นส่วนราชการระดับกรมขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว และมีลักษณะงานที่เป็นการถาวร สามารถมอบอำนาจให้เกิดผลตามกฎหมาย และทำนิติกรรมสัญญากับองค์กรต่าง ๆ ในการใช้อำนาจตามกฎหมายนี้

(๔) ปัญหาการออกบัตรประจำตัวคนพิการ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่องเสร็จที่ ๔๐๗/๒๕๕๓ เห็นว่าอำนาจการออกบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ เป็นอำนาจเฉพาะของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัดตามมาตรา ๑๘ ทำให้ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือหน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนพิการได้ ก่อให้เกิดความไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปจัดทำบัตรดังกล่าวมากขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ที่เห็นชอบแนวทางการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยกำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนการยกเลิกปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายในความรับผิดชอบเกี่ยวกับการอนุมัติหรืออนุญาตที่ไม่เหมาะสม หรือสร้างภาระให้กับผู้ขอเกินความจำเป็น เมื่อเทียบกับประโยชน์ของประชาชน

(๕) การบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการยังขาดประสิทธิภาพและความคล่องตัว เนื่องจากมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้การอนุมัติเงินของกองทุนเป็นอำนาจเฉพาะของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุน และไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการที่ทำงานใกล้ชิดกับคนพิการในพื้นที่พิจารณาการดำเนินการอนุมัติ การใช้จ่ายเงินกองทุนแทนได้ ทำให้การพิจารณาจัดสรรเงินของกองทุนไม่มีความคล่องตัว เนื่องจากต้องส่งเรื่องการอนุมัติใช้จ่ายเงินของกองทุนต้องส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนซึ่งอยู่ส่วนกลางพิจารณาอนุมัติทุกกรณี จึงควรแก้ไขระบบการพิจารณาอนุมัติเงินของกองทุนให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ

๔.๔.๑ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และเป็นหน่วยงานกลางในการตรวจสอบและดูแลการดำเนินการให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดย(ก) แก้ไขบทนิยามชื่อจาก “เลขาธิการ” เป็น “ผู้อำนวยการ” และเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ มาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑)) และ(ข) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

๔.๔.๒ ปรับปรุงสถานะของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยมีฐานะเป็นกรมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น (แก้ไขพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่..) พ.ศ. ....)

๔.๔.๓ กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

๔.๔.๔ กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๑)

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการในการดูแลความเป็นอยู่ของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มีสนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สภาพความพิการ และความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการเพื่อให้คนพิการรับทราบข้อมูลข่าวสารหรือสิทธิประโยชน์ของตน

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขกฎ ระเบียบ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ

๔.๔.๕ เพิ่มบทบาทขององค์กรคนพิการในการช่วยเหลือคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อส่งเสริมหรือช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วนและเสมอภาค

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔.๔.๖ ให้มีศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้(เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔) สำหรับการจัดตั้งและมาตรฐานการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนดซึ่งสามารถจัดตั้งและดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ เอกชน ท้องถิ่น หรือชุมชนได้ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอและตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือการอื่นใด เพื่อให้ความสงเคราะห์แก่คนพิการ

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

๔.๔.๗ ปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ (๒) โดยกำหนดให้ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งเป็นองค์กรในระดับจังหวัดที่มีความใกล้ชิดกับคนพิการ ในพื้นที่พิจารณาอนุมัติเงินแทนได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาและอนุมัติเงินของกองทุนสามารถดำเนินการได้ โดยไม่ต้องเสนอคำขออนุมัติต่อคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาทุกกรณี

๔.๕ ทางเลือกอื่นซึ่งจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

- ไม่มี -

๔.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการสามารถแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องนั้นได้

มาตรการที่กำหนดไว้เป็นมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้จริง และไม่ก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณในการดำเนินการ

๕. ใครเป็นผู้ทำภารกิจ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ยังคงมีหน้าที่หลักในการดำเนินการ โดยมีองค์กรคนพิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ร่วมดำเนินการ

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ที่กฎหมายกำหนดให้มีขึ้นได้อย่างสะดวก โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนให้คนพิการได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นพลังของสังคมได้อย่างเต็มที่

๖.๒ การใช้บังคับกฎหมาย ใช้บังคับพร้อมกันทั่วราชอาณาจักร

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย ใช้วิธีการกำหนดมาตรการที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยใช้กลไกในทางบริหารในการประสานงานให้ผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแทนการกำหนดโทษทางปกครองหรือทางอาญาเพื่อบังคับแก่ผู้ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ซึ่งอาจส่งผลให้มีผู้พยายามหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด อันจะไม่ส่งผลดีแก่ผู้พิการ

๗. ความซับซ้อนทางกฎหมาย

- ไม่มี -

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

- ไม่ก่อให้เกิดภาระต่อบุคคลใด จึงมีความคุ้มค่าในการดำเนินการ

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

๙.๒ การจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการเพื่อช่วยเหลือคนพิการจะมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปตามความพร้อมด้วยสถานที่และงบประมาณ และความร่วมมือขององค์กรคนพิการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการลดภาระในการดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้

๙.๓ งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ เพียงแต่ปรับปรุงสถานะของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติจากเดิมเป็นส่วนราชการในกระทรวง

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมให้มีฐานะเป็นกรม ซึ่งเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเบ็ดเสร็จ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์

๑๐.๑ วิธีการทำงาน

(๑) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นหน่วยงานตรวจสอบและดูแลการดำเนินการให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(๒) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ เพื่อตรวจสอบข้อมูลและความต้องการของคนพิการ รวมทั้งเป็นผู้แทนคนพิการในการเรียกร้องการได้รับสิทธิประโยชน์และประสานความช่วยเหลือให้แก่คนพิการ การดำเนินการอาจจัดตั้งและดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติหรือโดยการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรคนพิการ หรือองค์กรเอกชน เป็นผู้จัดตั้งและดำเนินการก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนพิการ

(๓) กำหนดบทบาทขององค์กรคนพิการในการช่วยเหลือคนพิการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบ

ในกรณีที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติหรือศูนย์บริการคนพิการได้รับการร้องเรียนหรือมีการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว พบว่าหน่วยงานของรัฐหรือผู้เกี่ยวข้องฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- มีอำนาจแจ้งให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายเพื่อสั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

- ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้เกี่ยวข้องยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควร ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐให้สำนักงานรายงานต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ แต่ถ้าเป็นผู้เกี่ยวข้องอื่นที่มีใช้หน่วยงานของรัฐให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น ในกรณีที่ หน่วยงานของรัฐ ละเลยไม่ดำเนินการหรือดำเนินการล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อมีมติให้ดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายให้แก่คนพิการได้ โดยให้ถือว่ามติของคณะกรรมการเป็นที่สิ้นสุด

๑๐.๓ การประเมินผลและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

(๑) คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้สิทธิประโยชน์ที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ โดยสะดวก และสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้รวดเร็วมากขึ้น

(๒) องค์กรด้านคนพิการ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือคนพิการให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและสามารถดำเนินงานได้อย่างมีมาตรฐาน

(๓) หน่วยงานของรัฐหรือผู้เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ต้องจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติต่อคนพิการตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยครบถ้วน

(๔) ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการลดน้อยลง

(๕) การบริหารจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและสำนักงานให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

การตราอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดไว้เฉพาะที่จำเป็น และเป็นรายละเอียดในทางปฏิบัติคือระเบียบของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ในการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดสามารถพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแทนได้

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ในการยกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

(๑) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมปรีณิพาเลซ หลานหลวง กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๐ คน

(๒) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ โรงแรมรามามาเกดันท์ ลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๕๗ คน

ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำประเด็นข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จากผู้เข้าร่วมสัมมนาและแสดงความคิดเห็นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้ว

(๓) คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๙) ได้มีความเห็นเรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ เรื่องเสร็จที่ ๔๐๗/๒๕๕๓ เห็นว่าอำนาจการออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นอำนาจเฉพาะของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัด และการอนุมัติจ่ายเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นอำนาจเฉพาะของคณะกรรมการบริหารกองทุน จึงไม่สามารถมอบอำนาจได้

(๔) คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาซึ่งคณะรัฐมนตรีเคยมีมติให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากการยุบสภาผู้แทนราษฎรทำให้ร่างดังกล่าวพิจารณาไม่ทัน

คำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ *

๑. การวิเคราะห์ภารกิจ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับดูแลกิจการส่งเสริมศักยภาพบุคคลและองค์กร การฟื้นฟูสมรรถภาพ การประกอบอาชีพ การจัดสวัสดิการ การคุ้มครองและการพิทักษ์คนพิการทั้ง ๗ ประเภท ของประเทศ เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เกิดการบูรณาการกลไกการทำงานอย่างเป็นองค์รวมโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง

๑.๑ เป็นงานที่จำเป็นต้องปฏิบัติอยู่หรือไม่

การดำเนินการถือเป็นงานที่รัฐปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงสอดคล้องกับเหตุผลดังนี้

ก. เพื่อรองรับสถานการณ์ปัญหาคนพิการและแนวโน้มมีมากขึ้น

(๑) คนพิการยังมีจำนวนมากในปัจจุบัน องค์การอนามัยโลกได้ประมาณว่าจะมีคนพิการคิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งหมด หรือ ๖.๗ ล้านคน (ประชากรปัจจุบันมี ๖๗ ล้านคน) จากผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๐ พบว่ามีคนพิการทุกประเภท รวม ๑.๙ ล้านหรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๙ ของประชากรทั้งหมด โดยมีคนพิการมายื่นขอจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการสะสมถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑.๔ ล้านคน (เฉลี่ยเดือนละ ๑๘,๕๐๐ คน)

(๒) สาเหตุของความพิการมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้น กล่าวคือ

- สาเหตุความพิการจากการประสบอุบัติเหตุและป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ยังมีจำนวนมากในทุกปี เช่น จำนวนคนพิการที่มายื่นทำบัตรประจำตัวคนพิการและสามารถระบุสาเหตุความพิการได้ในระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ - สิงหาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๓๕,๕๘๙ ราย ซึ่งมีสาเหตุจากการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๗ (จำนวน ๔๓,๔๘๕ ราย) และสาเหตุจากอุบัติเหตุคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๗ (จำนวน ๑๙,๔๘๔ ราย) สอดคล้องกับสถิติอุบัติเหตุจราจรทางบก ในปี ๒๕๕๐ จำนวนผู้บาดเจ็บ ๗๙,๐๓๔ ราย ในจำนวนนี้บาดเจ็บสาหัส ๑๕,๙๘๙ ราย ในปี ๒๕๕๑ มีจำนวนผู้บาดเจ็บ จำนวน ๗๑,๐๕๙ ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้บาดเจ็บสาหัส ๑๒,๘๗๑ ราย และในปี ๒๕๕๒ มีจำนวนผู้บาดเจ็บ ๖๑,๙๙๖ ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้บาดเจ็บสาหัส ๑๐,๑๑๓ ราย ซึ่งกรณีผู้บาดเจ็บสาหัสอาจส่งผลให้เกิดความพิการได้

- ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่คาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมีผู้สูงอายุร้อยละ ๑๕.๓ ของประชากรทั้งหมด (ปัจจุบันร้อยละ ๑๑.๕) ซึ่งผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ประชากรที่พิการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มสูงขึ้น กล่าวคือ ประชากรที่พิการในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของ

* ที่มา : กลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ตามหนังสือที่ นร ๑๒๐๐ / ๖. ๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ จัดทำเมื่อ สิงหาคม ๒๕๕๔) วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕.

ประชากรในกลุ่มอายุเดียวกัน และประชากรที่พิการจะค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งถึงกลุ่มอายุตั้งแต่ ๗๕ ปีขึ้นไปมีประชากรที่พิการมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๑

(๓) สภาพปัญหาที่คนพิการประสบอยู่ในระดับรุนแรง ได้แก่

- คนพิการซึ่งมีอายุ ๕ - ๓๐ ปี ไม่ได้เรียนหนังสือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗ สำเร็จชั้นปริญญาตรีขึ้นไปเพียงร้อยละ ๐.๕

- ปัญหาคนพิการอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไปมีงานทำเพียงร้อยละ ๓๕.๒

- ปัญหาสุขภาพ ร้อยละ ๘๗

- ปัญหาความยากลำบากในการดูแลตนเองคิดเป็นร้อยละ ๒๑ เช่น ปัญหาร่างกาย การเคลื่อนไหว การได้ยินและการเคลื่อนไหว

- ปัญหาคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล ๘๑,๓๕๐ คน

- ปัญหาคนพิการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมยังมีอยู่จริงในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา อาชีพ สังคม ซึ่งคนพิการมักถูกละเมิดสิทธิในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวด้วยเจตคติที่ไม่เชื่อในศักยภาพของคนพิการที่จะสามารถกระทำการต่าง ๆ เหล่านี้ได้ คนพิการส่วนใหญ่จึงจำต้องตกอยู่ภายใต้สภาพที่ตนไม่ปรารถนาโดยไม่มีทางเลือก หรือถ้ามีก็เป็นเพียงทางเลือกที่จำกัดเป็นทางเลือกที่ถูกเลือกจากผู้ที่ไม่ยอมรับในความเท่าเทียม คุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนพิการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการจึงเห็นสมควรให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในระดับชาติ และประสานเชื่อมโยงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในทุกระดับเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งการเป็นหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตและใช้สิทธิได้ตามกฎหมาย ดำเนินการตรวจสอบสิทธิต่าง ๆ การจัดสวัสดิการสังคม การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้แก่คนพิการ เป็นการพัฒนาคคนพิการอย่างครบวงจรและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข. เพื่อรองรับนโยบาย ยุทธศาสตร์และกฎหมายหลักของประเทศ รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองสิทธิของคนพิการตามมาตรา ๓๐ ห้ามเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการ มาตรา ๕๔ กำหนดให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิต่าง ๆ และมาตรา ๘๐ (๑) กำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ และรัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาคคนพิการ ขจัดการกระทำคามรุนแรง และการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ให้การคุ้มครองและส่งเสริมการจัดสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมแก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งตนเองได้ และมุ่งเน้นจัดระบบงานให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้เพื่อให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการส่งมอบบริการสาธารณะ ประกอบกับนโยบายและกฎหมายระหว่างประเทศตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ที่มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ กำหนดให้รัฐภาคีรับประกันและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคนพิการทั้งปวงกลายเป็นจริงอย่างเต็มที่

โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และกำหนดให้ให้รัฐภาคีกำหนดหน่วยประสานงานหลักหนึ่งหน่วยงาน หรือมากกว่าหนึ่งหน่วยงานภายในภาครัฐ เพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ตามอนุสัญญา และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งกลไกการประสานงานภายในรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งประเทศไทยต้องเข้าร่วมกับประชาคมอาเซียน ภายใน ๓ ปีข้างหน้าจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในศักยภาพคนพิการและพัฒนาสภาพแวดล้อม เพื่อรองรับ AEC ดังกล่าวด้วย

จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดภารกิจของพก.ให้มีขีดความสามารถในการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้นทั้งทางด้านการสวัสดิการสังคม สุขภาพอนามัย การศึกษา อาชีพและรายได้ การออกสู่สังคม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

ค. เพื่อให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

เนื่องจากกลุ่มคนพิการเป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมและการพัฒนาต้องดำเนินการหลายมิติและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งบุคคลและครอบครัวคนพิการ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหน่วยงานทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและปฏิบัติการให้เกิดการพัฒนาแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำเสนอและผลักดันต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติต่อไป

ง. เป็นกลไกขับเคลื่อนระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการวางระบบงานทั้งทางด้านการจัดสวัสดิการสังคม การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ การเข้าถึงสิทธิอย่างเสมอภาค และสามารถจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการได้

โดยให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและเป็นหน่วยปฏิบัติการในการตรวจสอบการดูแลเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมทั้งทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์ และการอำนวยความสะดวกตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมฯ กำหนดไว้

อย่างไรก็ดี จากการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการที่กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เป็นหน่วยงานด้านนโยบายตามสำนักงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะพบว่า การขับเคลื่อนนโยบายให้ไปสู่การปฏิบัติ นั้น เป็นไปด้วยความล่าช้าไม่ทันต่อสภาพปัญหาสังคมที่มีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น การให้บริการแก่ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายจึงไม่มีประสิทธิภาพด้วยสาเหตุ ดังนี้

(๑) กลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของหน่วยงานที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นหน่วยนโยบายนั้นเป็นไปในลักษณะของการประสานงาน ขอความร่วมมือ กับส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้นำนโยบายไปปฏิบัติ

(๒) จากโครงสร้างที่กำหนดให้เป็นหน่วยนโยบายด้านสังคม ขัดกับการดำเนินงาน แก้ไข ป้องกัน ปัญหาทางสังคมในปัจจุบันต้องดำเนินงานด้วยความรวดเร็วให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และกระแสสังคมเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน และต้องดำเนินการอยู่บนข้อมูลที่เป็นจริงสามารถสะท้อนถึงสถานการณ์หรือแนวโน้มในอนาคตได้

(๓) การขับเคลื่อนนโยบายโดยกำหนดเป็นโครงการนำร่องนั้น มีข้อจำกัดในการขยายผลการปฏิบัติงานในเชิงพื้นที่

การปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ให้เป็นทั้งหน่วยนโยบายและปฏิบัติโดยแยกตามกลุ่มเป้าหมายจะทำให้เกิดพลังในการดำเนินงาน และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เพราะจะเกิดกระบวนการทำงานที่มีความเชื่อมโยงจากการดำเนินงานในเรื่องของการกำหนดนโยบาย มาตรการ กลไก ไปสู่การนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคได้โดยตรงซึ่งสามารถให้บริการถึงกลุ่มผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว ตอบสนองความต้องการของประชาชน และทำให้ส่วนราชการได้รับข้อมูลที่สะท้อนมาจากประชาชนโดยตรงซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการทบทวนนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวมได้

ขณะเดียวกันการปรับปรุงโครงสร้างครั้งนี้ได้มีการวิเคราะห์และทบทวนภารกิจและความเชื่อมโยงของสาเหตุของการเกิดปัญหา การแก้ไข และการป้องกัน โดยให้ส่วนงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการหรือปฏิบัติงานในเชิงรับทำหน้าที่ในการส่งเสริม และพัฒนาผู้รับบริการ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนโดยทั่วไปในพื้นที่ได้เรียนรู้สิทธิของตนเอง การเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐ และแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ของครอบครัว และชุมชน โดยปรับเพิ่มภารกิจของหน่วยงานในภูมิภาคให้เป็นศูนย์เรียนรู้ของประชาชนและเครือข่ายในพื้นที่ ทั้งยังเป็นกลไกในการรับฟังความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจมีความคาดหวังและความต้องการแตกต่างกัน ทำให้การกำหนดนโยบาย หรือแนวทางการให้บริการสอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๑.๒ เป็นงานที่มีการปฏิบัติซ้ำซ้อนอยู่ที่ใดหรือไม่

การปฏิบัติงานของส่วนราชการใหม่ คือ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ **ไม่มีการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน**กับส่วนราชการอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันไม่มีองค์กรที่เป็นเจ้าภาพในเรื่องดังกล่าว รวมถึงยังมีบทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก และยังมีภารกิจอื่น ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือมติคณะรัฐมนตรีหรือระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนด

นอกจากนั้นยังเป็นการลดความซ้ำซ้อนจากโครงสร้างเดิมลง เนื่องจากมีการโอนงานที่มีความเกี่ยวเนื่องกันจากส่วนราชการอื่นในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยเฉพาะในงานปฏิบัติเช่นงานสถานสงเคราะห์ งานศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพ งานศูนย์การฝึกอาชีพ ที่เกี่ยวกับคนพิการ มาปรับบทบาทให้เป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และจัดสวัสดิการคนพิการของประเทศ ตลอดจนให้มีศูนย์บริการคนพิการและศูนย์บริการบุคคลออทิสติกทั่วทุกพื้นที่

การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยลดความซ้ำ เสริมและเกิดพลังจากการบูรณาการให้มารวมอยู่ในหน่วยงานเดียวกันตามกลุ่มเป้าหมาย อันจะทำให้ในระยะยาวกรมสามารถดำเนินงานได้ครบวงจรจากการนำนโยบายไปปฏิบัติปฏิบัติ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการป้องกัน ช่วยเหลือ ฟื้นฟู

ทั้งสภาพร่างกาย จิตใจ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ การสร้างและพัฒนาศักยภาพ อันจะนำไปสู่ความมั่นคงและมั่นใจของผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๑.๓ เป็นงานที่ถือเป็นหน้าที่หลักหรือไม่

ใช่ เพราะการดำเนินงานด้านส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการถือเป็นหน้าที่หลัก (Core Function) ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นแล้ว นอกจากนี้ยังมีภารกิจหลักตามกฎหมายที่ส่วนราชการต้องรับผิดชอบในการดำเนินงาน ดังนี้

ก. รับผิดชอบดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

โดยเป็นฝ่ายวิชาการและเลขานุการในการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านคนพิการ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ การเป็นฝ่ายเลขานุการและดำเนินงานในการบริหารจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๖ การเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๑๘ การสนับสนุนส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๒ และผลักดันการจัดตั้งอำนวยความสะดวกตามมาตรา ๓๗ ทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุนตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ การดำเนินการเพื่อคุ้มครองการประกอบอาชีพและการมีงานทำของคนพิการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และการประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙

ข. รับผิดชอบหลักในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้โดยสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิทั้งทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุข การศึกษา เทคโนโลยีและการสื่อสาร สวัสดิการสังคม การประกอบอาชีพ การฟื้นฟูอาชีพและการมีงานทำ การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรคนพิการและภาคี การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัว ชุมชนและสังคมต่อคนพิการ การจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปราศจากอุปสรรคต่อคนพิการ การจัดสวัสดิการสังคม และการบริหารจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านคนพิการของชาติ

โดยทำหน้าที่ขับเคลื่อนและบูรณาการประเด็นคนพิการสู่การพัฒนาระบบหลักขับเคลื่อนงานระดับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการผลักดันงานด้านคนพิการเป็นวาระแห่งชาติ การสร้างกลไกการบริหารจัดการงานด้านคนพิการในหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนามาตรการและกลไกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งในระดับชาติ จังหวัดและท้องถิ่น การเสริมพลังให้คนพิการ ครอบครัวและผู้ดูแลคนพิการเป็นพลังทางเศรษฐกิจและเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป การเสริมสร้างสังคมที่ปราศจากอุปสรรค และสังคมฐานสิทธิที่เชื่อมั่นและให้โอกาสแก่คนพิการ รวมทั้งการติดตามตรวจสอบการเข้าถึงสิทธิคนพิการให้เป็นไปอย่างทั่วถึงตลอดจนสร้างกลไกมาตรการตรวจสอบและบริหารจัดการเลือกปฏิบัติ

ง. เป็นหน่วยงานรองรับกฎหมายและนโยบายระหว่างประเทศ

โดยได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการอนุวัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ การขับเคลื่อนงานด้านคนพิการตามแผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการที่มุ่งเน้นจัดให้มีการส่งเสริมมาตรการและกลไกที่ได้ผลในการป้องกันความพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชีวิตสังคม และการดำเนินการตามกรอบการปฏิบัติงานแห่งสหประชาชาติจากทะเลสาบบิวาสุสังคมบูรณาการปราศจากอุปสรรคตั้งอยู่บนฐานของสิทธิสำหรับคนพิการ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (BMF) เป็นพันธมิตรต่อเนื่องของรัฐบาลต่างๆในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และความเสมอภาคของคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก และเพื่อปรับปรุงชีวิตคนพิการให้ดีขึ้น และการผลักดันประเด็นคนพิการเข้าเป็นส่วนหนึ่งในกรอบการพัฒนาของประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN)

๑.๔ เป็นงานที่มอบ/กระจายอำนาจไปให้ภูมิภาค/ท้องถิ่นได้หรือไม่

เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จะดำเนินงานทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติควบคู่กันไป โดยจะรับนโยบายจากรัฐบาล กฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กระทำ และสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อนำไปปฏิบัติจะต้องคำนึงถึงปัญหาและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นกลุ่มที่ประสบปัญหาหลายด้าน มีความละเอียดอ่อนในการดูแลและพัฒนา จำเป็นต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญของบุคลากร ดังนั้นหากจะให้การดำเนินการเกิดความคล่องตัว ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ จึงควรดำเนินการโดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ถึงแม้จะมีพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และดำเนินการแล้วในบางส่วน แต่พบปัญหาอุปสรรคจากการที่อปท. ดำเนินการ ทั้งในเรื่องของมาตรฐานการจัดบริการที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความรู้ความชำนาญของบุคลากร ข้อจำกัดของการให้บริการประชาชนนอกเขตพื้นที่ให้บริการ การประสานความร่วมมือระหว่างรัฐส่วนกลางและ อปท. รวมถึงองค์กรอื่น ๆ ดังนั้นจึงยังไม่ควรที่จะกระจายอำนาจให้ภูมิภาคและท้องถิ่น ดำเนินการจนกว่าจะได้เตรียมความพร้อมให้แก่ภูมิภาคและท้องถิ่น มีการประเมินความพร้อม และติดตามผลและประเมินผลองค์กรที่ได้รับมอบอำนาจ โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับ อปท. รวมทั้งหน่วยงาน/องค์กรที่สนใจอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนให้การทำงานในเชิงการพัฒนาสังคมเป็นไปตามมาตรฐานและหลักวิชาการ อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

นอกจากนั้นลักษณะงานของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติยังไม่สามารถมอบหรือกระจายอำนาจไปให้ภูมิภาคหรือท้องถิ่นได้ เนื่องจากเป็นงานกำหนดนโยบายและออกกฎหมาย ระเบียบและวิธีปฏิบัติที่ใช้บังคับกับประชาชนทั้งประเทศ โดยมีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เพื่อการขับเคลื่อนงานระดับชาติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังทำหน้าที่

ลักษณะติดตามตรวจสอบและผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งในทุกระดับ การเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาคนพิการ ตลอดจนการปฏิบัติการรองรับกฎหมายและนโยบาย ระหว่างประเทศและนานาชาติ จึงไม่สามารถมอบหรือกระจายอำนาจไปให้ภูมิภาคหรือท้องถิ่นได้ รวมถึงมีงานบางส่วนที่จะต้องประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานระหว่างประเทศ

๑.๕ เป็นงานที่ดำเนินการโดยจัดตั้งเป็นองค์กรของรัฐรูปแบบอื่นได้หรือไม่

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ยังไม่มีความจำเป็นที่จะจัดตั้งเป็นองค์กรของรัฐรูปแบบอื่น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เป็นผู้พิการ ที่กระจายอยู่ในหลายพื้นที่ของประเทศและเป็นผู้ประสบปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม หากจัดตั้งเป็นองค์กรรูปแบบอื่น อาจไม่สามารถให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของกรม ซึ่งการเป็นราชการจะสามารถได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลได้มากกว่า ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ทำให้ไม่เป็นการผลักร ภาระให้กับประชาชน อีกทั้งการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ไม่จำเป็นต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ สามารถปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบของราชการได้

นอกจากนี้งานปฏิบัติบางส่วนต้องใช้อำนาจทางปกครองบังคับกับบุคคลภายนอก ได้แก่ การใช้อำนาจตามมาตรา ๓๖ เกี่ยวกับการอายัดทรัพย์สินนายจ้างเอกชนที่ไม่จ้างคนพิการและ ไม่สงเงินเข้ากองทุน การประกาศโฆษณาต่อสาธารณะในกรณีภาคเอกชนฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการ จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๙ หรือการใช้อำนาจในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ เพื่อให้เอกชนจัดส่งเอกสารหรือเดินทางไปชี้แจงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยผู้ใดฝ่าฝืนมีโทษทางอาญา ตามมาตรา ๔๐ การรับคำร้องขอให้วินิจฉัยเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตาม มาตรา ๑๖ เพื่อเสนอคณะกรรมการตามมาตรา ๖ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ซึ่งการใช้ อำนาจทางปกครองของรัฐดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล จึงต้องดำเนินการ โดยส่วนราชการเท่านั้น

๑.๖ เป็นงานที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยรัฐทั้งหมดหรือไม่

งานที่สามารถดำเนินการได้โดยผ่านองค์กรหรือภาคประชาชนนั้น ได้มีการส่งมอบ ให้ดำเนินการหรือดำเนินการผ่านการทำงานร่วมกันอยู่แล้ว สังเกตจากการให้ภาคส่วนต่างๆ จะเข้า มามีส่วนร่วมในการกิจการการส่งเสริมหรือการสร้างเสริมความเข้มแข็งของการพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการ แต่กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายบางส่วนนั้นยังเข้าไม่ถึงบริการที่ภาคส่วนต่าง ๆ จัดขึ้น (เนื่องจากข้อจำกัดขององค์กรเหล่านั้น ไม่ว่าจะจะเป็นบุคลากร ทรัพยากร และการประสานความร่วมมือ โดยเฉพาะหน่วยงานต่างประเทศ) ดังนั้นจึงควรดำเนินการโดยภาครัฐ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อ ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ในวงกว้าง และไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ

นอกจากนี้ลักษณะงานของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติยังเป็นงานที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยรัฐทั้งหมด เนื่องจาก

ก. การดูแลสวัสดิภาพประชาชนเป็นหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๐

เนื่องจากคนพิการถือเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคมซึ่งทุกประเทศที่พัฒนาแล้วได้กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาโดยให้ความสำคัญในการดูแลผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหน่วยงานของรัฐในการทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิ การจัดสวัสดิการสังคมและการสร้างโอกาสแก่คนพิการในการทำงานเพื่อสังคมและการฟื้นฟูความสามารถของคนที่มียูให้เกิดประโยชน์ในด้านมูลค่าการผลิตแก่ประเทศชาติ

ข. เป็นงานขับเคลื่อนการพัฒนาทางนโยบายและกฎหมายด้านคนพิการของชาติ

เพื่อให้ทุกส่วนราชการให้สามารถกระทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งทางด้านการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคุ้มครองสิทธิด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ การคุ้มครองสิทธิด้านการศึกษา การคุ้มครองสิทธิด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ และการเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารหรือข้อมูลข่าวสาร การคุ้มครองสิทธิทางสังคมและสวัสดิการสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้น รวมทั้งต้องบูรณาการความร่วมมือในการปฏิบัติกับทุกภาคส่วนในสังคมด้วย

ค. เป็นงานปฏิบัติการตามกฎหมายเพื่อเสริมพลังให้แก่คนพิการ

โดยทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถใช้สิทธิได้ตามกฎหมาย รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบสิทธิต่าง ๆ การจัดสวัสดิการสังคม การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้แก่คนพิการ สอดคล้องกับมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ง. เป็นงานสร้างสังคมที่คนพิการสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันโดยการ สร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ สร้างความมั่นคงทางด้านการคลังเพื่อการพัฒนาคนพิการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างพลังจิตอาสา โดยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของภาคประชาชนและภาคส่วนต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๒. ระบุเหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้ง

๒.๑ เมื่อจัดตั้งขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของชาติในด้านใด

การตั้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จะทำให้การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติทำได้อย่างมีประสิทธิภาพกว่าโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่รัฐบาลและประเทศชาติดังนี้

(๑) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต โดยทำหน้าที่ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายที่พิการ ขจัดการกระทำความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการให้การคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมแก่คนพิการหรือทุพพลภาพ

ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ โดยเป็นกลไกหลักของรัฐบาลในการผลักดันนโยบายสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

(๒) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระดับชาติ โดยการทำหน้าที่พัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยในด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ และครอบครัวคนพิการเพื่อนำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมที่ยอมรับความพิการเพื่อให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ โดยทำหน้าที่บริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย ส่งเสริมเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัวและสังคมที่มีต่อความพิการและคนพิการ และส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการ

(๓) การขับเคลื่อนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยทำหน้าที่ขับเคลื่อนกลไกและมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมที่มีผลต่อคนพิการ เพื่อสร้างสังคมที่คนพิการสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันโดยการ สร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ สร้างความมั่นคงทางด้านการคลังเพื่อการพัฒนาคนพิการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างพลังจิตอาสา โดยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของภาคประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๔) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลด้านสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาค่าความยากจน และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างความมั่นคงในชีวิตให้กับคนพิการ และส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น พึ่งตนเองได้ โดยทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการสามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การพัฒนาศักยภาพให้คนพิการรุนแรงและผู้ดูแลคนพิการมีความสามารถคืนสู่ภาคตลาดแรงงานเพื่อเป็นผู้ผลิตของประเทศได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นว่า การจ้างงานคนพิการจะก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และในปี ๒๕๕๒ องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจในการไม่จ้างแรงงานคนพิการ ซึ่งรวบรวมกรณีศึกษา ๑๐ ประเทศ ในจำนวนนี้มี ๓ ประเทศ ในเอเชีย ได้แก่ ไทย พบว่าในปี ๒๕๕๐ มีคนพิการทั้งหมดประมาณ ๑.๘ ล้านคน มีคนพิการมีงานทำ จำนวน ๖.๔ แสนคน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒ เวียดนาม ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการมีงานทำ จำนวน ๔ ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ ๕๘ และจีน ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการมีงานทำ จำนวน ๑๗.๐๘ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙ ซึ่งเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าจำนวนคนพิการไทยที่มีงานทำยังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ซึ่งเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ หากคนพิการไม่ได้เข้าสู่ภาคการจ้างงานจะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทย คิดเป็นจำนวนเงินถึง ๑,๔๑๗ ล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๙ ของผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (GDP)

(๕) การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. ๒๕๕๖ – พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยทำหน้าที่ยกระดับการให้บริการและการทำงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของคนพิการในทุกมิติซึ่งมีความสลับซับซ้อน หลากหลายเพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิต่างๆ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยการทำงานในรูปแบบบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายเชิงพื้นที่ทั้งในระดับชาติ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับชุมชนท้องถิ่น และต่างประเทศตลอดจนเครือข่ายเชิงประเด็นเพื่อสนองตอบความต้องการของคนพิการด้านต่าง ๆ รวมทั้งเปิดให้องค์กรด้านคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล การมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ และสร้างระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดี เกิดความโปร่งใส มั่นใจเพื่อบูรณาการงานด้านคนพิการและความพิการให้สามารถเข้าสู่การพัฒนากระแสหลักได้

๒.๒ การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ สามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องจากการดำเนินงานในปัจจุบันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ผลจากการกำหนดเจ้าภาพที่รับผิดชอบในการดูแลส่งเสริมศักยภาพ การสงเคราะห์ การฟื้นฟูสมรรถภาพ การฝึกอาชีพ การคุ้มครองและการพิทักษ์คนพิการทั้ง ๗ ประเภทในภาพรวมของประเทศนั้น จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในกลุ่มเป้าหมายทุกราย

นอกจากนั้นปรับปรุงการจัดแบ่งลักษณะงานใหม่ที่ครอบคลุมทั้งในส่วนที่เป็นนโยบาย และปฏิบัติ จะทำให้มีการบริหารงานที่เป็นเอกภาพ และสามารถเชื่อมโยง แนวทางการบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบและครบวงจรในกลุ่มผู้พิการทั้งหมดเพื่อให้การทำงานมีพลัง (Focus) สามารถกำหนดนโยบายบนฐานการดำเนินงานจริงในพื้นที่ และลดการซ้ำซ้อนในการดำเนินการ อันจะเป็นการประหยัดทรัพยากรภาครัฐมากยิ่งขึ้น (จากผลการศึกษาของสถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ กันยายน ๒๕๕๓) รวมถึงยังแก้ปัญหาภายในดังต่อไปนี้

ภารกิจ	คำอธิบาย
๑. การกำหนดนโยบายและการดำเนินการปฏิบัติจริง	<ul style="list-style-type: none"> ● การรวมภารกิจด้านนโยบายและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน จะทำให้สามารถกำหนดนโยบายหรือแผนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงมีความคล่องตัวในการผลักดันการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ● สามารถกำหนดนโยบาย/ทำความร่วมมือกับต่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น ● สามารถติดตามประเมินผลตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในทุกระดับจนถึงผลของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ อันจะทำให้เกิดการปรับปรุงนโยบายและแผนงานให้สมบูรณ์และเกิดประโยชน์แก่ผู้รับบริการยิ่งขึ้น

ภารกิจ	คำอธิบาย
	<ul style="list-style-type: none"> ● การมีกลไกในระดับพื้นที่ช่วยในการบริหารนโยบาย ทำให้มีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้เร็วขึ้น และเป็นช่องทางในการรับฟังความต้องการ ความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
๒. การศึกษาวิจัย และพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถสังเคราะห์ความเชี่ยวชาญในสายอาชีพตามกลุ่มเป้าหมายได้อย่างสมบูรณ์ เกิดความคล่องตัวในการพัฒนางานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ส่งผลให้สามารถพัฒนางานบริการได้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ● สามารถเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๓. เกิดประสิทธิผลในการบริหารราชการ	<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถวางระบบการบริหารงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการภายในระบบราชการ โดยจัดระบบความสัมพันธ์ในรูปแบบคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ชุดต่าง ๆ ตามกฎหมายทั้งในการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นซึ่งมีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาคนพิการระดับประเทศ ● การปรับปรุงการให้บริการแก่คนพิการให้มีความหลากหลาย สะดวก รวดเร็ว และสามารถปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนพิการ โดยยกระดับคุณภาพการให้บริการที่มีทางเลือกที่จะใช้บริการที่มีความหลากหลายในทุกมิติ และพัฒนานวัตกรรมใหม่ เพื่อคนพิการ ● ทำให้การส่งเสริม ผลักดันความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกลางต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ โดยประสานแนวทางการพัฒนาระบบราชการไทยให้มีเอกภาพและอยู่ภายใต้กรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของชาติ รวมทั้งบูรณาการการทำงานของหน่วยงานกลางเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้ร่วมกัน ● สามารถจัดระบบบริหารราชการให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายกับภาคเอกชนทั้งองค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ องค์กรธุรกิจ องค์กรชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆ ในลักษณะเป็นภาคี/พันธมิตร/หุ้นส่วนในการจัดบริการสาธารณะเพื่อคนพิการ ● สนับสนุนให้คนพิการและภาคีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการอย่างเต็มรูปแบบ

ภารกิจ	คำอธิบาย
	<ul style="list-style-type: none"> ● จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเนื่องจากการบูรณาการงานนโยบายและงานเชิงปฏิบัติการตามกลุ่มเป้าหมาย เกิดการส่งเสริมความเชี่ยวชาญตามกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในระยะยาว อปท. สามารถใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของแต่ละศูนย์เรียนรู้ได้ และลดความซ้ำเสริมเชิงทรัพยากรลงได้โดยกระจายงบประมาณไปตามกลุ่มเป้าหมายทำให้สามารถวัดผลและตอบประชาชนได้ชัดเจนขึ้น (ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจ (มิถุนายน ๒๕๕๓) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ประชาชนเห็นด้วยที่ให้มีการจัดสวัสดิการแก่คนพิการทุกคน) รวมทั้งเป็นการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสในเรื่องกำลังคนของกระทรวงซึ่งสามารถตอบโจทย์ในการรับมือกับการป้องกันแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้

นอกจากนั้น การปรับโครงสร้างใหม่ยังแก้ไขข้อขัดข้องในการดำเนินงานของส่วนราชการในปัจจุบันให้เหมาะสมมากขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาของสถาบันวิจัยกฎหมายเมื่อปี ๒๕๕๓ พบว่า

(๑) รูปแบบโครงสร้างของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในปัจจุบันนั้นไม่เหมาะสม เพราะพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และอนุบัญญัติฉบับต่างๆ ได้ถูกออกแบบมาให้หน่วยงานที่ใช้อำนาจตามกฎหมายในรูปแบบองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ การดำเนินงานตามมาตรา ๑๔ อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ การจัดการเลือกปฏิบัติ มาตรา ๑๘ นายทะเบียน มาตรา ๒๐ สิทธิคนพิการ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ เกี่ยวกับกองทุน มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ การจ้างงาน มาตรา ๓๖ การอัยตทรัพย์ มาตรา ๓๙ การประกาศโฆษณาในกรณีปฏิบัติหรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการจ้างงาน และรวมถึงมีปัญหาการบริหารจัดการภายใต้โครงสร้างองค์กรที่ไม่เป็นนิติบุคคล (เช่น ไม่สามารถออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการได้ ไม่สามารถแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการในหน่วยงานต่ำกว่ากรมได้ หรือจะกำหนดตำแหน่งอำนวยการไม่ได้)

(๒) การที่หน่วยงานมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และการปฏิบัติงานหลายเรื่องเป็นการใช้อำนาจมหาชนหรืออำนาจรัฐ จึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้นในการตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมาย การปฏิบัติงานของสำนักงานจึงต้องใช้อำนาจหน้าที่และปฏิบัติราชการที่ไม่แตกต่างจากกรมทั่วไป ซึ่งต้องใช้กฎ ระเบียบ เช่นเดียวกับส่วนราชการอื่น ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนฐานะของสำนักงานฯ ให้เป็นส่วนราชการในระดับกรมที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เกิดข้อขัดข้องในการปฏิบัติราชการภายใต้กฎ ระเบียบของทางราชการในปัจจุบัน

(๓) เป็นการปฏิบัติตามตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการข้อ ๓๓ ที่กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดหน่วยประสานงานหลักภายในภาครัฐ เพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุวัติตามอนุสัญญานี้ และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งกลไกการประสานงานภายในรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ และในทุกระดับโดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ไปพร้อมกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของสำนักงานให้มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่าและรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานด้านคนพิการ ตามรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น โดยจัดโครงสร้างของงานให้มีศูนย์บริการคนพิการซึ่งสามารถดำเนินงานเองหรือจะทำบันทึกข้อตกลงมอบหมายให้องค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนองค์กรด้านคนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพื่อทำหน้าที่ซื้อบริการ (Service Purchaser) และผู้ให้บริการ/ผู้จัดหาบริการ (Service Provider) ทำให้การจัดโครงสร้างองค์กรครั้งนี้มีลักษณะหน่วยงานที่มีขนาดเล็ก อิสระ คล่องตัว ไม่ดำเนินการเองทั้งหมด แต่เป็นเจ้าภาพในการสร้างคุณค่าแก่บริการอันเป็นวาระเชิงยุทธศาสตร์ด้านคนพิการที่สำคัญของประเทศอย่างครบวงจรภายใต้การกำกับของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

การเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ยังส่งผลต่อประโยชน์ของผู้พิการเพิ่มขึ้นดังนี้

(๑) คนพิการและเครือข่ายมีศูนย์กลางในการทำงาน โดยกรมจะทำหน้าที่รับฟังความคิดเห็น ตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและภาระในการติดต่อของคนพิการและเครือข่าย ทำให้เกิดระบบการแก้ไขปัญหาและรับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับสิทธิของคนพิการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเป็นที่พึ่งของคนพิการในยามมีปัญหาและความเดือดร้อนได้ รวมทั้งส่งผลให้องค์กรคนพิการและเครือข่ายมีความเข้มแข็ง ทำให้เกิดจากการรวมตัวของคนพิการเอง เป็นตัวแทนของคนพิการ ทำงานเพื่อคนพิการในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของคนพิการได้

(๒) ระดับมาตรฐานคุณภาพการให้บริการและการทำงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของคนพิการที่มีความสลับซับซ้อน หลากหลาย และสามารถบูรณาการงานนโยบายและงานปฏิบัติตามกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีพลัง ทำให้คนพิการมีความสามารถเข้าถึงสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค มีคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้มากขึ้น โดยพก.ทำหน้าที่ในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพดังกล่าว

(๓) มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ในการให้บริการด้านคนพิการ การอำนวยความสะดวกเอาใจใส่ดูแลให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของคนพิการ การส่งเสริมรูปแบบการให้บริการของส่วนราชการ ท้องถิ่น และองค์กรเอกชนให้มีความหลากหลายคล่องตัว รวดเร็ว โปร่งใส ทันกาล สามารถปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น โดยพก.ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการพัฒนาระบบการส่งเสริมให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนในการให้บริการแก่คนพิการ รวมทั้งแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการคนพิการ มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการให้บริการรูปแบบต่าง ๆ (e-Service) เพื่อลดภาระ อำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ เช่น การให้บริการที่หลากหลายอยู่

ที่เดียวกันในลักษณะของศูนย์บริการคนพิการโดยบูรณาการระบบให้บริการประชาชนของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน

(๔) มีการให้บริการแก่คนพิการที่มีความเชื่อมโยงกันระหว่างหลายส่วนราชการ มีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน โดยการลดขั้นตอน และระยะเวลาในการให้บริการให้มีความรวดเร็ว รวมทั้ง แก้ไขกฎ ระเบียบกฎหมาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานร่วมระหว่างหน่วยงาน และการให้บริการคนพิการมีทางเลือกในการใช้บริการสาธารณะมากขึ้น โดยส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีระบบทางเลือกในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม การช่วยให้คนพิการและครอบครัวที่ด้อยโอกาสจะได้รับความเป็นธรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง รวมทั้ง ส่งเสริมให้ส่วนราชการมีระบบการให้บริการที่คนพิการและครอบครัวสามารถเป็นผู้เลือกรูปแบบ การให้บริการที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเองในลักษณะของการให้บริการเฉพาะตัวบุคคล การสนับสนุนการสร้างกลไกการรับฟังความคิดเห็น และความพึงพอใจของคนพิการที่เป็น ผู้รับบริการของส่วนราชการและท้องถิ่น และการเชื่อมโยงกับบริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐ ทุกหน่วยที่ให้บริการแก่คนพิการ

(๕) คนพิการมีคุณภาพชีวิตคนพิการดีและพึ่งตนเองขึ้นในเรื่องต่างๆ โดยมีความสามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิ มีสุขภาวะที่ดี เข้าถึงการศึกษา ข้อมูลข่าวสาร อาชีพ การจ้างงาน และรายได้ เข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานราชการและสถานที่สาธารณะจนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม โดยคนพิการมีทักษะการดำรงชีวิต มีผู้ช่วยคนพิการ และสังคมมีเจตคติที่ดีให้ โอกาสแก่คนพิการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ สอดคล้องกับสิทธิของคนพิการตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการและนโยบายของรัฐบาล ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในที่สุด

๓. ระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

๓.๑ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม

๓.๑.๑ วัตถุประสงค์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์
ในการจัดตั้ง ดังนี้

(๑) เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในประสานงานและขับเคลื่อนนโยบายและ ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและ ต่างประเทศในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มี ประสิทธิภาพ

(๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพและเครือข่าย การคุ้มครองสิทธิและจัดการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๓) เพื่อบูรณาการงานนโยบายและงานเชิงปฏิบัติการตามกลุ่มเป้าหมาย ให้เกิดการส่งเสริมความเชี่ยวชาญตามกลุ่มเป้าหมาย และลดความซ้ำซ้อนเชิงทรัพยากรลงได้โดย

กระจายงบประมาณไปตามกลุ่มเป้าหมายทำให้สามารถวัดผลและตอบประชาชนในการรับมือกับการป้องกันแก้ไขปัญหในระยะยาวได้

๓.๑.๒ หน้าที่และความรับผิดชอบ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การคุ้มครองสิทธิคนพิการ การจัดสวัสดิการแก่คนพิการ การพัฒนาศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านสวัสดิการและการพัฒนาทักษะการดำรงชีวิตของคนพิการทุกประเภท การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การแปลงนโยบายและแผนสู่การปฏิบัติและการขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์แก่คนพิการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินงาน การทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานด้านคนพิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐจัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้ดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๕) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามกฎหมายกำหนด รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหรือตามกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๒ หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการในปัจจุบันและสำหรับส่วนราชการที่ขอปรับปรุง

เนื่องจากสำนักงานไม่เป็นนิติบุคคล จึงไม่สามารถออกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการตามมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ กระทรวงจึงใช้อำนาจทางการบริหารออกประกาศแบ่งส่วนราชการเป็นการภายใน

เพื่อใช้ไปพลางก่อน โดยในส่วนนี้จะแสดงรายการเปรียบเทียบหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานในกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
<p>สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) <u>กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร</u></p> <p>(ก) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิบดีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม</p> <p>(ข) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในกรม</p> <p>(ค) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานในสังกัดกรม</p> <p>(ง) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ประกอบด้วย</p> <p>(๑) <u>กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร</u> (คงเดิม)</p>	<p>มีอยู่เดิม แต่ปรับปรุงโครงสร้างให้ปรากฏในกฎกระทรวง ตามมติ ครม. วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓</p>
<p>(๒) <u>กลุ่มตรวจสอบภายใน</u></p> <p>(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม</p> <p>(ข) ควบคุมการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในของกรม</p> <p>(ค) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>(๒) <u>กลุ่มตรวจสอบภายใน</u> (คงเดิม)</p>	<p>มีอยู่เดิม แต่ปรับปรุงโครงสร้างให้ปรากฏในกฎกระทรวง ตามมติ ครม. วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓</p>

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
	<p>(๓) <u>สำนักบริหารกลาง</u>มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวก งานเลขานุการผู้บริหาร งานการประสานราชการ และงานบริหารทั่วไปในกรม</p> <p>(ข) ปฏิบัติงานสารบรรณและงานธุรการของกรม</p> <p>(ค) ดำเนินการเกี่ยวกับจัดระบบงาน การบริหารงานบุคคล การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของบุคลากรในกรม</p> <p>(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม</p> <p>(จ) ดำเนินการออกแบบ ดูแลซ่อมแซมอาคารสถานที่หน่วยงานต่าง ๆ ของกรม</p> <p>(ฉ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบในความรับผิดชอบของกรมและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อยกร่างและพัฒนากฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม งานนิติกรรมและสัญญา งานยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม รวมทั้งงานวินัยของบุคลากร</p> <p>(ช) ดำเนินการป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การช่วยเหลือทางกฎหมายและจัดหาทนายความว่าต่างคดีแก่คนพิการ ให้คำปรึกษา เสนอแนะ และติดตามตรวจสอบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศคำสั่ง หรือข้อบังคับที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p>	<p>มีอยู่เดิม</p> <p>ปรับกองกลาง</p> <p>เป็นสำนักบริหารกลาง</p> <p>เนื่องจากมีภารกิจและปริมาณงานมากขึ้น</p> <p>(จากการโอนหน่วยงานจากสำนักบริการสวัสดิการสังคมและศูนย์การเรียนรู้ในภูมิภาคจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)</p>

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
	<p>(ซ) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมของกรม</p> <p>(ฌ) ดำเนินงานและสนับสนุน สำนัก/กอง ในการดำเนินกิจกรรมตามข้อตกลง และความร่วมมือระหว่างประเทศ</p> <p>(ญ) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของกรม</p> <p>(ฎ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย</p>	

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
	<p>(๔) <u>สำนักนโยบายและวิชาการ</u> มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ศึกษาวิเคราะห์จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในระดับชาติด้านคนพิการ แผนงบประมาณ รวมทั้งจัดทำแนวทางและมาตรการ กลไกด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(ข) ประสานสนับสนุนและผลักดันยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ รวมทั้งติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน และการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(ค) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาวิชาการ และส่งเสริมนวัตกรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านคนพิการ รวมถึงการสื่อสารเพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อสังคม</p> <p>(ง) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านคนพิการ และดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใด ที่ให้บริการแก่คนพิการ</p> <p>(จ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และประสานการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง</p> <p>(ฉ) ดำเนินการด้านวิเทศสัมพันธ์และประสานส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือด้านนโยบาย พันธกรณี และกิจการภาคสังคมเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	<p>จัดตั้งขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับทุกส่วนราชการภายในสังกัดกระทรวงเพื่อกำหนดนโยบายขับเคลื่อนและประเมินผลยุทธศาสตร์ของกรม</p>

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
	<p>(ช) ดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการ และบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านคนพิการ</p> <p>(ซ) ดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนกลาง และบัตรประจำตัวคนพิการ</p> <p>(ฅ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย</p>	
	<p>(๕) <u>สำนักส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิ</u> มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ศึกษา วิเคราะห์ ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ</p> <p>(ข) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงานประสานความร่วมมือและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ</p> <p>(ค) ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายองค์กรเอกชน อาสาสมัครและเครือข่ายอื่นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(ง) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนพิการและการสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ การสร้างพลังจิตอาสา โดยการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของภาคประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p>	<p>มีอยู่เดิม</p> <p>แต่ปรับอำนาจหน้าที่โดยรวมงานบางส่วนจากกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</p> <p>ในงานจัดบริการและสวัสดิการสังคมแก่ผู้พิการ</p>

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
	<p>(จ) จัดบริการสวัสดิการแก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตและพึ่งตนเองได้</p> <p>(ฉ) ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานหน่วยงานในสังกัด</p> <p>(ช) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบ</p>	
	<p>(๖) <u>สำนักบริหารกองทุน</u> มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ศึกษาวิเคราะห์ จัดทำแผนงบประมาณของกองทุน และดำเนินการเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน</p> <p>(ข) วางระบบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน และบัญชีของกองทุนและการจัดการกองทุน</p> <p>(ค) ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหารายได้และทรัพย์สินของกองทุน และกำกับดูแลการส่งเงินเข้ากองทุนของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้จ้างคนพิการเข้าทำงานตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการสร้างความมั่นคงทางด้านการคลังเพื่อการพัฒนาคนพิการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(ง) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการทุนหมุนเวียนแก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ รวมทั้งเร่งรัด ติดตามผล นิเทศก์ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่คนพิการและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(จ) ศึกษาวิเคราะห์ และให้เงินอุดหนุนแก่องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายที่จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากกองทุน</p>	<p>จัดตั้งขึ้นใหม่</p> <p>เนื่องจากมีภารกิจในการบริหารและดูแลกองทุนประมาณมากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่มีจำนวนมากและมีความซับซ้อนในการบริหารจัดการ</p> <p>เนื่องจากมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการทั่วประเทศตามพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้</p>

๓. แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านคนพิการระดับชาติ ที่เน้นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการเชิงยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกลไกประสานงานด้านคนพิการระดับชาติ เพื่อให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระร่วมกับทุกคนในสังคมอย่างมีความสุข สามารถเข้าถึงสิทธิอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

๔. แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘

โดยมีเป้าหมายให้เสริมสร้างให้คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยปรับปรุงและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส จัดบริการ ให้การสงเคราะห์ สวัสดิการ ให้แก่ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ควบคู่กับการพัฒนาระบบการคุ้มครองสิทธิให้ทุกคนเข้าถึงอย่างเสมอภาค ส่งเสริมการสร้างรายได้ และการมีงานทำของคนพิการ

๕. แผนยุทธศาสตร์กระทรวง

เพื่อให้เป็นกระทรวงหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมที่ดั่งาม และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน

๖. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. ๒๕๕๑ - พ.ศ. ๒๕๕๕)

โดยการยกระดับการให้บริการและการทำงานเพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อน หลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่าย รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม การมุ่งสู่การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลงและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

.....

๕. ปริมาณงาน

ตารางแสดงปริมาณงานย้อนหลัง และเป้าหมายล่วงหน้า

งาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ปริมาณงานย้อนหลัง			เป้าหมายล่วงหน้า			หมายเหตุ
			๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	
๑. ผลักดันให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดในภาพรวม (ส่งเสริมการมีบัตรประจำตัวคนพิการ)	คนพิการเข้าถึงสิทธิทั่วถึง	คน	๗๘๓,๘๐๐ (สะสม)	๘๕๐,๑๔๐ (สะสม)	๑,๒๔๙,๐๑๑ (สะสม)	๑,๓๐๐,๐๐๐ (สะสม)	๑,๕๐๐,๐๐๐ (สะสม)	๑,๗๐๐,๐๐๐ (สะสม)	
๒. ผลักดันการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการตามนโยบายรัฐบาล	คนพิการได้รับสิทธิ	คน	๒๖๐,๐๐๐	๓๒๙,๙๓๗	๘๓๕,๐๖๒	๘๒๘,๓๗๘	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	
๓. พัฒนาศักยภาพคนพิการในชุมชน(ศูนย์เรียนรู้คนพิการในชุมชนและอาสาสมัครดูแลคนพิการในชุมชน)	คนพิการได้รับการพัฒนา	คน	๑๖๙,๔๗๗	๑๕๘,๓๕๙	๑๗๗,๖๖๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	
๔. พัฒนาศูนย์บริการคนพิการและเครือข่ายให้เข้มแข็งสามารถจัดบริการและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการได้	ความเข้มแข็งขององค์กร	องค์กร	๑๕๐	๒๐๐	๒๕๐	๓๕๐	๔๕๐	๕๕๐	
๕. ส่งเสริมให้องค์กร/	มีสิ่งอำนวยความสะดวก	องค์กร	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๓,๒๐๐	๔๓,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	

งาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ปริมาณงานย้อนหลัง			เป้าหมายล่วงหน้า			หมายเหตุ
			๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	
หน่วยงานการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามกฎหมายและตามมติคณะรัฐมนตรี	ความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงได้								
๖. พัฒนามาตรการ กลไกและกฎหมายทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น (ให้ความรู้ เงินอุดหนุน และข้อมูลข่าวสารวิธีการปฏิบัติ)	มีมาตรการ/กลไก/กฎหมายด้านคนพิการ	กลไก/ เรื่อง	๗๙	๑๐๐	๑๒๖	๑๓๐	๑๓๕	๑๔๕	
๗. ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการในเรื่องต่างๆ แก่คนพิการ เช่น ล่ามภาษามือ ผู้ช่วยคนพิการ ที่อยู่อาศัยมั่นคง	คนพิการได้รับการดูแล	คน	-	-	-	๑,๐๐๐	๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	
๘. ส่งเสริมสิทธิผู้ดูแลคนพิการ เช่น ลดหย่อนภาษี กู้เงินประกอบอาชีพ	ผู้ดูแลได้รับสิทธิ	คน	-	-	๑๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	
๙. ขจัดการเลือกปฏิบัติและ	จำนวนคน	คน	-	๑๒,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๗,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	

งาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	ปริมาณงานย้อนหลัง			เป้าหมายล่วงหน้า			หมายเหตุ
			๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖	
ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการ(ช่วยเหลือการดำเนินคดีให้ความรู้ทางกฎหมาย แก้ไขปัญหาเมื่อถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม)	พิการที่ ได้รับความ ช่วยเหลือ								
๑๐. การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ	คนพิการ และสังคม รับรู้ต่อสิทธิ คนพิการ	คน	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	
๑๑. สร้างพลังทางเศรษฐกิจให้แก่คนพิการ เช่น กู้เงินประกอบอาชีพส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพตามมาตรา ๓๕	คนพิการมี อาชีพและ รายได้อิสระ	คน	๒,๒๘๓	๕,๑๖๐	๖,๗๒๒	๑๕,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	
๑๒. สร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการในตลาดแรงงาน (มีงานทำในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ)	คนพิการมี ตำแหน่ง งาน	คน	๑๓,๑๘๔	๑๒,๒๐๔	๑๘,๖๖๖	๖๖,๓๖๑	๖๗,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	

๖. ค่าใช้จ่าย

กรอบค่าใช้จ่ายล่วงหน้าของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หน่วย : ล้านบาท

รวมทั้งสิ้น	๑๖๒.๘๗๒๒	๖๕๗.๐๙๘๑	๗๐๗.๐๐๐	๘๒๐.๐๐๐๐
เงินงบประมาณ	๑๖๒.๘๗๒๒	๑๙๑.๖๗๘๖	๒๐๗.๐๐๐	๒๒๐.๐๐๐
- งบบุคลากร	๒๙.๘๘๑๓	๓๐.๖๐๖๓	๓๒.๐๐๐๐	๓๓.๐๐๐๐
- งบดำเนินการ	๖๐.๒๕๓๔	๗๑.๘๑๙๓	๗๕.๐๐๐๐	๗๗.๐๐๐๐
- งบลงทุน	-	-	-	-
- งบเงินอุดหนุน	๒๔.๕๔๗๖	๔๔.๘๐๔๐	๕๐.๐๐๐๐	๕๕.๐๐๐๐
- งบรายจ่ายอื่น	๔๘.๑๘๙๙	๔๔.๔๕๙๐	๕๐.๐๐๐๐	๕๕.๐๐๐๐
งบนอกงบประมาณ (กองทุน)	๑๗๙.๖๐๐๐	๔๖๕.๔๑๙๕	๕๐๐.๐๐๐๐	๖๐๐.๐๐๐๐

หมายเหตุ

๑. ในปี ๒๕๕๓ กองทุนไม่ได้รับงบประมาณประจำปี แต่ได้จากสถานประกอบการ ๑๑๐.๒๓๐๐ ล้านบาท เงินบริจาค ๐.๑๓๐๐ ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ ๐.๙๓๐๐ ล้านบาท รับชำระหนี้ ๖๘.๓๑๐๐ ล้านบาท รวม ๑๗๙.๖๐๐๐ ล้านบาท

๒. ปี ๒๕๕๔ กองทุนได้รับงบประมาณประจำปี จำนวน ๕๐.๐๐๐๐ ล้านบาท งบประมาณจากสถานประกอบการ ๑๑๐.๐๐๐๐ ล้านบาท ดอกเบี้ย ๐.๒๐๐๐ ล้านบาท รายได้จากออกสลากการกุศล ๘๘๐.๐๐๐๐ ล้านบาท รับชำระหนี้ ๑๐๐.๐๐๐๐๐๐ ล้านบาท รวม ๑,๑๔๐.๒๐๐๐ ล้านบาท

๓. ปี ๒๕๕๕ งบประมาณ ๒๗ ล้านบาท รายได้จากสถานประกอบการ ๑,๑๐๐ ล้านบาท

๗. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

มีการเคลื่อนย้ายในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และในสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีอัตรากำลังคนดังนี้

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (เดิม)	๖๑	๐	๕๖	๑๑๗
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ใหม่)				

สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และภูมิภาค
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค	จำนวน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
1 กรุงเทพมหานคร	26,195	19,989	46,184
2 ภูมิภาค	653,241	540,914	1,194,155
รวมทั้งสิ้น	679,436	560,903	1,240,339
ภูมิภาค ประกอบด้วย			
2.1 ภาคกลางและภาคตะวันออก	142,971	113,800	256,771
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	254,649	220,406	475,055
2.3 ภาคใต้	77,633	59,935	137,568
2.4 ภาคเหนือ	153,927	129,398	283,325
2.5 ไม่ระบุ	24,061	17,375	41,436
รวม	653,241	540,914	1,194,155

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2555

ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หมายเหตุ	ข้อมูลคนพิการ : ทั้งหมด	1,481,456	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : เสียชีวิต	234,442	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : มีชีวิต	1,246,876	ราย

สถิติข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหวหรือทรงกาย			ทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร	1,499	1,248	2,747	3,471	3,661	7,132	11,330	8,307	19,637	2,968	1,762	4,730	2,751	2,046	4,797	139	44	183	3,316	2,379	5,695	721	542	1,263	26,195	19,989	46,184
ภาคกลางและภาคตะวันออก	10,285	9,242	19,527	17,313	16,385	33,698	73,727	56,286	130,013	10,500	6,684	17,184	12,327	10,504	22,831	445	191	636	12,973	10,129	23,102	5,401	4,379	9,780	142,971	113,800	256,771
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32,916	40,070	72,986	41,174	38,312	79,486	111,647	89,325	200,972	23,305	12,951	36,256	20,514	17,291	37,805	650	324	974	14,919	13,604	28,523	9,524	8,529	18,053	254,649	220,406	475,055
ภาคใต้	5,821	4,958	10,779	10,849	10,179	21,028	35,720	25,653	61,373	5,463	3,226	8,689	7,268	6,154	13,422	314	160	474	7,850	6,328	14,178	4,348	3,277	7,625	77,633	59,935	137,568
ภาคเหนือ	14,769	13,832	28,601	27,302	22,709	50,011	74,907	64,231	139,138	9,675	6,146	15,821	12,303	10,434	22,737	417	235	652	9,056	7,206	16,262	5,498	4,605	10,103	153,927	129,398	283,325
ไม่ระบุ	2,006	1,804	3,810	2,334	1,973	4,307	8,759	5,668	14,427	1,860	1,044	2,904	2,675	2,162	4,837	0	0	0	1,209	849	2,058	5,218	3,875	9,093	24,061	17,375	41,436
รวม	67,296	71,154	138,450	102,443	93,219	195,662	316,090	249,470	565,560	53,771	31,813	85,584	57,838	48,591	106,429	1,965	954	2,919	49,323	40,495	89,818	30,710	25,207	55,917	679,436	560,903	1,240,339

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2555

ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หมายเหตุ	ข้อมูลคนพิการ : ทั้งหมด	1,481,456	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : เสียชีวิต	234,442	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : มีชีวิต	1,246,876	ราย

สถิติข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค/จังหวัด	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหวหรือทางการขา			ทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรุงเทพมหานคร																											
กรุงเทพมหานคร	1,499	1,248	2,747	3,471	3,661	7,132	11,330	8,307	19,637	2,968	1,762	4,730	2,751	2,046	4,797	139	44	183	3,316	2,379	5,695	721	542	1,263	26,195	19,989	46,184
ภาคกลางและภาคตะวันออก																											
กาญจนบุรี	577	515	1,092	1,061	1,045	2,106	3,956	2,732	6,688	492	313	805	701	590	1,291	5	2	7	620	455	1,075	466	335	801	7,878	5,987	13,865
จันทบุรี	404	348	752	609	576	1,185	2,941	2,021	4,962	263	161	424	688	514	1,202	4	2	6	442	362	804	113	80	193	5,464	4,064	9,528
ฉะเชิงเทรา	445	451	896	739	649	1,388	3,496	2,469	5,965	541	352	893	594	536	1,130	10	11	21	592	478	1,070	104	71	175	6,521	5,017	11,538
ชลบุรี	532	477	1,009	949	935	1,884	4,432	3,101	7,533	439	249	688	769	577	1,346	14	6	20	857	670	1,527	451	344	795	8,443	6,359	14,802
ชัยนาท	527	534	1,061	767	679	1,446	2,633	2,670	5,303	339	208	547	339	340	679	9	7	16	305	246	551	250	236	486	5,169	4,920	10,089
ตราด	132	122	254	257	227	484	1,066	636	1,702	74	33	107	168	184	352	36	14	50	118	104	222	43	38	81	1,894	1,358	3,252
นครนายก	314	261	575	492	512	1,004	1,868	1,532	3,400	231	145	376	249	193	442	20	1	21	271	219	490	115	79	194	3,560	2,942	6,502
นครปฐม	496	467	963	792	814	1,606	3,841	2,873	6,714	624	384	1,008	658	529	1,187	21	10	31	540	416	956	104	82	186	7,076	5,575	12,651
นนทบุรี	487	423	910	826	803	1,629	3,170	2,407	5,577	718	507	1,225	647	514	1,161	35	12	47	1,349	1,052	2,401	261	197	458	7,493	5,915	13,408
ปทุมธานี	326	305	631	698	732	1,430	2,846	2,176	5,022	589	405	994	582	452	1,034	22	11	33	656	505	1,161	535	408	943	6,254	4,994	11,248
ประจวบคีรีขันธ์	459	360	819	779	737	1,516	2,017	1,496	3,513	377	230	607	348	297	645	4	2	6	457	355	812	92	82	174	4,533	3,559	8,092
ปราจีนบุรี	359	306	665	598	529	1,127	2,704	2,040	4,744	422	331	753	313	302	615	17	7	24	495	420	915	268	188	456	5,176	4,123	9,299
พระนครศรีอยุธยา	667	527	1,194	806	803	1,609	4,337	3,392	7,729	637	438	1,075	730	648	1,378	11	4	15	682	525	1,207	342	304	646	8,212	6,641	14,853
เพชรบุรี	389	354	743	466	423	889	2,012	1,543	3,555	236	136	372	414	440	854	7	1	8	346	278	624	291	230	521	4,161	3,405	7,566
ระยอง	344	283	627	639	592	1,231	2,603	1,700	4,303	139	74	213	362	330	692	11	3	14	514	384	898	203	146	349	4,815	3,512	8,327
ราชบุรี	447	414	861	841	800	1,641	4,539	3,991	8,530	711	523	1,234	832	717	1,549	15	15	30	648	548	1,196	182	171	353	8,215	7,179	15,394
ลพบุรี	736	663	1,399	1,069	967	2,036	3,985	3,097	7,082	560	330	890	712	623	1,335	42	15	57	543	454	997	209	179	388	7,856	6,328	14,184
สมุทรปราการ	415	407	822	865	816	1,681	4,400	3,393	7,793	638	340	978	749	547	1,296	25	10	35	765	548	1,313	219	163	382	8,076	6,224	14,300
สมุทรสงคราม	69	69	138	137	155	292	656	509	1,165	147	96	243	144	115	259	1	2	3	109	117	226	365	386	751	1,628	1,449	3,077
สมุทรสาคร	168	150	318	620	568	1,188	1,867	1,364	3,231	366	201	567	401	326	727	20	7	27	326	245	571	97	58	155	3,865	2,919	6,784
สระแก้ว	574	515	1,089	730	625	1,355	3,543	2,432	5,975	665	420	1,085	418	396	814	59	27	86	534	378	912	276	213	489	6,799	5,006	11,805
สระบุรี	385	350	735	1,044	908	1,952	3,770	3,095	6,865	326	195	521	496	434	930	20	5	25	581	465	1,046	42	46	88	6,664	5,498	12,162
สิงห์บุรี	183	172	355	261	278	539	1,285	1,063	2,348	231	174	405	185	156	341	2	1	3	163	153	316	86	108	194	2,396	2,105	4,501
สุพรรณบุรี	579	544	1,123	856	804	1,660	4,041	2,976	7,017	436	259	695	631	551	1,182	17	6	23	678	452	1,130	142	139	281	7,380	5,731	13,111
อ่างทอง	271	225	496	412	408	820	1,719	1,578	3,297	299	180	479	197	193	390	18	10	28	382	300	682	145	96	241	3,443	2,990	6,433
รวม	10,285	9,242	19,527	17,313	16,385	33,698	73,727	56,286	130,013	10,500	6,684	17,184	12,327	10,504	22,831	445	191	636	12,973	10,129	23,102	5,401	4,379	9,780	142,971	113,800	256,771

สถิติข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด
 ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค/จังหวัด	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย			ทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ																											
กาฬสินธุ์	1,225	1,513	2,738	1,381	1,205	2,586	3,397	2,500	5,897	869	428	1,297	688	590	1,278	78	73	151	477	301	778	711	634	1,345	8,826	7,244	16,070
ขอนแก่น	2,377	2,977	5,354	3,302	2,875	6,177	8,733	6,316	15,049	2,154	1,005	3,159	1,912	1,504	3,416	203	60	263	1,294	1,123	2,417	790	621	1,411	20,765	16,481	37,246
ชัยภูมิ	1,661	1,865	3,526	4,298	4,644	8,942	6,565	6,320	12,885	1,205	665	1,870	1,152	918	2,070	12	6	18	514	451	965	406	418	824	15,813	15,287	31,100
นครพนม	912	1,016	1,928	1,464	1,420	2,884	4,144	3,032	7,176	1,377	726	2,103	805	713	1,518	26	20	46	487	451	938	209	205	414	9,424	7,583	17,007
นครราชสีมา	3,305	3,871	7,176	2,849	2,722	5,571	11,737	8,462	20,199	1,879	1,244	3,123	2,654	2,241	4,895	28	14	42	1,410	1,117	2,527	506	382	888	24,368	20,053	44,421
บึงกาฬ	562	563	1,125	603	495	1,098	2,002	1,344	3,346	478	233	711	337	268	605	18	4	22	295	266	561	165	115	280	4,460	3,288	7,748
บุรีรัมย์	2,560	3,070	5,630	3,472	3,634	7,106	10,515	10,329	20,844	1,541	1,023	2,564	1,167	1,066	2,233	37	16	53	1,961	1,824	3,785	367	357	724	21,620	21,319	42,939
มหาสารคาม	1,429	1,819	3,248	1,581	1,468	3,049	4,628	3,566	8,194	1,300	671	1,971	1,014	765	1,779	19	8	27	510	410	920	190	178	368	10,671	8,885	19,556
มุกดาหาร	450	379	829	1,099	1,021	2,120	1,525	900	2,425	684	298	982	280	243	523	5	1	6	209	146	355	153	107	260	4,405	3,095	7,500
ยโสธร	1,517	2,096	3,613	1,051	858	1,909	2,981	2,559	5,540	813	418	1,231	461	378	839	6	5	11	916	1,394	2,310	420	348	768	8,165	8,056	16,221
ร้อยเอ็ด	2,744	3,896	6,640	2,565	2,401	4,966	7,169	6,042	13,211	1,801	905	2,706	1,147	1,066	2,213	17	9	26	902	771	1,673	898	741	1,639	17,243	15,831	33,074
เลย	814	859	1,673	2,256	1,927	4,183	3,405	2,531	5,936	877	381	1,258	661	533	1,194	12	6	18	340	218	558	1,027	922	1,949	9,392	7,377	16,769
ศรีสะเกษ	1,975	2,186	4,161	3,064	2,754	5,818	8,991	7,224	16,215	1,994	1,315	3,309	1,812	1,482	3,294	41	19	60	825	635	1,460	486	342	828	19,188	15,957	35,145
สกลนคร	1,886	2,085	3,971	2,306	2,060	4,366	6,190	4,411	10,601	1,565	755	2,320	1,063	924	1,987	23	18	41	1,003	815	1,818	210	180	390	14,246	11,248	25,494
สุรินทร์	4,107	6,228	10,335	2,760	2,689	5,449	9,562	9,478	19,040	1,380	963	2,343	1,317	1,149	2,466	29	16	45	1,671	1,989	3,660	964	900	1,864	21,790	23,412	45,202
หนองคาย	698	647	1,345	940	861	1,801	2,556	1,621	4,177	440	231	671	461	387	848	30	18	48	398	331	729	273	193	466	5,796	4,289	10,085
หนองบัวลำภู	821	806	1,627	862	710	1,572	3,127	2,803	5,930	522	295	817	575	414	989	17	9	26	311	264	575	155	104	259	6,390	5,405	11,795
อำนาจเจริญ	389	478	867	750	722	1,472	1,585	1,255	2,840	302	179	481	247	296	543	4	4	8	217	200	417	397	782	1,179	3,891	3,916	7,807
อุดรธานี	1,231	1,062	2,293	1,359	1,161	2,520	4,835	3,032	7,867	740	358	1,098	1,082	927	2,009	24	9	33	520	387	907	649	554	1,203	10,440	7,490	17,930
อุบลราชธานี	2,253	2,654	4,907	3,212	2,685	5,897	8,000	5,600	13,600	1,384	858	2,242	1,679	1,427	3,106	21	9	30	659	511	1,170	548	446	994	17,756	14,190	31,946
รวม	32,916	40,070	72,986	41,174	38,312	79,486	111,647	89,325	200,972	23,305	12,951	36,256	20,514	17,291	37,805	650	324	974	14,919	13,604	28,523	9,524	8,529	18,053	254,649	220,406	475,055

สถิติข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค/จังหวัด	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย			ทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ภาคใต้																												
กระบี่	225	166	391	374	318	692	1,475	887	2,362	174	81	255	270	218	488	5	2	7	340	271	611	318	162	480	3,181	2,105	5,286	
ชุมพร	426	342	768	529	545	1074	2,104	1,385	3,489	260	165	425	474	375	849	7	4	11	457	314	771	276	215	491	4,533	3,345	7,878	
ตรัง	357	302	659	671	565	1,236	2,723	2,032	4,755	320	218	538	476	434	910	13	16	29	486	371	857	846	566	1,412	5,892	4,504	10,396	
นครศรีธรรมราช	1,331	1,260	2,591	2,369	2,422	4,791	8,082	6,417	14,499	1,399	844	2,243	1,460	1,342	2,802	157	50	207	1,844	1,668	3,512	144	102	246	16,786	14,105	30,891	
นราธิวาส	472	439	911	875	743	1,618	2,967	1,941	4,908	489	238	727	565	497	1,062	9	13	22	522	401	923	438	327	765	6,337	4,599	10,936	
ปัตตานี	438	405	843	624	564	1,188	2,263	1,613	3,876	418	221	639	524	448	972	9	3	12	727	557	1,284	447	372	819	5,450	4,183	9,633	
พังงา	176	174	350	327	288	615	979	808	1,787	179	111	290	141	106	247	26	8	34	217	164	381	217	129	346	2,262	1,788	4,050	
พัทลุง	437	330	767	866	817	1,683	2,794	2,051	4,845	283	177	460	490	393	883	18	13	31	415	312	727	122	97	219	5,425	4,190	9,615	
ภูเก็ต	121	82	203	275	259	534	1,072	811	1,883	109	74	183	190	168	358	1	4	5	284	212	496	90	63	153	2,142	1,673	3,815	
ยะลา	293	245	538	611	555	1,166	1,845	1,117	2,962	417	209	626	431	377	808	2	5	7	397	298	695	103	139	242	4,099	2,945	7,044	
ระนอง	116	82	198	201	132	333	667	393	1,060	93	55	148	132	124	256	7	3	10	145	99	244	52	73	125	1,413	961	2,374	
สงขลา	660	588	1,248	1,684	1,619	3,303	4,325	3,030	7,355	635	440	1,075	1,009	815	1,824	25	13	38	1,146	942	2,088	525	431	956	10,009	7,878	17,887	
สตูล	217	184	401	446	388	834	1,335	946	2,281	221	115	336	316	258	574	12	4	16	293	239	532	115	79	194	2,955	2,213	5,168	
สุราษฎร์ธานี	552	359	911	997	964	1,961	3,089	2,222	5,311	466	278	744	790	599	1,389	23	22	45	577	480	1,057	655	522	1,177	7,149	5,446	12,595	
รวม	5,821	4,958	10,779	10,849	10,179	21,028	35,720	25,653	61,373	5,463	3,226	8,689	7,268	6,154	13,422	314	160	474	7,850	6,328	14,178	4,348	3,277	7,625	77,633	59,935	137,568	

สถิติข้อมูลคนพิการจําแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2555

ภาค/จังหวัด	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย			ทางจิตใจและพฤติกรรมหรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ภาคเหนือ																											
กำแพงเพชร	967	967	1,934	1,303	1036	2,339	5,867	5,313	11,180	611	324	935	869	749	1,618	3	6	9	654	557	1,211	242	180	422	10,516	9,132	19,648
เชียงราย	1,062	922	1,984	2,895	2,319	5,214	5,192	4,288	9,480	579	397	976	902	761	1,663	7	3	10	538	412	950	926	1,006	1,932	12,101	10,108	22,209
เชียงใหม่	1,216	1,058	2,274	3,547	2,927	6,474	7,033	5,168	12,201	995	652	1,647	1,380	1,085	2,465	65	36	101	1,158	897	2,055	323	266	589	15,717	12,089	27,806
ตาก	428	419	847	982	804	1,786	2,232	1,677	3,909	300	199	499	362	306	668	21	12	33	383	287	670	292	241	533	5,000	3,945	8,945
นครสวรรค์	1,271	1,189	2,460	1,493	1,467	2,960	6,629	5,414	12,043	843	529	1,372	989	892	1,881	17	6	23	793	671	1,464	207	178	385	12,242	10,346	22,588
น่าน	884	713	1,597	2,193	1,714	3,907	2,916	2,230	5,146	387	273	660	673	546	1,219	9	4	13	438	291	729	147	118	265	7,647	5,889	13,536
พะเยา	900	950	1,850	2,003	1,665	3,668	4,204	3,850	8,054	604	412	1016	632	523	1,155	22	10	32	605	514	1,119	304	245	549	9,274	8,169	17,443
พิจิตร	599	569	1,168	864	737	1,601	3,965	3,930	7,895	527	351	878	571	495	1,066	20	16	36	526	427	953	459	348	807	7,531	6,873	14,404
พิษณุโลก	896	841	1,737	1,369	1,172	2,541	5,605	4,796	10,401	661	366	1,027	865	731	1,596	18	9	27	667	487	1,154	495	362	857	10,576	8,764	19,340
เพชรบูรณ์	1,354	1,232	2,586	1,269	1,050	2,319	5,670	4,001	9,671	1013	576	1,589	1,074	963	2,037	14	11	25	700	530	1,230	300	207	507	11,394	8,570	19,964
แพร่	567	456	1,023	1,553	1,311	2,864	5,863	6,117	11,980	513	331	844	689	605	1,294	30	16	46	249	261	510	292	254	546	9,756	9,351	19,107
แม่ฮ่องสอน	270	256	526	624	470	1,094	1,020	624	1,644	154	104	258	208	178	386	8	3	11	289	211	500	67	45	112	2,640	1,891	4,531
ลำปาง	928	743	1,671	2,900	2,297	5,197	5,324	4,396	9,720	759	476	1,235	1,225	1,012	2,237	122	58	180	473	349	822	594	441	1,035	12,325	9,772	22,097
ลำพูน	665	623	1,288	1,456	1,223	2,679	3,110	2,849	5,959	544	387	931	421	323	744	19	8	27	289	217	506	400	334	734	6,904	5,964	12,868
สุโขทัย	1,090	1,087	2,177	1,109	1010	2,119	4,130	3,703	7,833	617	401	1018	522	456	978	11	9	20	546	493	1,039	198	145	343	8,223	7,304	15,527
อุตรดิตถ์	1,071	1,313	2,384	1,234	1,044	2,278	3,708	3,933	7,641	327	219	546	543	483	1,026	21	22	43	472	394	866	199	172	371	7,575	7,580	15,155
อุทัยธานี	601	494	1,095	508	463	971	2,439	1,942	4,381	241	149	390	378	326	704	10	6	16	276	208	484	53	63	116	4,506	3,651	8,157
รวม	14,769	13,832	28,601	27,302	22,709	50,011	74,907	64,231	139,138	9,675	6,146	15,821	12,303	10,434	22,737	417	235	652	9,056	7,206	16,262	5,498	4,605	10,103	153,927	129,398	283,325
ไม่ระบุ	2,006	1,804	3,810	2,334	1,973	4,307	8,759	5,668	14,427	1,860	1,044	2,904	2,675	2,162	4,837	0	0	0	1,209	849	2,058	5,218	3,875	9,093	24,061	17,375	41,436
รวมทั้งหมด	67,296	71,154	138,450	102,443	93,219	195,662	316,090	249,470	565,560	53,771	31,813	85,584	57,838	48,591	106,429	1,965	954	2,919	49,323	40,495	89,818	30,710	25,207	55,917	679,436	560,903	1,240,339

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2555

ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หมายเหตุ	ข้อมูลคนพิการ : ทั้งหมด	1,481,456	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : เสียชีวิต	234,442	ราย
	ข้อมูลคนพิการ : มีชีวิต	1,246,876	ราย

**บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ***

๑. ผลดีต่อการรับมือสถานการณ์ปัญหาคนพิการในอนาคตที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น เนื่องจาก

(๑) จำนวนคนพิการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลกได้ประมาณว่า จะมีคนพิการคิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งหมด หรือ ๖.๗ ล้านคน (ประชากรปัจจุบันมี ๖๗ ล้านคน) ผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๐ พบว่า มีคนพิการทุกประเภทรวม ๑.๙ ล้าน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๙ ของประชากรทั้งหมด ผลการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ สะสมถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑.๔ ล้านคน (เฉลี่ยเดือนละ ๑๘,๔๐๐ คน) สามารถแบ่งตามประเภทความพิการ ได้แก่ ความพิการทางการเห็น ๑๓๘,๑๓๘ คน ทางการได้ยิน ๑๓๗,๔๕๗ คน ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ๕๙๔,๖๗๘ คน ทางจิตใจ หรือออทิสติก ๗๗,๑๖๑ คน ทางสติปัญญา ๑๐๗,๗๙๘ คน ทางการเรียนรู้ ๑,๙๒๐ คน พิการมากกว่า ๑ ประเภท ๑๖๑,๑๕๙ คน

(๒) จำนวนคนพิการที่เพิ่มขึ้นมีสาเหตุมาจากสถานการณ์ปัญหาอื่น ๆ ของสังคม กล่าวคือ

ก. สาเหตุความพิการจากการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ และประสบอุบัติเหตุยังมีจำนวนมากในทุกปี เช่น จำนวนคนพิการที่มายื่นทำบัตรประจำตัวคนพิการและแพทย์ระบุสาเหตุความพิการได้โดยพิจารณาจากจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ พบว่า สาเหตุความพิการมาจากการเจ็บป่วย ๔๒๗,๗๖๗ คน หรือร้อยละ ๓๓.๙๙ อุบัติเหตุ ๙๒,๕๒๒ คนหรือ ร้อยละ ๗.๓๕ มากกว่า ๑ สาเหตุ ๙๘,๕๐๕ คน หรือร้อยละ ๗.๘๓ พันธุกรรม ๙,๒๔๑ คน หรือร้อยละ ๐.๗๓ โดยไม่ทราบสาเหตุของความพิการ ๖๓๐,๒๘๒ คน หรือร้อยละ ๕๐

ข. แนวโน้มความพิการเนื่องจากมีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๖๔ จะมีผู้สูงอายुर้อยละ ๑๕.๓ ของประชากรทั้งหมด (ปัจจุบันร้อยละ ๑๑.๕) ซึ่งผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ(๒๕๕๐) พบว่า ประชากรที่พิการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มสูงขึ้น กล่าวคือ ประชากรที่พิการในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของประชากรในกลุ่มอายุเดียวกัน และประชากรที่พิการจะค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งถึงกลุ่มอายุตั้งแต่ ๗๕ ปีขึ้นไปมีประชากรที่พิการมากที่สุดคือ ร้อยละ ๓๑ สอดคล้องกับช่วงสองปีที่ผ่านมาที่มีผู้สูงอายุที่พิการมายื่นขอจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการถึงร้อยละ ๕๘.๙

(๓) ปัญหาคนพิการพึ่งพาตนเองได้ไม่เต็มที่ ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๕๐) พบว่า คนพิการซึ่งมีอายุ ๕-๓๐ ปี ไม่ได้เรียนหนังสือคิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗ สำเร็จชั้นปริญญาตรีขึ้นไปเพียงร้อยละ ๐.๕ คนพิการอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไปมีงานทำเพียงร้อยละ ๓๕.๒ คนพิการเป็นผู้ที่มีความลำบาก/มีปัญหาสุขภาพประมาณ ๑.๘ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙ ของประชากรพิการ

* ที่มา : กลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เรียบเรียงโดย นายทศวิทย์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕.

(๔) ปัญหาความยากลำบากของผู้ดูแลคนพิการ ผลการสำรวจดังกล่าว พบว่า คนพิการต้องมีผู้ดูแลและคอยช่วยเหลือจึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ประมาณ ๐.๔ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๑ สอดคล้องกับข้อมูลจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการต้องมีผู้ดูแลคนพิการ ๔๔๑,๙๑๘ คน รวมทั้งปัญหาคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล ๙๑,๓๕๐ คน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๒๕๕๑) พบว่า ผู้ดูแลคนพิการประสบปัญหาต้องลาออกจากงานเพื่อดูแลสมาชิกครอบครัวที่พิการและถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เช่น ผู้ปกครองคนพิการไม่ได้รับการจ้างงานเพราะนายจ้างคิดว่าต้องใช้เวลาในการดูแลคนพิการ หรือไม่ให้เข้าร้านอาหารเพราะมากับคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการได้รับการปฏิเสธไม่ให้เข้าห้องพักเพราะมีคนพิการมาอยู่ด้วย

(๕) ปัญหาคนพิการถูกเลือกปฏิบัติและมีเจตคติเชิงลบต่อคนพิการ จากผลการศึกษาของสภาที่ปรึกษาฯ ยังพบว่าคนพิการประสบปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมยังมีอยู่จริงในสังคมไทยทั้งในเรื่องการศึกษา อาชีพ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการทางสังคม ซึ่งคนพิการถูกเลือกปฏิบัติเพราะสังคมมีเจตคติที่ไม่เชื่อในศักยภาพของคนพิการ และคนพิการส่วนใหญ่จึงจำต้องตกอยู่ภายใต้สภาพที่ตนไม่ปรารถนาโดยไม่มีทางเลือก หรือถ้ามีก็เป็นเพียงทางเลือกที่จำกัดเป็นทางเลือกที่ถูกเลือกจากผู้ที่ไม่ยอมรับในความเท่าเทียม คุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนพิการ สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของ พท.ในปี ๒๕๕๔ พบว่ามีคนพิการมาร้องเรียนหรือสำรวจพบปัญหาการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการทั้งในเรื่องอุปสรรคทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สิ่งอำนวยความสะดวกและการเข้าไม่ถึงบริการทางสังคม จำนวน ๑๐๑ เรื่อง

๒. ผลดีต่อการขับเคลื่อนงานป้องกันแก้ไขปัญหาให้แก่คนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๑) ปัญหาคนพิการยังเข้าไม่ถึงสิทธิตามกฎหมายกำหนดได้ครบถ้วน จากการพิจารณาผู้ที่ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๑,๓๘๖,๙๖๕ คน พบว่า คนพิการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาได้น้อย โดยเป็นคนพิการจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕๑๓,๘๖๘ คน หรือร้อยละ ๔๕.๕๒ จบระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรีขึ้นไป ๘,๖๙๒ คนหรือร้อยละ ๐.๗๗ หรือกรณีการเข้าถึงสิทธิด้านการประกอบอาชีพมีน้อยเช่นกัน พบว่า คนพิการไม่มีอาชีพ ๔๘๐,๔๕๓ คนหรือร้อยละ ๔๒.๔๘ หรือไม่ระบุว่าไม่มีอาชีพ ๕๔๖,๗๑๙ หรือ ร้อยละ ๔๘.๓๔ ประกอบอาชีพอาชีพรับราชการ/ทำงานบริษัทเอกชน ๕,๗๕๐ คน หรือร้อยละ ๐.๕๑ ประกอบอาชีพรับจ้าง/ธุรกิจส่วนตัว ๕๕,๖๕๓ คน หรือร้อยละ ๔.๙๒ และเกษตรกรกรรม ๔๒,๔๔๖ คน ร้อยละ ๓.๗๕

(๒) ปัญหาคนพิการรุนแรงไม่สามารถเรียกร้องสิทธิประโยชน์ด้วยตนเองได้ ไม่ว่าจะโดยฐานะ สภาพความเป็นอยู่ หรือสภาพร่างกาย คนพิการจึงจำเป็นต้องมีตัวแทนที่จะช่วยเหลือดำเนินการเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป เช่น กรณีการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการเอกชน ปี ๒๕๕๕ (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒,๖๘๕ คน พบว่า คนพิการรุนแรง ได้แก่ คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ออทิสติก สติปัญญาและการเรียนรู้ ได้มีงานทำเพียง ๑๒๕ คนหรือคิดเป็นร้อยละ ๔.๖๖ ของคนพิการที่มี

งานทำทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหว ทาง การได้ยินและทางการเห็น ตามลำดับ หรือกรณีการใช้สิทธิกู้เงินกองทุนในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๙,๒๕๐ คน พบว่าเป็นคน พิการรุนแรงได้สิทธิเพียงร้อยละ ๑๘.๒๖

(๓) ปัญหาแม้มีหน่วยงานช่วยเหลือคนพิการจำนวนมาก แต่คนพิการเข้าถึงยากลำบาก และบางแห่งมีการเลือกปฏิบัติ เนื่องจากการให้ความช่วยเหลือคนพิการนั้นได้ถูกแยกกระจัด กระจายไปอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามภาระหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนดไว้มีจำนวนมาก ทำให้คนพิการเข้าถึงสิทธิเป็นไปได้ด้วยความยากลำบากและ บางแห่งยังมีการกระทำที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการหรือ มีเจตคติเชิงลบต่อคนพิการ เช่น การเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน โดยการปฏิเสธไม่จ้างงาน คนพิการตามกฎหมาย มีการประกาศรับสมัครงานที่ไม่เป็นธรรมหรือกีดกันคนพิการ การให้ออก จากงานเพราะเหตุความพิการ การออกกฎระเบียบที่กีดกันคนพิการ หรือการเลือกปฏิบัติทางการ ศึกษา โดยการปฏิเสธไม่รับนักเรียนที่พิการหรือกำหนดคุณสมบัติที่แตกต่างจากนักเรียนที่เป็น คนทั่วไป เช่น นักเรียนพิการตามโครงการรับตรงในสาขาเดียวกันต้องได้เกรดเฉลี่ยในระดับ มัธยม ๓.๐๐ ขึ้นไป จึงจะมีสิทธิสมัคร ขณะที่นักเรียนทั่วไปตามโครงการรับตรงต้องได้เกรดเฉลี่ย ๒.๗๕ ขึ้นไปก็มีสิทธิสมัครแล้ว การเลือกปฏิบัติในการซื้อสินค้าหรือบริการ โดยธนาคารบางแห่ง ไม่เปิดบัญชีให้แก่คนตาบอด หรือไม่รับประกันสุขภาพแก่คนตาบอดแม้ว่าบุคคลนั้นจะมีเงิน เป็นต้น

(๔) ปัญหาการเข้าไม่ถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการ พบว่า แม้วามติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่คนพิการไปขอใช้บริการเป็นประจำ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ให้เสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๕๔ เพื่อรองรับอาคารสิ่งปลูกสร้างให้เป็นมิตรกับทุกคน จำนวน ๔๓,๐๒๑ แห่ง แต่ปัจจุบันดำเนินการ เพียง ๘,๑๑๖ แห่ง และควรส่งเสริมให้ชุมชนเมืองทุกแห่งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นเมื่อน่าอยู่ โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับประชาชนทุกคนเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันหรือการเข้าไป มีส่วนร่วมทางสังคมได้ หรือการไม่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการทุกประเภท เช่น ไม่มี โทรศัพท์สำหรับคนหูหนวก ไม่มีป้ายบนรถเมล์เป็นอักษรวิ้งหรือสัญลักษณ์ภาษามือบนรถเมล์ หรือคำอธิบายบนเครื่องบิน หรือรูปแบบการเสนอข้อมูลข่าวสารที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ของ ทุกกลุ่มมากที่สุด หรือการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ราชการบางแห่งไม่ได้มาตรฐาน หรือมีสิ่งกีดขวางการเข้าถึงของคนพิการ

(๕) เพิ่มช่องทางให้คนพิการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายกำหนด แม้วาบทบัญญัติ ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึง สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่คนพิการจะได้รับ แต่มีหน่วยงานของรัฐ เอกชนหรือผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดขึ้นจำนวนมาก แต่ยังคงขาดบทบัญญัติที่จะสนับสนุน ให้คนพิการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ในสิทธิประโยชน์ที่จัดให้มีขึ้นได้อย่างสะดวกและมีฐาน กฎหมายรองรับ โดยเฉพาะการขอใช้สิทธิของคนพิการว่า คนพิการจะสามารถทราบเรื่องของ สิทธิประโยชน์ได้อย่างไร การร้องขอให้ได้รับสิทธิจะทำอย่างไร ถ้าได้บัญญัติเป็นหลักประกัน

สิทธิของคนพิการไว้ในกฎหมาย ทำให้คนพิการสามารถมีข้ออ้างตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องการ
ใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายได้

๓. ผลดีต่อการขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศ

(๑) การทำหน้าที่คดีริเริ่ม ผลักดัน ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา
นวัตกรรมและเทคโนโลยีรองรับการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด
และสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเป็นธรรมตามหลักการช่วยเหลืออย่างสมเหตุสมผล เช่น
การจัดระบบการให้จัดบริการล่ามภาษามือแก่คนพิการทางการได้ยินในกิจกรรมต่าง ๆ การออกแบบ
และรณรงค์การการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการทั้งอาคาร สถานที่สาธารณะ
การคมนาคมขนส่ง การใช้สินค้าหรือบริการ การจัดระบบการให้บริการผู้ช่วยคนพิการเพื่อสนับสนุน
การดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ การปรับสภาพสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมสำหรับ
คนพิการให้ปลอดภัยและคนพิการอยู่ได้ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน การจัด
สวัสดิการเบี้ยความพิการ การจัดระบบรองรับคนพิการเข้าทำงานทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน
การประกอบอาชีพอิสระ การให้ความรู้ในการดูแลคนพิการแต่ละประเภท

(๒) การทำหน้าที่รับคำร้องขอ รับฟัง และประสานแก้ไขปัญหาให้แก่คนพิการอย่างจริงจัง
เนื่องจากคนพิการและองค์กรคนพิการเรียกร้องให้มีหน่วยงานทำหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ รับฟัง
ปัญหา การให้คำปรึกษา การป้องกันแก้ไขปัญหาที่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการกำลังประสบทั้งใน
ระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน และมีอำนาจติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลเกี่ยวกับความก้าวหน้า
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการซึ่งแต่ละบุคคลมีความจำเป็น
พิเศษที่แตกต่างกัน

(๓) การทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศ
และร่วมมือกับนานาชาติ โดยที่แนวนโยบายของรัฐบาลได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓
สิงหาคม ๒๕๕๔ ที่มุ่งเน้นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วย
การจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกรูปแบบ การเสริมสร้างให้คนพิการ
มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่าง ๆ สำหรับรองรับคนพิการ
การให้การสงเคราะห์ การจัดการศึกษา การจัดสวัสดิการ รวมถึงหาอาชีพให้แก่คนพิการได้อย่าง
เป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการแห่งชาติ (พค.) ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
และที่กำลังแก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้เป็นจำนวนมาก เช่น ประสานงานและ
ร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ
ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สืบค้น ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและ
เก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการ
ป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม
ประเมินผล จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สนับสนุนให้มี
การจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่

กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหรือตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เช่น

- การเป็นฝ่ายธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยรับผิดชอบงานวิชาการและเลขานุการเพื่อกำหนดกฎ ระเบียบ นโยบายและแผนงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศตามมาตรา ๕ เพื่อให้ทำหน้าที่ได้อย่างครบถ้วนตามมาตรา ๖ และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ เช่น การกำหนดและให้การรับรองมาตรฐานองค์การด้านคนพิการ การส่งเสริมและพัฒนาคนพิการแต่ละประเภท การสนับสนุนภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การดำเนินงานป้องกันและจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

- การเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในการกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์คามพิการ การจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการและเป็นศูนย์ข้อมูลด้านคนพิการและผู้ดูแลคนพิการของประเทศตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ เพื่อการเข้าถึงสิทธิของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

- การผลักดันการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิที่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการพึงได้รับตามมาตรา ๒๐ และการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะตามมาตรา ๓๗ รวมทั้งผลักดันให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีและอื่น ๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือคนพิการให้เข้าถึงสิทธิประโยชน์มากที่สุด

- การส่งเสริมสนับสนุนและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเชิงพื้นที่รับผิดชอบตามมาตรา ๒๑ และส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการประเด็นคนพิการเข้ากับการดำเนินงานในภารกิจของแต่ละหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๒ ซึ่งเป็นแนวทางที่ทุกประเทศกำลังดำเนินการในเรื่องนี้

- การเป็นฝ่ายธุรการของกองทุนและบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ซึ่ง ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีเงินกองทุนคงเหลือทั้งสิ้น ๑,๗๖๕ ล้านบาท

- การคุ้มครอง และส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการร่วมกับกระทรวงแรงงานและเครือข่ายตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ และการประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙

- การเป็นหน่วยงานประสานให้เกิดการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมในการทำให้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคนพิการทั้งปวงกลายเป็นจริงอย่างเต็มที่โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในรูปแบบใดๆ เพราะเหตุแห่งความพิการ และข้อ ๓๓ ได้กำหนดวิธีการเพื่อให้เกิดการอนุวัติและการตรวจสอบติดตามระดับประเทศ โดยให้รัฐกำหนดหน่วยประสานงานหลักเพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุวัติตามอนุสัญญา และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งกลไกการประสานงานภายในรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการ

ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนและในทุกระดับ และเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งของกลไกส่งเสริมคุ้มครองและติดตามการอนุวัติตามอนุสัญญาโดยให้คนพิการและผู้แทนองค์กรคนพิการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

- มีการกำหนดภารกิจตามอำนาจหน้าที่ พก. เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ พก. เพิ่มขึ้นในเรื่องการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามกฎหมายกำหนด และกำหนดให้องค์กรคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมด้วยเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้ดูแลคนพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในทุกรูปแบบ

(๔) ทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้คนพิการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการเพื่อการเข้าถึงสิทธิมากขึ้น ตามมาตรา ๑๙ การออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นอำนาจเฉพาะของนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนจังหวัดตามมาตรา ๑๘ ทำให้ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือหน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนพิการได้ ก่อให้เกิดความไม่สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปจัดทำบัตรดังกล่าวที่ตัวจังหวัด ทำให้คนพิการ ๑.๙ ล้านคน ได้ยื่นคำมีบัตรเพื่อการเข้าถึงสิทธิเพียง ๑.๒ ล้านคน คงเหลืออีก ๗ แสนคน ยังเข้าไม่ถึงสิทธิ หากแก้ไขกฎหมายจะทำให้การออกบัตรคนพิการเป็นไปโดยสะดวกและสามารถเชื่อมโยงการออกบัตรประจำตัวคนพิการร่วมกับบัตรประจำตัวประชาชนในอนาคต เพื่อให้บริการแก่คนพิการที่จุดเดียวในพื้นที่ได้

๔. ผลดีต่อการแก้ไขปัญหาให้แก่คนพิการอย่างเป็นระบบโดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีประสิทธิภาพในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ กำหนดช่องทางให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ และร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้อย่างเหมาะสม (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๑)

๔.๒ เพิ่มบทบาทขององค์กรคนพิการในการช่วยเหลือคนพิการ โดยเปิดโอกาสให้เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการและให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้(เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๒)

๔.๓ ให้มีศูนย์บริการคนพิการ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์ระดับต่าง ๆ ทั้งระดับชุมชน ท้องถิ่น หรือระดับอื่นๆ ตามความเหมาะสมและมีใช้ส่วนราชการ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการในชุมชนให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิ โดย พก. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน องค์กรคนพิการ ท้องถิ่น หรือชุมชนเป็นผู้จัดตั้งในพื้นที่รับผิดชอบ สำหรับรูปแบบวิธีการจัดตั้งและมาตรฐานการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการส่งเสริม

และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ตามมาตรา ๕ กำหนด (เพิ่มเติมมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)

๔.๔ ปรับปรุงแนวทางการออกบัตรประจำตัวคนพิการจากนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด มีอำนาจออกบัตรแต่ผู้เดียวเป็นการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งจาก พก. หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐอื่นเป็นผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

๔.๕ ปรับปรุงการให้บริการแก่คนพิการของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยกำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนในส่วนกลางสามารถมอบอำนาจให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานอนุกรรมการอนุมัติเงินแทนได้ เพื่อให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนพิการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖ (๒))

๔.๖ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) มีหน้าที่เพิ่มขึ้น ๓ ประเด็น ได้แก่

(๑) ตรวจสอบและช่วยเหลือคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ครบถ้วน

(๒) เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ” เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านกำหนดนโยบาย วิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายและบังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก

(๓) มีการแก้ไขสถานะของสำนักงาน พก. ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ มาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑)) และ (ข) เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัวและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น (แก้ไขพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๕. ผลดีต่อการขับเคลื่อนงานของพก. ตามภารกิจใหม่จะทำให้กลุ่มเป้าหมายได้ประโยชน์มากขึ้น ดังนี้

๕.๑ ผลดีต่อคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ องค์กรคนพิการและเครือข่าย

(๑) ทำให้คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิ เท่าเทียมและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม เนื่องจากได้รับการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทั่วถึง โดยรับคำร้องขอในกรณีถูกเลือกปฏิบัติ การสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการขจัด การเลือกปฏิบัติ การไกล่เกลี่ยการให้ข้อมูลข่าวสารและปฏิบัติหน้าที่เชิงรุกเพื่อตอบสนองความจำเป็น พิเศษ และทำให้เกิดระบบงานรับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับสิทธิของคนพิการที่มีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและมีประสิทธิผล ตลอดจนเป็นที่พึ่งของคนพิการในยามมีปัญหาและความเดือดร้อนได้ ทำให้คนพิการเข้าถึงสิทธิ มีความเท่าเทียมหรือใกล้เคียงกัน เช่น การแก้ไขสิทธิประโยชน์ที่คนพิการได้ในประเด็นอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการให้มีความใกล้เคียงกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในส่วนของทุนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กองทุนประกันสังคม

ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ การผลักดันแก้ไขกฎระเบียบขององค์กรมิให้เลือกปฏิบัติหรือกีดกันคนพิการ เช่น การแก้ไขกฎระเบียบว่าด้วยการบริหารบุคคลของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๕ แห่งที่จำกัดการประกอบอาชีพของคนพิการ การแจ้งให้องค์กรภาคเอกชนแก้ไขประกาศรับสมัครที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ จำนวน ๒๕ แห่ง การแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติได้ผลสำเร็จ ๙๑ ราย การผลักดันให้ข้าราชการที่พิการภายหลังลาไปฟื้นฟูอาชีพได้ ๑๒ เดือน ซึ่งปัจจุบันได้จัดโครงสร้างองค์กรรับเรื่องร้องทุกข์และให้คำปรึกษาเป็นการชั่วคราวและมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เป็นรายบุคคล อาจเกิดความไม่แน่นอนได้ โดย พก. เป็นหน่วยงานหลักในการรับคำร้องและเสนอเรื่องการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติก่อนแจ้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ถือปฏิบัติ รวมทั้งมีการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งให้การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการ เช่น การเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติ การประสานให้หน่วยงานและองค์กรแก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งการให้ความรู้ทางกฎหมายแก่คนพิการ ผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๔๙,๒๕๘ คน และมีการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ๕๕ คน ทั้งนี้ ผลการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจะทำให้คนในสังคมเกิดความรับรู้ได้ สะท้อนถึงระดับจิตใจ ความรับผิดชอบความเอื้ออาทรที่คนในสังคมมีต่อกัน การสร้างจิตสำนึกและความรู้สึกนี้จะมีผลต่อการสร้างความสมานฉันท์ในสังคมได้ และการมีกฎหมายซึ่งเป็นการจัดการเชิงระบบรองรับ จะทำให้สร้างการยอมรับสถานะของประเทศในเวทีโลกที่ได้อนุมัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแล้ว

(๒) ทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับบริการจากองค์กรต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐานมากขึ้น โดย พก. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนามาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับในประเทศ ตอบสนองความจำเป็นพิเศษของคนพิการ ภาครัฐ ธุรกิจ สังคมที่ประสงค์จะให้องค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลคนพิการมีขีดความสามารถในการพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งมั่นดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคนพิการให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการคุ้มครองสิทธิผู้รับบริการ มีการสร้างความเป็นธรรมและจัดการเลือกปฏิบัติ และ พก. เป็นฝ่ายธุรการของคณะกรรมการเพื่อให้การรับรองมาตรฐานและกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานองค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ รวมทั้งทำหน้าที่ส่งเสริมพัฒนากิจกรรมด้านการมาตรฐานขององค์กรดังกล่าว การบริการข้อเสนอเทศด้านการมาตรฐาน การสร้างเครือข่ายด้านการองค์กรให้เป็นเอกภาพ ผลการดำเนินงานปัจจุบัน พก. ได้ร่วมกับสถาบัน ISO และองค์กรด้านคนพิการซึ่งรวมถึงองค์กรผู้ดูแลคนพิการให้การรับรองมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการแล้ว จำนวน ๗๐ แห่ง ซึ่งจักได้ผลักดันให้องค์กรดังกล่าวเป็นหน่วยบริการในชุมชนซึ่งกระจายไปทั่วประเทศ และในบางกรณี พก. สามารถจัดทำสัญญากับองค์กรดังกล่าว เพื่อจัดบริการช่วยเหลือคนพิการแทนรัฐในบางกรณี เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การให้บริการผู้ช่วยคนพิการ สอดคล้องกับทิศทางนโยบายการปฏิรูป

การให้บริการภาครัฐให้มีลักษณะการทำหน้าที่ซื้อบริการ (Service Purchaser) และผู้ให้บริการผู้จัดหาบริการ (Service Provider) และประเทศพัฒนาแล้ว

(๓) ทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับความช่วยเหลือได้โดยสะดวก รวดเร็วและเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง เนื่องจาก พก. มีหน้าที่รับรองสิทธิคนพิการและผู้ดูแลคนพิการตามมาตรา ๑๙ จึงผลักดันให้เกิดการริเริ่มและผลักดันพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เช่น การลดขั้นตอนในการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการ เมื่อปี ๒๕๕๓ มีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ ทำให้คนพิการสามารถจัดทำบัตรได้ทุกจังหวัด ทำให้คนพิการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อเดินทางไปสำนักงานทะเบียนจังหวัดอันเป็นที่ตั้งของภูมิลำเนาของตนแต่อย่างใด มีการเชื่อมโยงตรวจสอบสถานะบุคคลร่วมกับข้อมูลฐานทะเบียนราษฎรกับกรมการปกครอง ทำให้ลดจำนวนเอกสารที่ต้องใช้ การเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับกรมสรรพากรทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับความสะดวกในการยื่นเสียภาษีอากร เนื่องจากกรมสรรพากรสามารถตรวจสอบสถานะว่าเป็นคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการหรือไม่ (ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้รายละ หกหมื่นบาท และคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนรายละหนึ่งแสนเก้าหมื่นบาท) และมีการออกบัตรด้วยเครื่องจักรแทนออกบัตรด้วยมือ ทำให้ลดเวลาการให้บริการลง ๓๕ นาทีและ (ระบบเดิมใช้เวลา ๕๕ นาที ส่วนระบบใหม่ใช้เวลา ๒๐ นาที) ส่งผลได้รับรางวัลหน่วยงานด้านพัฒนานวัตกรรมดีเด่นของ กพร. ในปี ๒๕๕๓ รวมทั้งได้ทำบันทึกข้อตกลงกับกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานครฯ และเมืองพัทยา เพื่อค้นหา คัดกรองและช่วยเหลือให้คนพิการเข้าถึงสิทธิมากขึ้น หรือการให้คนพิการชำระเงินกู้จากกองทุนที่ธนาคารกรุงไทยทุกสาขาทั่วประเทศได้โดยชำระด้วยตนเอง คิดค่าธรรมเนียมครั้งละ ๑๐ บาท หรือการหักจากบัญชีเงินฝากเสียค่าธรรมเนียมครั้งละ ๕ บาท ทำให้คนพิการได้รับความสะดวกและเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง (เดิมคนพิการต้องเดินทางไปชำระที่จังหวัดหรือส่งทางธนาณัติเท่านั้น) หรือกรณีสามารถมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดอนุมัติเงินกู้ยืมแทนส่วนกลางได้ จะทำให้คนพิการได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น ทำให้คนพิการได้รับประโยชน์ปีละประมาณหนึ่งหมื่นคน เนื่องจากการกู้ยืมเงินในส่วนกลางที่ พก. ดำเนินการเองในเขตกทม. ใช้เวลาดำเนินการเฉลี่ย ๓๕ วัน นับตั้งแต่วันที่คนพิการยื่นคำขอจนถึงวันที่ได้รับเงินแล้ว

(๔) ทำให้คนพิการและองค์กรด้านคนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเข้มแข็งมีส่วนร่วมในสังคมมากขึ้น โดย พก. ทำหน้าที่เสริมสร้างความสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิ อย่างเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งทางด้านการศึกษา ข้อมูลข่าวสาร การประกอบอาชีพ การจ้างงาน สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ต่าง ๆ จนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมและรณรงค์ทางสังคมให้มีเจตคติที่ดีให้โอกาสแก่คนพิการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม ทำให้คนพิการและครอบครัวยอมรับความพิการและคนพิการเพิ่มขึ้น เช่น ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีคนพิการมาจดทะเบียนคนพิการเพื่อเข้าถึงสิทธิเพิ่มขึ้นถึง ๕๘๒,๗๓๒ คน (เดิมเริ่มจดทะเบียนตั้งแต่พฤศจิกายน ๒๕๓๗ - กันยายน ๒๕๕๒ มีคนพิการ

จดทะเบียนรวม ๘๐๔,๒๓๓ คนเท่านั้น) และ พก. มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมตัวจัดตั้ง และสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการทุกประเภททั้งในระดับชาติ จังหวัดและท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการให้มีบทบาทในภาคสังคมหรือกิจกรรมด้านคนพิการระดับนานาชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรโดยเฉพาะด้านการเงิน และวิชาการแก่องค์กรด้านคนพิการให้สามารถบริหารจัดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ ตลอดจนจัดบริการให้แก่คนพิการได้อย่างมีมาตรฐาน สนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการมีบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในทุกระดับและทุกมิติในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา การจัดให้มีการสมทบงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็งและศักยภาพแก่องค์กรด้านคนพิการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ปัจจุบันได้มีการรับจดทะเบียนองค์กรคนพิการแต่ละประเภท ๗ องค์กรโดยแต่ละแห่งมีสาขาในระดับจังหวัดเกือบครบถ้วนแล้ว ได้แก่ องค์กรคนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหว คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยิน คนพิการทางสติปัญญา คนพิการด้านสติปัญญา คนพิการบกพร่องทางจิต สมาคมคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและจังหวัด รวม ๕๐๙ องค์กร ซึ่ง พก. มีเป้าหมายให้ความรู้และสนับสนุนดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในทุกองค์กร และขยายการจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรคนพิการในระดับอำเภอและตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ตลอดจนสนับสนุนองค์กรเพื่อคนพิการและองค์กรอื่นเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างทั่วถึง รวมทั้งสนับสนุนให้มีแต่งตั้งผู้แทนองค์กรคนพิการเข้าเป็นกรรมการ อนุกรรมการทุกชุดทั่วประเทศเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการร่วมกัน

(๕) ทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ เนื่องจากคนพิการมีข้อจำกัดในการประกอบกิจวัตรประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไปอันเนื่องมาจากความบกพร่องของตนเอง ประกอบกับมีอุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยให้คนพิการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ หรือคนพิการบางกลุ่มมีความจำเป็นพิเศษต้องได้รับความช่วยเหลือจึงจะอยู่ในสังคมได้ ดังนั้น จึงควรมีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ดำเนินการและส่งเสริมสนับสนุนนักวิชาการรวมทั้งคนพิการให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดนวัตกรรมทั้งในประเภทวัตถุ วัสดุ อุปกรณ์ ชิ้นงานและประเภทที่เป็นรูปแบบ วิธีการ กระบวนการ ระบบปฏิบัติการที่มีผลต่อการลดข้อจำกัดหรือมีคุณค่าต่อการยกระดับคุณภาพคนพิการได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถนำไปใช้พยากรณ์หรือเหตุการณ์ในอนาคตได้ว่า จะมีจำนวนคนพิการเกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มเป็นอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อจะได้เตรียมตัวรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ตลอดจนสามารถอธิบายปัญหาคนพิการ สาเหตุที่ทำให้เกิดความพิการด้วย หรือแนวทางในการดูแลคนพิการ จะทำให้เกิดพัฒนางานได้ตรงกับสภาพปัญหาและความจำเป็นพิเศษของคนพิการ และเป็นประโยชน์ต่อผู้ดูแลคนพิการ และเป็นศูนย์กลางในการเก็บ รวบรวม และเผยแพร่ งานวิจัย เพื่อให้ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศ และเป็นศูนย์เรียนรู้ของประเทศเพื่อนบ้านได้

(๖) **ทำให้คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีงานทำเพิ่มขึ้นจากการบังคับกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ** เนื่องจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และอนุบัญญัติฉบับต่าง ๆ ได้ถูกออกแบบมาให้ พก. เป็นหน่วยงานที่ใช้อำนาจตามกฎหมายในรูปแบบองค์กรที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ การดำเนินงานในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ซึ่งผู้ใช้อำนาจในฝ่ายข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไปเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ หรือการเป็นหน่วยงานรับคำร้องขอและจัดการเลือกปฏิบัติให้แก่คนพิการตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ซึ่งต้องมีหนังสือเชิญบุคคลหรือให้หัวหน้าหน่วยงานส่งบุคคลมาชี้แจงหรือส่งเอกสารซึ่งต้องกระทำในฐานะหัวหน้าส่วนราชการจึงจะเกิดผลตามกฎหมายและมีความน่าเชื่อถือรวมทั้งเป็นไปตามธรรมเนียมของราชการ การรับรองให้คนพิการมีสิทธิตามกฎหมายตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ การกำหนดและผลักดันให้สิทธิคนพิการเป็นจริงตามมาตรา ๒๐ การจัดการกองทุนเพื่อให้บริการคนพิการและเครือข่ายได้เข้าถึงสิทธิกองทุนตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ การหารายได้เข้ากองทุนให้มากขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับการช่วยเหลือคนพิการตามมาตรา ๒๔ การร่วมกับภาคีเครือข่ายคุ้มครองให้คนพิการมีงานทำและผลักดันสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการที่ช่วยเหลือคนพิการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ การดำเนินการกรณีฝ่าฝืนการจ้างงานตามมาตรา ๓๖ การอาัยดทรัพย์ และมาตรา ๓๙ การประกาศโฆษณาในกรณีปฏิบัติหรือฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการจ้างงาน เป็นต้น

(๗) **ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่าย มีความเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านคนพิการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น** โดย พก. ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในเชิงพื้นที่ตามมาตรา ๒๑ และการสนับสนุนให้มีผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ และกรณี พก. คิดริเริ่มในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวได้แล้ว พก. จะไม่เป็นผู้ทำเองทั้งหมดแต่จะส่งเสริมสนับสนุนและส่งต่อให้ภาคีเครือข่ายเป็นผู้จัดบริการแทน เนื่องจาก พก. ไม่มีอัตรากำลังที่จะให้บริการ เช่น มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและท้องถิ่นเป็นผู้ตั้งงบประมาณและจ่ายเบี้ยความพิการ มอบหมายให้ชุมชน ท้องถิ่นและอาสาสมัครดูแลฟื้นฟูคนพิการในชุมชนจำนวน ๕๗๕ ตำบลในทุกจังหวัด และ ๕๐ เขตในกรุงเทพมหานคร มีคนพิการได้ประโยชน์ ๖๖,๔๐๔ คน มอบให้องค์กรคนพิการและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดให้บริการล่ามภาษามือแก่คนหูหนวกได้ ๓,๖๐๘ รายและจัดบริการผู้ช่วยคนพิการให้แก่คนพิการรุนแรงได้ ๒,๐๐๐ คน

(๘) **ทำให้สามารถจัดตั้งกลไกความร่วมมือของเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น** เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแบบบูรณาการเพื่อให้สามารถผนวกรวมประเด็นคนพิการเข้าสู่การพัฒนาที่อยู่ในความรับผิดชอบหลักของแต่ละหน่วยงาน การที่ พก. มีฐานะเท่าเทียมกับหน่วยงานอื่นจะทำให้มีความสามารถลงนามความร่วมมือเพื่อสร้างและสนับสนุนการทำงานของเครือข่ายและจัดระบบความสัมพันธ์ของเครือข่ายในรูปแบบคณะกรรมการระดับชาติ คณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และมีการเชื่อมโยงกับส่วนท้องถิ่น

จะทำให้เกิดการกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานชัดเจน และเหมาะสมต่อการพัฒนาคนพิการทุกระดับ จะส่งผลให้คนพิการซึ่งมี ๑.๙ ล้านคนได้เข้าถึงสิทธิมากขึ้น และแต่ละหน่วยงานได้มีการปรับปรุงการให้บริการแก่คนพิการให้มีความหลากหลาย สะดวกรวดเร็ว และปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อตอบสนองจำเป็นพิเศษของคนพิการและเอื้อต่อการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายซึ่งประกอบด้วยองค์กรของคนพิการ องค์กรเพื่อคนพิการ องค์กรธุรกิจ องค์กรชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ เป็นการทำงานในลักษณะเป็นภาคี/หุ้นส่วน ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อคนพิการ จึงมิใช่การพัฒนาแบบรวมศูนย์การดูแลคนพิการไว้หน่วยงานเดียวแต่เป็นการดำเนินงานแบบบูรณาการของทุกภาคส่วนเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๕.๒ ผลดีต่อสังคมและประเทศชาติ

(๑) ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืน โดยพก. เป็นองค์กรถาวรและเลขาธิการมีความเท่าเทียมกับส่วนราชการหรือองค์กรอื่น ทำให้การขับเคลื่อนและบูรณาการประเด็นคนพิการสู่การพัฒนากระแสหลักตามแนวทางขององค์การสหประชาชาติและนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดความคุ้มค่าและมีความยั่งยืน โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญเพื่อเป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในช่วงต่อไป เช่น การสร้างสังคมบูรณาการเพื่อคนพิการและทุกคนในสังคม โดยให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ มีบริการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายและตอบสนองความจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท มีการเฝ้าระวังและป้องกันการแสวงหาประโยชน์ การใช้ความรุนแรง และการล่วงละเมิดต่อคนพิการ การสร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ โดยการส่งเสริมให้องค์กรทุกภาคส่วนรวมถึงองค์กรธุรกิจเอกชนจัดให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสภาพแวดล้อม อาคาร สถานที่ และการคมนาคมขนส่ง รวมถึงผลิตภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องช่วย ความพิการและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการสื่อสาร ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และบริการ โทรคมนาคม และการสร้างพลังอำนาจให้คนพิการสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ ทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและการมีงานทำ กีฬา การท่องเที่ยว ตลอดจนปรับปรุงกลไกด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า โดยแสวงหาเงินจากแหล่งทุนเพื่อการพัฒนาสังคมได้มากขึ้น เช่น จัดให้มีมาตรการเก็บภาษีเพิ่มจากสินค้าหรือบริการที่เป็นต้นเหตุของความพิการเพื่อช่วยเหลือคนพิการ และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้ค่าใช้จ่ายในการจัดการเพื่อช่วยเหลือคนพิการของภาครัฐลดลง รวมถึงการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คนพิการเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ

(๒) ทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศโดยคนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีส่วนร่วมด้วย โดย พก.จะทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับกระทรวงแรงงานและเครือข่ายต่าง ๆ ขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในเรื่องการหาอาชีพให้แก่คนพิการเพื่อเสริมพลังและพัฒนาศักยภาพคนพิการ ให้สามารถเปลี่ยนจากภาระของสังคมเป็นพลังของสังคมและเศรษฐกิจของประเทศได้ตามนโยบายของรัฐบาล สอดคล้องกับผลการศึกษาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้ตีพิมพ์และเผยแพร่ผลการศึกษารื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจในการไม่จ้างแรงงานคนพิการ (The price of exclusion : the economic consequences of excluding people with disabilities from the world of work) ในปี ๒๕๕๒ โดยได้รวบรวมกรณีศึกษาใน ๑๐ ประเทศ ในจำนวนนี้มี ๓ ประเทศในเอเชีย ได้แก่ ประเทศไทย พบว่าในปี ๒๕๕๐ มีคนพิการทั้งหมดประมาณ ๑.๘ ล้านคน มีคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๖.๔ แสนคน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒ เวียดนาม ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๔ ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ ๕๘ ขณะที่ประเทศจีน ปี ๒๕๔๙ มีคนพิการที่มีงานทำ จำนวน ๑๗.๐๘ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙ จะเห็นว่าจำนวนคนพิการไทยที่มีงานทำยังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำมีส่วนให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทย หากคนพิการไม่ได้เข้าสู่ภาคการจ้างงาน จะก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทย คิดเป็นจำนวนเงินถึง ๑,๔๑๗ ล้านเหรียญสหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๖๙ ของผลผลิตมวลรวมประชาชาติ (GDP) สอดคล้องกับผลการศึกษาของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปี ๒๕๕๑) ได้ศึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลว่าการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนต้องจ้างงานคนพิการ จะทำให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเป็นการพัฒนาศักยภาพคนพิการและองค์กรของคนพิการให้มีความเข้มแข็งและดูแลกันเองได้ ไม่เกิดภาระต่อบุคคลและเกิดความคุ้มค่าต่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้ศึกษาได้ประมาณการว่าคนพิการไทยสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจมากกว่า ๑๔,๖๐๐ ล้านบาทต่อปี หากสามารถจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องการจ้างงาน จะทำคนพิการมีโอกาสสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นโดยการส่งเสริมให้คนพิการใช้ศักยภาพโดยการมีงานทำเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๑,๔๖๐ ล้านบาท รวมทั้งเป็นการลดภาระทางเศรษฐกิจของบุคคลผู้ดูแลคนพิการได้อีก ทำให้บุคคลเหล่านั้นกลับมาทำงานสร้างรายได้เหมือนเดิมและจะทำให้มูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้นอีกมาก คิดมูลค่าจากการที่ผู้ดูแลคนพิการกลับคืนสู่ตลาดแรงงานเป็นเงิน ๒๗,๕๔๐ ล้านบาท

(๓) ทำให้เกิดองค์กรที่สามารถเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาคนพิการมีจำนวนเพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างยั่งยืน เนื่องจากการมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนนโยบายด้านคนพิการของประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาการเพิ่มขึ้นของคนพิการในอนาคต ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะข้อมูลผู้มาจดทะเบียนคนพิการระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จำนวน ๕๘๒,๗๓๒ คน พบว่า เป็นผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปมาจดทะเบียนถึงร้อยละ ๕๘.๙๐ (ภาพรวมมีคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุมาจดทะเบียน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘๔ ของคนพิการทั้งหมด) สอดคล้องกับสถานการณ์ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ทำให้ผู้สูงอายุบางรายมีความพิการร่วมด้วย และในจำนวนดังกล่าว แพทย์ระบุสาเหตุความพิการได้ ๒๖๐,๕๒๘ คน โดยเห็นว่าความพิการเกิดจากการเจ็บป่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๒๒ อุบัติเหตุร้อยละ ๑๔.๖๕ พันธุกรรมร้อยละ ๑.๑๔ ความสามารถเข้าถึง

การศึกษา จะเห็นว่าคนพิการที่ได้ระดับการศึกษาได้ จำนวน ๓๕๑,๕๘๖ คน พบว่ามีคนพิการอายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้เรียน ร้อยละ ๑๘.๘๙ อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ ร้อยละ ๑.๖๔ ประถมศึกษา ร้อยละ ๗๐.๑๒ มัธยมศึกษาถึงประกาศนียบัตร ร้อยละ ๑.๓๓ ระดับอนุปริญญาขึ้นไป ร้อยละ ๑.๕๗ และความสามารถเข้าอาชีพและตำแหน่งงานของคนพิการยังไม่มากนัก เฉพาะผู้ที่ระบุดำชีพ ๓๕๑,๘๐๘ คน พบว่า ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ ๗๗.๗๕ เกษตรกรรม ร้อยละ ๑๒.๔๐ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๖.๕ อาชีพอิสระและอื่น ๆ ร้อยละ ๒.๕๗ รับราชการและลูกจ้างเอกชน ร้อยละ ๒.๐๕ เท่านั้น

ด้วยสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลางที่ถาวรทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ และผลักดันนโยบายด้านคนพิการให้เป็นเอกภาพ โดยเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ดังนั้น การเป็นนิติบุคคลจะทำให้ พก. สามารถทำหน้าที่ด้านวิชาการของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง ยั่งยืนและมีโครงสร้างส่วนงานรองรับการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายอย่างต่อเนื่อง สามารถติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่รับมือปัญหาและเกิดประโยชน์ต่อคนพิการในวงกว้างได้ เช่น การผลักดันนโยบายรัฐบาลในด้าน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ การคมนาคมขนส่งให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงเป็นมิตรกับทุกคนในสังคม การผลักดันสิทธิสวัสดิการเบี้ยความพิการตามมาตรา ๒๐ (๙) ทำให้ปัจจุบันสามารถช่วยเหลือเบี้ยความพิการได้ทุกคนที่ลงทะเบียนจำนวน ๑.๑ ล้านคน และมอบหมายให้ท้องถิ่นปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้คนพิการที่ยากจนได้ปีละ ๙๖๔ หลัง

(๔) ทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันปกป้องคุ้มครองสิทธิของคนพิการมากขึ้น เนื่องจากการแก้ไขอำนาจหน้าที่ของ พก. ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ทำให้ พก. สามารถดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการให้มีการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการเพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิคนพิการมากขึ้น รวมทั้งมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในกรณีหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนฝ่าฝืนกฎหมาย เช่น การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ การจ้างงานคนพิการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยไม่เลือกปฏิบัติ การให้บริการทางสังคมแก่คนพิการ เป็นต้น ดังนั้น การปรับปรุงภารกิจของสำนักงานโดยปรับบทบาทให้เป็นหน่วยงานผู้ปฏิบัติในการติดตามตรวจสอบดูแลคนพิการทั่วประเทศ การให้ข้อมูลข่าวสารแก่คนพิการและช่วยเหลือให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ที่รัฐจัดให้มีขึ้นหรือที่กฎหมายบัญญัติรับรองไว้ เพื่อให้คนพิการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ในเชิงรุกเช่นนี้ จำเป็นต้องปรับบทบาทของสำนักงานให้มีฐานะที่กฎหมายรองรับความเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถทำหน้าที่โดยครบถ้วนด้วยตนเองได้

(๕) ทำให้สามารถรองรับประชาคมอาเซียนโดยการทำให้คนพิการได้รับสิทธิ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการและมีการพัฒนาศักยภาพ เนื่องจาก พก. ได้รับมอบหมายให้ หน่วยงานประสานงานหลักเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการข้อ ๓๓ ที่กำหนดให้รัฐภาคีกำหนดหน่วยประสานงานหลักภายในภาครัฐ เพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุวัติ ตามอนุสัญญานี้ และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งกลไกการประสานงานภายใน รัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ และในทุกระดับ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การคุ้มครอง สิทธิคนพิการ การจัดทำรายงานประเทศเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการของประเทศ เช่น การเสนอคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนที่นำทางและแก้ไขกฎระเบียบเพื่อขจัดการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การพัฒนาศักยภาพคนพิการให้มีคุณสมบัติพร้อม ที่จะเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการเอกชน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้คนพิการทุกประเภทเข้าถึงได้ การอบรมให้ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนา คนพิการในพื้นที่ทั่วประเทศ และการติดตามผลการปฏิบัติเพื่อให้คนพิการได้มีหลักประกัน ในการคุ้มครองสิทธิของคนพิการ

(๖) ทำให้การติดต่อประสานงานกับภายนอกมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการ ดำเนินการในทางคดีมีประสิทธิภาพและทำให้บุคคลภายนอกมีความเชื่อถือมากขึ้น เนื่องจาก โดยหลักตามกฎหมายไทยในปัจจุบันทั้งตามกฎหมายเอกชนและกฎหมายมหาชนยังยอมรับหลัก ของความเป็นนิติบุคคลที่จะมีสิทธิและหน้าที่ทำนองเดียวกับบุคคลธรรมดา และให้สามารถแสดง เจตนาได้โดยผ่านทางผู้แทนของนิติบุคคลเช่น การโต้แย้งสิทธิที่ต้องดำเนินคดีกับสถานประกอบการ ที่มีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หรือ สร้างงานแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามมาตรา ๓๕ แต่ฝ่าฝืนหลังจากได้ทำความเข้าใจ ในเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ชัดเจนแล้วแต่ยังเพิกเฉยซึ่งต้องใช้มาตรการอายุตัดทรัพย์สินและ ฟ้องทางแพ่งเรียกเงินส่งเข้ากองทุน ประมาณ ๔,๐๐๐ คดีทั่วประเทศ คิดเป็นเงินประมาณ ๕๐๐ ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ซึ่งจะมีผลต่อการมีงานทำของคนพิการและ ผู้ดูแลคนพิการ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน และหากไม่ดำเนินการก็จะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่สถาน ประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมายและส่งผลกระทบต่อการทำงานทำของคนพิการ ซึ่งหาก พก. เป็นนิติบุคคลก็จะดำเนินฟ้องได้ด้วยตนเอง และจะได้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยความผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานรัฐต้องมีฐานะเป็นกรมหรือเป็นนิติบุคคลซึ่งหาก เห็นว่าเสียหายจะต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น ดังนั้น หากจะดำเนินคดีต้อง ขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงก่อน ทำให้เพิ่มขึ้นตอนความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน

(๗) ทำให้เกิดการแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของประเทศไทยในประชาคม อาเซียนและนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมบทบาทองค์กรคนพิการเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาเป็นอย่างมาก เช่น รัฐบาลนี้ได้เสนอชื่อ นายมณฑิร บุญตัน นายกสมาคมคนตาบอด แห่งประเทศไทยเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการขององค์การสหประชาชาติ

ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยมีกฎหมายสำหรับคนพิการที่ดี หากได้รับการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นจะทำให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของภูมิภาคได้ รวมทั้งสอดคล้องกับสิทธิของคนพิการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และนโยบายของรัฐบาลแล้ว

(๘) ทำให้เจตคติของสังคมมีความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของคนพิการมากขึ้น โดย พก. จะทำหน้าที่หลักในการสร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการโดยการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้เกี่ยวกับศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ศักยภาพ และการดำรงชีวิตอิสระ สิทธิ และหน้าที่ของคนพิการ การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนจัดกิจกรรมในการสร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการ คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ และครอบครัว พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทางสังคมในทุกด้านเพื่อให้คนพิการสามารถแสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ พัฒนารูปแบบ และวิธีการ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับคนพิการจากสังคมเวทนานิยมเป็นสังคมฐานสิทธิ ผลักดันการบรรจุความรู้เรื่องความพิการและคนพิการในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุกระบบ และจัดตั้ง และสนับสนุนสถาบันการสื่อสารสังคมเพื่อสื่อสารสาธารณะเรื่องคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
- : ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
- : ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับแก้ไข)
- : ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : คำแปลอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร

จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการ ที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใด ที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ

“ผู้ช่วยคนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งให้ความช่วยเหลือคนพิการเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภท จำนวนเจ็ดคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกขององค์การคนพิการนั้น และ ผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย แผนหลัก และโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับ ไปดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๐ (๖) มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง

(๓) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายหรือกฎหมาย อื่นใดของรัฐที่อาจมีผลกระทบต่อคนพิการ

(๔) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๕) วินิจฉัยและมีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๖) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๗) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุน ระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) จัดกิจกรรมหลักระดับชาติเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๙) อนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุน ในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการบริหารกองทุน

(๑๐) กำหนดมาตรฐาน ให้การรับรองหรือเพิกถอนการรับรององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๗ กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) นายกรัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๙ ในกรณีที่กรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๐ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เป็นการทั่วถึง ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดและคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะตามวรรคหนึ่งให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๕ อย่างน้อยหนึ่งคนเป็นอนุกรรมการ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ให้มีสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติขึ้นเป็นส่วนราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งไม่มีฐานะเป็นกรมตามมาตรา ๑๘ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีเลขาธิการซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบุคลากรของสำนักงาน

ให้เลขาธิการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการแต่งตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการดำเนินงาน การทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานด้านคนพิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) ตำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ต่อการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำแผนงาน วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้หน่วยงานของรัฐ จัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นหรือตามที่ คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็น ในการปฏิบัติงาน ส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่น มาประกอบการพิจารณา

(๒) มีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

มาตรา ๑๕ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ จะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ โดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่ง ความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จริตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะสนับสนุนให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้

มาตรา ๑๖ คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอ และการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๖ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

มาตรา ๑๘ ให้สำนักงานเป็นสำนักงานทะเบียนกลางสำหรับคนพิการในกรุงเทพมหานคร โดยมีเลขาธิการ เป็นนายทะเบียนกลาง สำหรับจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนจังหวัดสำหรับคนพิการในจังหวัดของตนอีกหน้าที่หนึ่ง โดยมีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นนายทะเบียนจังหวัด

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย

การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสถานะสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศกำหนด

(๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

(๔) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแ่ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(๗) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(๙) การจัดสวัสดิการเบี่ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(๑๐) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๖๖ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น

มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

มาตรา ๒๔ กองทุนประกอบด้วย

(๑) ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ในกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่โอนมาตามมาตรา ๔๒

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ทั้งนี้ ให้รัฐบาลจัดสรรให้เพียงพอแก่การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๔) เงินรายได้จากการออกสลากหรือที่ได้มาจากการจัดกิจกรรม

(๕) เงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔

(๖) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๗) รายได้จากการขาย การลงทุน หรือการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
(๘) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่กองทุนได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรม
(๙) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๐) รายได้อื่น

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน
การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเข้ากองทุน ให้ผู้บริจาคมำไปหักลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีได้
ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวง
แรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทน
กรมบัญชีกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนเก้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์การคนพิการ
อย่างน้อยเจ็ดคนเป็นอนุกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุน
ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุน
แผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่คณะกรรมการ
ตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดหรือ
คณะอนุกรรมการอื่นเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการ
กำหนด

มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยได้รับเงินสนับสนุนสำหรับ
ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๘ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนเจ็ดคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ด้านการเงิน การประเมินผล และการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินผลจำนวนสองคน และคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๕ อย่างน้อยหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยมีรองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่เป็นผู้แทนขององค์กรที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนนี้

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (๒) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลได้

มาตรา ๓๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน

ตามมาตรา ๒๕ และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนตามมาตรา ๓๐ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๓๖ เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อัยการทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๔

การมีคำสั่งให้อัยการทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อีกเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอัยการทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวง เพื่อกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือบริการสาธารณะอื่น ให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

เจ้าของอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ บริการขนส่ง หรือผู้ให้บริการสาธารณะอื่น ซึ่งได้จัดอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๘ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการเข้าทำงานมากกว่าร้อยละหกสิบของลูกจ้างในสถานประกอบการนั้น โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานมีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใดให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๑ ให้ถือว่าบัตรประจำตัวคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ ให้โอนบรรดทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนงบประมาณและบุคลากรของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

มาตรา ๔๓ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันทีประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ให้กำหนดประเภทความพิการ ดังนี้

- (๑) ความพิการทางการเห็น
- (๒) ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- (๓) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- (๔) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- (๕) ความพิการทางสติปัญญา
- (๖) ความพิการทางการเรียนรู้
- (๗) ความพิการทางออทิสติก”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้อารมณ์หรือความคิด”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๘/๑ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ

“ข้อ ๘/๑ หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางออทิสติก ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมองและความผิดปกติที่แสดงก่อนอายุสองปีครึ่ง ทั้งนี้ ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมอื่น ๆ เช่น แอสเพอร์เกอร์ (Asperger)”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกใบรับรองความพิการ ที่ระบุประเภทความพิการตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ หรือข้อ ๙/๑ เพื่อประกอบคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการหรือต่อบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เว้นแต่นายทะเบียนกลาง นายทะเบียนจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายแล้วแต่กรณี เห็นว่าบุคคลนั้นมีสภาพความพิการที่สามารถมองเห็นได้โดยประจักษ์จะไม่ต้องให้มีการตรวจวินิจฉัยก็ได้”

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สันติ พร้อมพัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๒๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๒๓/๒๕๕๕ วันที่ ๒๑ มี.ค. ๒๕๕๕
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๖๗๕๙

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ

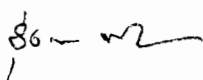
ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

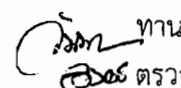

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

วิทยาการเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

ณัฐฐา พิมพ์

ทวน
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ดังต่อไปนี้

- (๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))
- (๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)
- (๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)
- (๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)
- (๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)
- (๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)
- (๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึง และใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับ

(๒๓)

สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กร
อื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น
ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติม
บทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๒๔)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

““ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควร ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

(๒) ในกรณีที่ป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๐/๑ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนด มาตรการในการดูแลความเป็นอยู่ของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สภาพความพิการ และความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการ รับทราบข้อมูลข่าวสารหรือสิทธิประโยชน์ของตน

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ เพื่อให้คนพิการ ได้รับสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ

มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ซึ่งคณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๖ (๑๐) นอกจากมีสิทธิตามบทบัญญัติอื่นในพระราชบัญญัตินี้แล้ว มีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์ แก่คนพิการเพิ่มขึ้น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริม หรือช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วนและเสมอภาค

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตาม พระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้รับการร้องขอจากองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการ แก่คนพิการซึ่งคณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๖ (๑๐) ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบมีหน้าที่พิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการ เป็นสำคัญ

มาตรา ๒๐/๓ ให้มีศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

การจัดตั้งและการยกเลิก มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของ ผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนด ทั้งนี้ ศูนย์บริการคนพิการอาจได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบ

ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือการอื่นใด เพื่อให้ความสงเคราะห์แก่คนพิการ

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนได้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เนื่องจากมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐยังไม่เพียงพอ อันจำเป็นต้องกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรยกฐานะสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นกรมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))

(๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)

(๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔ วรรคสาม)

(๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)

(๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)

(๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)

(๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อยกฐานะสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ในกระทรวงการพัฒนาลังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ขึ้นเป็นสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เพิ่มมาตรา ๑๗ (๔/๑))

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
กับ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p style="text-align: center;">..... ....</p> <p style="text-align: center;">โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p style="text-align: center;">..... .....</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."</p>	

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมี เลขานุการซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและ บุคลากรของสำนักงาน</p> <p>ให้เลขาธิการ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งการ แต่งตั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานด้านนโยบาย และยุทธศาสตร์ของรัฐบาล ส่วนราชการ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในการ ดำเนินงาน การทำงานร่วมกันในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และ แผนงานด้านคนพิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ</p> <p>(๒) สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมและเก็บรักษาข้อมูล เกี่ยวกับคนพิการ สถานการณ์ของคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อประโยชน์ ต่อการป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และจัดทำ แผนงานวิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ประเมินผลเสนอต่อคณะกรรมการ</p> <p>(๓) จัดทำแผนงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ</p>	<p>มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของ มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>(๔) สนับสนุนให้มีการจัดตั้ง การดำเนินงาน การสร้าง ความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ พิทักษ์สิทธิของคนพิการ ตลอดจนสนับสนุนและประสานงานให้ หน่วยงานของรัฐจัดงบประมาณให้แก่องค์กรด้านคนพิการ เพื่อดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p> <p>(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ มอบหมาย</p>	<p>“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่น ตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิ ประโยชน์ของคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงาน พบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่ รับผิดชอบ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคล ดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควร ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ</p>	<p>กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติมีอำนาจดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิ ประโยชน์ของคนพิการ</p> <p>กำหนดให้สำนักงานสามารถแจ้งให้หน่วยงานที่ รับผิดชอบปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กำหนดขั้นตอนสำหรับดำเนินการในกรณีที่หน่วยงาน ของรัฐ องค์กรเอกชนหรือบุคคลใด จงใจไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาอันสมควร</p>

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตาม มาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อ นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงาน ทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการ ถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียน กลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย</p> <p>การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของ คนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ</p>	<p>(๒) ในกรณีที่ป็นองค์กรเอกชนหรือนุคคลใด ให้แจ้ง หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการ เพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐ ที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของ คนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัว คนพิการ เพื่อทำหน้าที่ในการออกบัตรประจำตัวคนพิการ</p>

(๒๒)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p>“มาตรา ๒๐/๑ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการในการดูแลความเป็นอยู่ของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป</p> <p>(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สภาพความพิการ และความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป</p> <p>(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาแก้ไขปัญหที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p> <p>(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการรับทราบข้อมูลข่าวสารหรือสิทธิประโยชน์ของตน</p> <p>(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ในการรักษาพยาบาลเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ</p> <p>มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งคณะกรรมการรับรองตามมาตรา ๖ (๑๐) นอกจากมีสิทธิตามบทบัญญัติอื่นในพระราชบัญญัตินี้แล้วมีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย</p>	<p>กำหนดชั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐได้</p> <p>กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ</p>

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น และสามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม</p> <p>(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิ ประโยชน์อย่างครบถ้วนและเสมอภาค</p> <p>(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์ สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ปฏิบัติการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>เมื่อได้รับการร้องขอจากองค์กรด้านคนพิการหรือ องค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการซึ่งคณะกรรมการรับรอง ตามมาตรา ๖ (๑๐) ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบมีหน้าที่พิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรา ๒๐/๓ ให้มีศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถ เข้าถึงและใช้ประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>การจัดตั้งและการยกเลิก มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ศูนย์บริการคนพิการอาจได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน</p>	<p>กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ</p>

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>หรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือการอื่นใด เพื่อให้ความสงเคราะห์แก่คนพิการ</p> <p>(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ</p> <p>(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล</p> <p>(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม</p> <p>(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ</p>	<p>กำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการ</p>

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการ ลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลัง</p> <p>(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือ โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามที่คณะกรรมการตามประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการ</p>	<p>(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับ การได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิต ของคนพิการ</p> <p>การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการ เป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการ รายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัย หรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง ของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดหรือ คณะกรรมการอื่นเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อ คณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหาร กองทุนอาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนได้”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถ มอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติ การจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการ ค่าใช้จ่ายแทนได้</p>

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับแก้ไข)

รายงาน

ของ

คณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา

คุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎร

(ฉบับแก้ไข)

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางนันทนา ทิมสุวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นางนันทนา ทิมสุวรรณ	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นางชมภู จันทาทอง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นางเบญจา ชลธาร์นนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นางอนุสรฯ ยิ่งตรง	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๘) นางสาวบุญยธิดา สมชัย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๙) นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๐) นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๑) นางเยาวนิตย์ เพ็ญเกษ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สี่
(๑๒) นางสิรินทร รามสูต	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๑๓) นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๔) นางอรอนงค์ คล้ายนก	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๕) นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๖) นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๗) นางรังสิมา เจริญศิริ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๘) นายวิเชียร ชวลิต	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๙) นางมลิวลีย์ ธรรมแสง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) นายอิสสระ สมชัย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
(๒) นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชัยภูมิ

๓. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวเบญจมาศ สุภาศัย วิทยากรชำนาญการ
 กลุ่มงานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ สำนักกรรมาธิการ ๓ สำนักงาน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุม
 สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๑) นางนภา เศรษฐกร

เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
 ชีวิตคนพิการแห่งชาติ

(๒) นายสุพล บริสุทธิ์

ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริม
 และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

๔.๒ สำนักงบประมาณ

นายวรวิทย์ จำปรัตน์

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

๔.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

นางสาววรรณวิภา มหาภิรมย์

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบราชการ

๔.๔ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

นางสาววิภาดา ลีเฉลิมวงศ์

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติ จำนวน ๒ คน คือ

(๑) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์

(๒) นายเจียรชัย สุวรรณเพ็ญ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ”
มาตรา ๔	แก้ไขบทนิยาม
มาตรา ๕	แก้ไขมาตรา ๑๒
มาตรา ๖	เพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑)

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ นางเบญจา ชลธารันนธ์ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ นายพีรพงศ์ จารุสาร และนายกิติพงศ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความใน (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง”

นายเจียรชัย สุวรรณเพ็ญ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะ

แนะและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง และดำเนินการช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นอย่างทั่วถึง”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๑๓/๑

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ นางเบญจา ชลธารันนธ์ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ นายพีรพงศ์ จารุสาร และนายกิติพงศ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๑๓/๑ วรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น”

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาอันสมควรที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ

(๒) ในกรณีที่เป็นองค์กรเอกชนหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ยื่นข้อเสนอสั่งการให้เป็นที่สุจริตของรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗/๑ เพิ่มมาตรา ๑๖ วรรคสาม

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๙ วรรคสาม

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ขอแปรญัตติตัดถ้อยคำในมาตรา ๘ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๘ / ให้ชดเชยค่าจ้างในวรรคสามของมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชีวิตคนพิการ พ.ศ./๒๕๕๖ มาตรา ๘ ให้ใช้บังคับต่อไปนี้แทน

มาตรา ๘ ให้ใช้บังคับสำหรับคนพิการ/มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชีวิตคนพิการ/มาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติหรือมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติ

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพชีวิตคนพิการ/ให้ยื่นข้อเสนอสั่งการให้เป็นที่สุจริตของรัฐมนตรี

หรือยื่นข้อเสนอสั่งการให้เป็นที่สุจริตของรัฐมนตรี

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๘/๑ เพิ่มมาตรา ๑๙ วรรคสี่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๘/๒ เพิ่มมาตรา ๑๙/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒
มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔

มีการแก้ไข

มีการพิจารณาขอสงวนความเห็น

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ นางเบญจมา ชลธารันนธ์ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ นายพิรพงศ์ จารุสาร และ นายกิตติพงษ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้แก้ไขความในมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ (๓) (๔) และ (๕) มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ (๓) เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๘๖ พระราชบัญญัติหรือกฎหมายอื่น คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนด มาตรการในมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติหรือมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติให้คนพิการได้รับสิทธิ ตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้เช่นเดียวกับคนที่ไม่พิการได้เช่นเดียวกับคนที่ไม่พิการ/มาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติหรือมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติให้คนพิการได้รับสิทธิ ตามที่กฎหมายกำหนด

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายพีรพงศ์ จารุสาร นายกิตติพงศ์ สุทธิ และนางสาวอศิรา ศิริรุ่งเรือง ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๑/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“กองทุนตามวรรคหนึ่ง ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลภายใต้การกำกับของสำนักงานการจัดโครงสร้างและการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกำหนด”

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ นางเบญจมา ชลธารันนธ์ นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ นายพีรพงศ์ จารุสาร และนายกิตติพงศ์ สุทธิ ขอสงวนความเห็น โดยให้เพิ่มมาตราขึ้นใหม่เป็นมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่เกินแปดคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน โดยมีผู้แทนจากภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าสองคน เป็นกรรมการ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์ การตัดหนี้ เป็นสูญ และการจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติแผนงานหรือโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนหรือมอบหมายให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๑ ปฏิบัติหน้าที่แทน

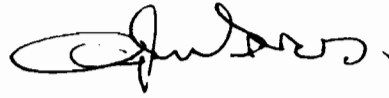
(๕) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้จัดการกองทุน และข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการกองทุน

(๖) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการพัสดุ และการบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกองทุน”

“มาตรา ๑๑/๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ มาพร้อมกับ
รายงานนี้ด้วยแล้ว

(นางอนุสรฯ ยั่งตรง)
เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
มีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๗/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาห้าสิบวันที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๗/๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไกล่เกลี่ยและการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ไกล่เกลี่ย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์
แก่คนพิการเพิ่มขึ้น แต่ผู้สงเคราะห์ที่สงเคราะห์ได้ต้องไม่พ้นกำหนด

(๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริม
หรือช่วยเหลือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างครบถ้วนและผู้สงเคราะห์

(๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตาม
พระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่สำนักสงเคราะห์ที่สังกัดให้ไปติดต่อขอพระราชบัญญัติให้บริการ
จัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน

(๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ
โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ
ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

(๘) ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมาย
ว่าด้วยการนั้น

(๙) ดำเนินการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

เมื่อได้รับคำสั่งหรือข้อสั่งการจากต้นสังกัดหรือสั่งการอื่นใดที่ให้มีหน้าที่
และหน้าที่ที่รับผิดชอบตามที่รับสั่งจากต้นสังกัด/ค.ค.ค. ให้พ้นจากตำแหน่งของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่
รับผิดชอบหน้าที่ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วแต่ไม่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่/ได้ขอคืนสิทธิการคุ้มครอง
เป็นสำคัญ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๒๐/๓ ให้มีจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง/ให้
คำแนะ/และผู้สงเคราะห์ที่สงเคราะห์ได้/ให้สงเคราะห์เข้าถึงและใช้ประโยชน์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการตามพระราชบัญญัตินี้

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณ
ของตนเอง

การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และ
คุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการ สงเคราะห์ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตาม
ระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงิน
สนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ผักงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ขอแก้ไขคำผิด ดังนี้

๑. รายงานของคณะกรรมการ หน้า (๖)

ความเดิม

“มาตรา ๑๑/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น
วรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

ขอแก้ไข

“มาตรา ๑๑/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน”

๒. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หน้า ๕ ดังนี้

มาตรา ๒๐/๔ (๒)

ความเดิม

“(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือ
ตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการ
เกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ”

ขอแก้ไข

“(๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือ
ตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการ
เกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้ความพึงพอใจแก่คนพิการ”

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

(๕๗)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 7917
วันที่..... ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๕
เวลา..... ๙.๒๖ น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๖๔๙๐

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และ
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ 728 / 55 วันที่ 5 / พ.ย. / ๕๕
เวลา 10.01 ส่ง ส.ว. ส.ส.
สำนักงานประชุม

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๑๓ (น.) ๒๕๕๕
วันที่ ๕ / พ.ย. / ๕๕
เวลา ๑๓.๐๓ น.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

สำนักงานประชุม

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นางนันทนา ทิมสุวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

(นางพรรณิกา เสริมศรี)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
ดังต่อไปนี้

- (๑) ยกเลิกบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” และกำหนดให้มีบทนิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และเพิ่มมาตรา ๑๓ (๔/๑))
- (๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๑๓/๑)
- (๔) กำหนดให้การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙ วรรคสาม)
- (๕) กำหนดขั้นตอนและวิธีการให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)
- (๖) กำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๒)
- (๗) กำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ (เพิ่มมาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔)
- (๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินอนุมัติโครงการ กำหนดวงเงิน และรายการค่าใช้จ่ายแทนได้ (เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ

มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้นตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการ
เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการ
ตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๖๑)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “เลขาธิการ” ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น “ผู้อำนวยการ” ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “เลขาธิการ” ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
มีผู้อำนวยการซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการของสำนักงาน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๔/๑) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“(๔/๑) ตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๓/๑ ในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ ตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อสำนักงานพบว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใด ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลดังกล่าวให้ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้สำนักงานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาสั่งการเพื่อใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายนั้น หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าจนอาจเกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่คนพิการ ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับองค์กรเอกชนหรือบุคคลนั้น และให้ดำเนินการตาม (๑) กับหน่วยงานของรัฐต่อไป ทั้งนี้ มติของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่ถามและ การวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ไต่ถามให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิ

ของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วน ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๙/๑ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ มาตรา ๒๐/๒ มาตรา ๒๐/๓ และมาตรา ๒๐/๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนด มาตรการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุน อำนวยความสะดวก หรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้ตามที่กฎหมายกำหนด

(๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาก็่เกี่ยวข้องกับการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

(๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้

(๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด

ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กร ด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควร ตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงาน ดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้

มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) มีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น
  - (๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิอย่างครบถ้วน
  - (๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้
  - (๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้
  - (๕) ให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน
  - (๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ
  - (๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
  - (๘) ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
  - (๙) ดำเนินการตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้
- ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง
- การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
  - (๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ

(๓) เรียก ร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ

ด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการจัดหางานให้แก่คนพิการ

(๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็น พิเศษเฉพาะบุคคล

(๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม

(๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ

(๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย

การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ในระเบียบ”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเอง เพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“การดำเนินการตาม (๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการ
แต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุน
จากกองทุนตามที่ประมุขรัฐกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓
หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์
จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้
สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ
ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใด
แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
ในระเบียบ”

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ดันตระกูล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังขาดมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ จึงเป็นการสมควรกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรม และกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น รวมทั้งกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากขึ้น ตลอดจนกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริการ และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับการตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เนื่องจากมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐยังไม่เพียงพอ อันจำเป็นต้องกำหนดให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจในการตรวจสอบการได้รับสิทธิประโยชน์ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก สวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติสามารถปฏิบัติตามภารกิจที่เพิ่มขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว สมควรยกฐานะสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติเป็นกรมในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำแปลอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ

คำแปลอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ^{*} อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้

(เอ) ระลึกถึงหลักการที่ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ซึ่งยอมรับในศักดิ์ศรีและคุณค่าที่มีมาแต่กำเนิด และสิทธิที่เท่าเทียมกันและไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาตินั้น เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก

(บี) ยอมรับว่าสหประชาชาติได้ประกาศ และตกลงในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนว่า ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่กำหนดไว้โดยปราศจากความแตกต่างไม่ว่าชนิดใดๆ

(ซี) ยืนยันถึงความเป็นสากล ความแบ่งแยกไม่ได้ ความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันและความเชื่อมโยงกันของสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวง และความต้อการจำเป็นที่คนพิการจะได้รับหลักประกันว่าจะได้อุปโภคสิทธิของตนอย่างเต็มที่โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

(ดี) ระลึกถึงกติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิการเมือง อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานผู้โยกย้ายถิ่นฐานทั้งปวงและสมาชิกในครอบครัว

(อี) ยอมรับว่าความพิการเป็นแนวคิดที่มีพัฒนาการอยู่ตลอด และความพิการเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความบกพร่องใดๆ กับอุปสรรคทางเจตคติและสภาพแวดล้อมซึ่งทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิผล บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

(เอฟ) ยอมรับถึงความสำคัญของหลักการและแนวนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการระดับโลกเกี่ยวกับคนพิการ และข้อกำหนดมาตรฐานว่าด้วยการให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่คนพิการที่ส่งผลกระทบต่อส่งเสริม จัดทำและประเมินผลนโยบาย แผน โปรแกรมและการปฏิบัติการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ เพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับคนพิการ

(จี) เน้นย้ำถึงความสำคัญของการบูรณาการประเด็นความพิการให้อยู่ในกระแสหลักของยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาที่ยั่งยืน

(เอช) ยอมรับด้วยว่าการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดๆ บนพื้นฐานของความพิการเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีและคุณค่าที่มีมาแต่กำเนิดของมนุษย์

(ไอ) ยอมรับต่อไปถึงความหลากหลายของคนพิการ

(เจ) ยอมรับถึงความต้อการจำเป็นที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของคนพิการทุกคน รวมทั้งผู้ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษเพิ่มขึ้น

^{*} ที่มา : สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.)

(ค) มีความหวังใยว่าแม้จะมีตราสารหรือการดำเนินการต่างๆ เหล่านี้แล้ว คนพิการยังคงเผชิญกับอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกที่เท่าเทียมกันในสังคม และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของตนในทุกหนแห่งในโลก

(แอล) ยอมรับถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของคนพิการในทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา

(เอ็ม) ยอมรับถึงการมีส่วนร่วมช่วยกันทรงคุณค่าของคนพิการที่มีอยู่และอาจมีขึ้นในความเป็นอยู่ที่ดีโดยรวมและความหลากหลายของชุมชน และยอมรับว่าการส่งเสริมให้คนพิการได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของตนและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของที่เพิ่มขึ้น และความก้าวหน้าที่สำคัญในการพัฒนาสังคมด้านมนุษย สังคม และเศรษฐกิจ และการจัดความยากจน

(เอ็น) ยอมรับถึงความสำคัญที่คนพิการจะอยู่ได้ด้วยตนเองและเป็นอิสระ รวมทั้งเสรีภาพในการเลือกแนวทางของตนเอง

(โอ) พิจารณาว่าคนพิการควรมีโอกาสได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและโครงการต่างๆ รวมถึงนโยบายและโปรแกรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตน

(พี) มีความหวังใยเกี่ยวกับสภาพความยากลำบากที่เผชิญอยู่โดยคนพิการ ซึ่งตกอยู่ภายใต้การเลือกปฏิบัติอย่างทวีคูณในรูปแบบที่หลากหลาย หรือมีความรุนแรงบนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรืออื่นๆ ชาติกำเนิด ชาติพันธุ์ ความเป็นชนพื้นเมือง หรือสังคมดั้งเดิม ทรัพย์สิน การเกิด อายุหรือสถานภาพอื่น

(คิว) ยอมรับว่าสตรีและเด็กหญิงพิการมักมีความเสี่ยงมากกว่าทั้งในและนอกเคหสถาน ที่จะถูกกระทำความรุนแรง ทำร้ายหรือข่มเหง ทอดทิ้ง หรือปฏิบัติอย่างละเลย ปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม หรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(อาร์) ยอมรับว่าเด็กพิการควรได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงอย่างเต็มที่ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันกับเด็กอื่นๆ และระลึกถึงการดำเนินการตามพันธกรณีในเรื่องนี้ของรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

(เอส) เน้นย้ำถึงความต้องการจำเป็นที่จะรวมมุมมองทางเพศสภาพไว้ในความพยายามทั้งปวงที่จะส่งเสริมให้คนพิการได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่

(ที) เน้นข้อเท็จจริงที่ว่าคนพิการส่วนใหญ่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจน และในการนี้จึงยอมรับถึงความต้องการจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการแก้ไขผลกระทบเชิงลบของความยากจนที่มีต่อคนพิการ

(ยู) คำนึงว่าเงื่อนไขของสันติภาพและความมั่นคงซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพต่อความมุ่งประสงค์และหลักการในกฎบัตรสหประชาชาติ และการปฏิบัติตามตราสารต่าง ๆ ด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการคุ้มครองคนพิการอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในท่ามกลางความขัดแย้งทางอาวุธและการยึดครองของต่างชาติ

(วี) ยอมรับถึงความสำคัญของความสามารถในการเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม สาธารณสุข และการศึกษา และสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งจะช่วยให้คนพิการได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงได้อย่างเต็มที่

(ดับเบิลยู) ตระหนักว่าปัจเจกชนผู้มีหน้าที่ต่อปัจเจกชนอื่นและต่อชุมชนของตนมีความรับผิดชอบที่จะเพียรพยายามในการส่งเสริมและการปฏิบัติตามสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

(เอกซ์) เชื่อมมั่นว่าครอบครัวเป็นหน่วยรวมของสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นธรรมชาติและมีสิทธิได้รับการคุ้มครองจากสังคมและรัฐ และคนพิการรวมทั้งสมาชิกในครอบครัวควรได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อให้ครอบครัวมีส่วนร่วมช่วยให้คนพิการได้อุปโภคสิทธิอย่างเต็มที่และเท่าเทียม

(วาย) เชื่อมมั่นว่าอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมและครบถ้วนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีของคนพิการจะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการแก้ไขความเสียเปรียบอย่างยิ่งทางสังคมของคนพิการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนพิการด้านความเป็นพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ด้วยโอกาสที่เท่าเทียม ทั้งในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาแล้ว

ได้ตกลงกัน ดังนี้

ข้อ ๑

ความมุ่งประสงค์

อนุสัญญานี้มีความมุ่งประสงค์เพื่อส่งเสริม คุ้มครองและประกันให้คนพิการทั้งปวง ได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน และส่งเสริมการเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิด

คนพิการ หมายรวมถึง บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา หรือทางประสาทสัมผัสในระยะยาว ซึ่งเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับอุปสรรคนานัปการ จะกีดขวางการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ข้อ ๒

นิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้

“การสื่อสาร” หมายรวมถึงการสื่อสารด้วยภาษา การแสดงข้อความ อักษรเบรลล์ การสื่อสารด้วยการสัมผัส ตัวพิมพ์ขนาดใหญ่ สื่อผสมที่สามารถเข้าถึงได้ ตลอดจนสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร สื่อเสียง ภาษาที่เข้าใจง่าย ผู้อ่าน และช่องทาง วิธีการ และรูปแบบการสื่อสารทางเลือกและการสื่อสารเสริม รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้

“ภาษา” หมายรวมถึงภาษาพูด ภาษามือ และรูปแบบอื่นๆ ของภาษาที่ไม่ใช้เสียงพูด

“การเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการ” หมายถึง ความแตกต่าง การกีดกัน หรือการจำกัดบนพื้นฐานของความพิการซึ่งมีความมุ่งประสงค์หรือส่งผลให้เป็นการเสื่อมเสียหรือทำให้ไร้ผลซึ่งการยอมรับ การอุปโภคหรือการใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความเป็นพลเมืองหรือด้านอื่น รวมถึงการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ รวมทั้งการปฏิเสธการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล

“การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงที่จำเป็นและเหมาะสมโดยไม่ก่อให้เกิดภาระอันเกินควรหรือเกินสัดส่วน เฉพาะในกรณีที่เป็น เพื่อประกันว่าคนพิการได้อุปโภคและใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

“การออกแบบที่เป็นสากล” หมายถึงการออกแบบผลิตภัณฑ์ สภาพแวดล้อม โปรแกรม และบริการที่ทุกคนสามารถใช้ได้ ในขอบเขตมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยไม่จำเป็นต้องดัดแปลง หรือออกแบบเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความต้องการจำเป็น “การออกแบบที่เป็นสากล” จะต้องไม่ถูกกันออกไปซึ่งอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการเฉพาะกลุ่ม

ข้อ ๓

หลักการทั่วไป

หลักการของอนุสัญญานี้ มีดังนี้

(เอ) การเคารพในศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิด การอยู่ได้ด้วยตนเอง รวมถึงเสรีภาพในการตัดสินใจ เลือกด้วยตนเอง และความเป็นอิสระของบุคคล

(บี) การไม่เลือกปฏิบัติ

(ซี) การเข้ามีส่วนร่วมและเข้าร่วมได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพในสังคม

(ดี) การเคารพความแตกต่างและการยอมรับว่าคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายของมนุษย์และมนุษยชาติ

(อี) ความเท่าเทียมกันของโอกาส

(เอฟ) ความสามารถในการเข้าถึง

(จี) ความเท่าเทียมกันระหว่างชายกับหญิง

(เอช) การเคารพขีดความสามารถของเด็กพิการที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและการเคารพสิทธิของเด็กพิการเพื่อสงวนรักษาอัตลักษณ์แห่งตน

ข้อ ๔

พันธกรณีทั่วไป

๑. รัฐภาคีรับที่จะประกันและส่งเสริมในการทำให้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคนพิการ ทั้งปวงกลายเป็นจริงอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในรูปแบบใดๆ บนพื้นฐานจากความพิการ เพื่อการนี้ รัฐภาคีรับที่จะดำเนินการ

(เอ) ออกมาตรการทางกฎหมาย ทางปกครองและมาตรการอื่นๆ ที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้มีการปฏิบัติตามสิทธิที่รับรองไว้ในอนุสัญญานี้

(บี) ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบ จารีตประเพณีและทางปฏิบัติที่มีอยู่ซึ่งก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ

(ซี) ดำเนินถึงการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของคนพิการในนโยบายและแผนงานทั้งปวง

(ดี) ละเว้นไม่เข้าร่วมในการกระทำหรือทางปฏิบัติใดๆ อันไม่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ และประกันว่าหน่วยงานและสถาบันของรัฐจะกระทำการโดยสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

(อี) ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการโดยบุคคล องค์กรหรือวิสาหกิจใดๆ

(เอฟ) รับที่จะดำเนินการหรือส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้า บริการ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ออกแบบอย่างเป็นสากล ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ของอนุสัญญานี้ โดยควรให้มีการดัดแปลงน้อยที่สุดและค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษ

ของคนพิการ เพื่อส่งเสริมการจัดให้มีและใช้ประโยชน์ และเพื่อส่งเสริมการออกแบบที่เป็นสากลในการพัฒนามาตรฐานและแนวทาง

(จี) รับที่จะดำเนินการหรือส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนา และส่งเสริมการจัดให้มีและการใช้เทคโนโลยีใหม่รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เครื่องช่วยในการเคลื่อนไหว อุปกรณ์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมต่อคนพิการ ทั้งนี้ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับเทคโนโลยี ในราคาที่คนพิการสามารถจ่ายได้

(เอช) จัดให้มีสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้แก่คนพิการเกี่ยวกับเครื่องช่วยในการเคลื่อนไหว เครื่องมือ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ ตลอดจนความช่วยเหลือ บริการสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบอื่น

(ไอ) ส่งเสริมการฝึกอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพและบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับคนพิการให้ทราบถึงสิทธิที่รับรองไว้ในอนุสัญญาฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือและบริการตามที่ประกันไว้โดยสิทธิเหล่านั้นได้ดียิ่งขึ้น

๒. รัฐภาคีแต่ละรัฐรับที่จะดำเนินมาตรการ เกี่ยวกับสิทธิด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมโดยใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีอยู่ของตน และหากจำเป็น ภายใต้กรอบของความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลในการทำให้สิทธิเหล่านั้นกลายเป็นจริงอย่างเต็มที่โดยลำดับโดยไม่กระทบต่อพันธกรณีที่ระบุไว้ในอนุสัญญาฯ ซึ่งมีผลใช้บังคับทันทีตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๓. ในการพัฒนาและปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบายเพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ และในกระบวนการตัดสินใจอื่นที่เกี่ยวกับประเด็นคนพิการ ให้รัฐภาคีหารือกับคนพิการอย่างใกล้ชิด และให้คนพิการรวมทั้งให้เด็กพิการได้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันผ่านทางองค์การที่เป็นผู้แทนของตน

๔. อนุสัญญาฯ จะไม่มีผลกระทบต่อบทบัญญัติใดๆ ที่เป็นประโยชน์ยิ่งกว่าในการทำให้สิทธิของคนพิการกลายเป็นจริง และที่ได้ระบุไว้ในกฎหมายของรัฐภาคีหรือกฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลบังคับใช้ต่อรัฐนั้น ทั้งนี้ จะห้ามจำกัดหรือลดทอนสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานใดๆ ที่ได้รับการยอมรับหรือที่มีอยู่แล้วในรัฐภาคีของอนุสัญญาฯ ตามกฎหมาย อนุสัญญา กฎระเบียบหรือจารีตประเพณี โดยอ้างว่าอนุสัญญาฯ นี้ไม่รับรองสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าวหรือรับรองสิทธิหรือเสรีภาพนั้นในขอบเขตที่น้อยกว่า

๕. ให้บทบัญญัติของอนุสัญญาฯ นี้ครอบคลุมถึงทุกส่วนของสหพันธรัฐ โดยปราศจากข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นใดๆ

ข้อ ๕

ความเท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติ

๑. รัฐภาคียอมรับว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกันเบื้องต้นและภายใต้กฎหมาย และมีสิทธิ ที่จะได้รับความคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ที่เท่าเทียมกันตามกฎหมายโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ

๒. ให้รัฐภาคีห้ามการเลือกปฏิบัติทั้งปวงเพราะเหตุแห่งความพิการ และประกันให้คนพิการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุทั้งปวง

๓. เพื่อเป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมกันและขจัดการเลือกปฏิบัติ ให้รัฐภาคีดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันว่าจะจัดให้มีการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล

๔. มาตรการเฉพาะซึ่งจำเป็นในการเร่งหรือเพื่อให้บรรลุถึงความเท่าเทียมกันในทางปฏิบัติแก่คนพิการ ต้องไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญาฯ

ข้อ ๖

สตรีพิการ

๑. รัฐภาคียอมรับว่าสตรีและเด็กหญิงพิการนั้นตกอยู่ภายใต้การเลือกปฏิบัติอย่างทวิคูณ และในการนี้รัฐภาคีต้องดำเนินมาตรการเพื่อประกันว่าสตรีและเด็กหญิงพิการจะได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงอย่างเต็มที่และโดยเท่าเทียมกัน
๒. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันให้เกิดการพัฒนา ความก้าวหน้าและการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่สตรีอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นหลักประกันว่าบุคคลเหล่านี้จะสามารถใช้และอุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญานี้

ข้อ ๗

เด็กพิการ

๑. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อประกันว่า เด็กพิการได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงอย่างเต็มที่บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับเด็กอื่น
๒. ในการดำเนินการทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็กพิการ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก
๓. ให้รัฐภาคีประกันว่าเด็กพิการมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีในทุกเรื่องที่มีผลกระทบต่อตน ทั้งนี้ความคิดเห็นดังกล่าวของเด็กจะได้รับการพิจารณาตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กนั้นบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับเด็กอื่น และได้รับความช่วยเหลือ ที่เหมาะสมกับวัยและความพิการ เพื่อให้ดำเนินการให้ใช้สิทธิดังกล่าวบังเกิดผล

ข้อ ๘

การสร้างความตระหนัก

๑. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผล เหมาะสม และมีผลทันที เพื่อ
  - (เอ) สร้างความตระหนักเกี่ยวกับคนพิการให้มีขึ้นในสังคม รวมทั้งในระดับครอบครัว และเสริมสร้างการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของคนพิการ
  - (บี) ต่อสู้กับเจตคติแบบเก่า อคติและการปฏิบัติที่เป็นภัยต่อคนพิการซึ่งรวมถึงเจตคติ อคติ และการปฏิบัติบนพื้นฐานของเพศและวัยในทุกด้านของการดำเนินชีวิต
  - (ซี) ส่งเสริมการตระหนักถึงความสามารถและการมีส่วนร่วมสนับสนุนของคนพิการต่อสังคม
๒. มาตรการเพื่อการนี้รวมถึง
  - (เอ) ริเริ่มและคงไว้ซึ่งการรณรงค์สร้างความตระหนักแก่สาธารณะที่มีประสิทธิผล เพื่อ
    - (๑) ปลุกฝังการยอมรับในสิทธิของคนพิการ
    - (๒) ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกและเพิ่มความตระหนักทางสังคมต่อคนพิการ
    - (๓) ส่งเสริมการยอมรับทักษะ ข้อดีและความสามารถของคนพิการ และการยอมรับการมีส่วนร่วมสนับสนุนของคนพิการต่อสถานที่ทำงานและตลาดแรงงาน
  - (บี) เสริมสร้างเจตคติในการเคารพสิทธิของคนพิการในทุกระดับการศึกษา รวมทั้งในเด็กตั้งแต่วัยเยาว์
  - (ซี) สนับสนุนให้องค์กรสื่อทั้งปวงเสนอภาพลักษณ์ของคนพิการในลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้
  - (ดี) ส่งเสริมโปรแกรมการฝึกอบรมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับคนพิการและสิทธิของคนพิการ

ข้อ ๙**ความสามารถในการเข้าถึง**

๑. เพื่อให้คนพิการดำรงชีวิตอยู่ได้โดยอิสระและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกด้านของการดำเนินชีวิต รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะให้คนพิการสามารถเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การขนส่ง สารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศและการสื่อสาร และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงบริการอื่นที่เปิดหรือที่จัดให้แก่สาธารณะ ทั้งในเมืองและในชนบท ทั้งนี้บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น มาตรการเหล่านี้ ซึ่งรวมถึงการบ่งชี้ และการขจัดอุปสรรคและข้อกีดกันต่อความสามารถในการเข้าถึง ซึ่งจะใช้บังคับกับ

(เอ) อาคาร ถนน การขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานที่ รวมถึงโรงเรียน บ้าน สถานบริการทางการแพทย์ และสถานที่ทำงาน

(บี) บริการสารสนเทศ การสื่อสาร และบริการอื่นๆ รวมถึงบริการอิเล็กทรอนิกส์และบริการในกรณีฉุกเฉิน

๒. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมดังนี้

(เอ) พัฒนา ประกาศใช้ และตรวจสอบติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติขั้นต่ำเพื่อการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่เปิดหรือที่จัดให้แก่สาธารณะ

(บี) ประกันว่าองค์กรภาคเอกชนซึ่งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เปิดหรือจัดหาแก่สาธารณะจะคำนึงถึงแง่มุมทุกด้านของการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนพิการ

(ซี) จัดการฝึกอบรมสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับปัญหาการเข้าถึงที่คนพิการเผชิญอยู่

(ดี) จัดให้มี สัญลักษณ์ที่เป็นอักษรเบรลล์ และในรูปแบบที่อ่านและเข้าใจได้ง่ายไว้ในอาคารและสถานที่ที่เปิดให้แก่สาธารณะ

(อี) จัดให้มีรูปแบบความช่วยเหลือที่เป็นสิ่งมีชีวิต และเป็นสื่อกลาง รวมถึงคนนำทาง ผู้อ่าน และล่ามภาษามืออาชีพ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงอาคารและสถานที่ที่เปิดให้แก่สาธารณะ

(เอฟ) ส่งเสริมรูปแบบที่เหมาะสมอื่นๆ ของความช่วยเหลือและการสนับสนุนแก่คนพิการเพื่อประกันให้คนพิการเข้าถึงสารสนเทศ

(จี) ส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศและการสื่อสารใหม่ๆ รวมถึงอินเทอร์เน็ต

(เอช) ส่งเสริมการออกแบบ การพัฒนา การผลิตและการจำหน่ายเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม เพื่อให้เกิดการเข้าถึงเทคโนโลยีและระบบดังกล่าวด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำสุด

ข้อ ๑๐**สิทธิในชีวิต**

รัฐภาคียืนยันว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดในการมีชีวิต และจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อให้คนพิการสามารถอุปโภคสิทธิดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ข้อ ๑๑

สถานการณ์ที่มีความเสี่ยงและสถานการณ์ฉุกเฉินทางมนุษยธรรม

รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อป้องกันการคุ้มครองและความปลอดภัยของคนพิการในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง รวมทั้งสถานการณ์ความขัดแย้งทางอาวุธ สถานการณ์ฉุกเฉินทางมนุษยธรรมและการเกิดขึ้นของภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งนี้ ตามพันธกรณีของรัฐภาคีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งรวมทั้งกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๒

การยอมรับอย่างเท่าเทียมกันเบื้องต้นกฎหมาย

๑. รัฐภาคียืนยันว่าคนพิการมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลเบื้องต้นกฎหมายในทุกแห่งหน
๒. ให้รัฐภาคียอมรับว่าคนพิการอุปโภคความสามารถทางกฎหมายในทุกด้านของการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น
๓. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมในการจัดให้คนพิการเข้าถึงการสนับสนุนที่ตนต้องการในการใช้ความสามารถทางกฎหมาย
๔. ให้รัฐภาคีประกันว่ามาตรการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความสามารถทางกฎหมายจะให้การปกป้องที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลเพื่อป้องกันการใช้ความสามารถนั้นไปในทางที่ผิด ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ มาตรการปกป้องดังกล่าวจะต้องประกันให้มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความสามารถทางกฎหมายนั้นเคารพสิทธิ เจตนารมณ์ และความประสงค์ของบุคคลนั้น ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน และอิทธิพลที่เกินควร อีกทั้งต้องได้สัดส่วนและเหมาะสมกับสภาพการณ์ของบุคคล โดยจะบังคับใช้ในระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้และจะต้องมีการทบทวนเป็นระยะโดยหน่วยงานที่มีอำนาจซึ่งมีความเป็นอิสระและเป็นกลางหรือองค์กรทางตุลาการ มาตรการปกป้องดังกล่าวจะต้องได้สัดส่วนกับระดับที่มาตรการกระทบต่อสิทธิและส่วนได้เสียของบุคคลนั้น
๕. ภายใต้บทบัญญัติของข้อนี้ ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการทั้งปวงที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลเพื่อประกันสิทธิที่เท่าเทียมกันของคนพิการในการเป็นเจ้าของหรือรับทรัพย์สินมรดก การควบคุมเรื่องการเงินของตนเอง และการเข้าถึงเงินกู้ธนาคาร การจ้างงาน และสินเชื่อทางการเงินในรูปแบบอื่น อย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งต้องประกันว่าคนพิการจะไม่ถูกลิดรอนทรัพย์สินตามอำเภอใจ

ข้อ ๑๓

การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

๑. ให้รัฐภาคีป้องกันการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับคนพิการบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นซึ่งรวมถึงการให้ความช่วยเหลือในเรื่องกระบวนการพิจารณาและความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามวัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการแสดงบทบาทของคนพิการในฐานะผู้มีส่วนร่วมโดยตรงและโดยทางอ้อม รวมทั้งในฐานะเป็นพยาน ในกระบวนการพิจารณาทางกฎหมายทั้งปวงรวมทั้งในขั้นตอนการสอบสวนและกระบวนการเบื้องต้นอื่นๆ
๒. เพื่อป้องกันการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ให้รัฐภาคีส่งเสริมการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ทำงานในด้านกระบวนการยุติธรรม รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

ข้อ ๑๔

เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล

๑. ให้รัฐภาคีประกันให้คนพิการ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

(เอ) อุปโภคสิทธิในเสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล

(บี) ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพของตนโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือตามอำเภอใจ และการลิดรอนเสรีภาพใดๆ จะต้องสอดคล้องกับกฎหมาย และไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ความพิการที่มีอยู่ย่อมไม่เป็นเหตุแห่งการลิดรอนเสรีภาพ

๒. ให้รัฐภาคีประกันว่า หากคนพิการถูกลิดรอนเสรีภาพโดยกระบวนการใดๆ พวกเขาจะมีสิทธิได้รับหลักประกันที่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น และจะได้รับการปฏิบัติโดยสอดคล้องกับความมุ่งประสงค์และหลักการของอนุสัญญานี้ รวมทั้งการได้รับการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผล

ข้อ ๑๕

เสรีภาพจากการถูกทรมาน หรือการลงโทษ หรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี

๑. บุคคลจะถูกทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลจะถูกใช้ในการทดลองทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ โดยปราศจากความยินยอมอย่างเสรีของบุคคลนั้นมิได้

๒. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการทั้งปวงทางกฎหมาย ทางปกครอง ทางศาลหรือมาตรการอื่นๆ ที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันคนพิการจากการเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด ปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ข้อ ๑๖

เสรีภาพจากการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด

๑. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการทั้งปวงทางกฎหมาย ทางปกครอง สังคม การศึกษา และมาตรการอื่นที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อคุ้มครองคนพิการทั้งภายในและนอกเคหสถาน จากการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ รวมถึงการกระทำ เช่นว่าบนพื้นฐานของเพศสภาพ

๒. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อป้องกันการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด ด้วยการประกันให้มีรูปแบบความช่วยเหลือและการสนับสนุนที่เหมาะสมและคำนึงถึงเพศและวัยแก่คนพิการและครอบครัวและผู้ดูแล รวมทั้งการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและการศึกษาว่าด้วยการหลีกเลี่ยง ตระหนักและรายงานเหตุการณ์การถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด ให้รัฐภาคีประกันว่าการบริการให้ความคุ้มครองจะคำนึงถึงวัย เพศสภาพและความพิการของบุคคล

๓. เพื่อป้องกันมิให้เกิดการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด ให้รัฐภาคีประกันว่าสิ่งอำนวยความสะดวกและโปรแกรมที่ออกแบบเพื่อให้บริการคนพิการ จะต้องได้รับการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพจากหน่วยงานอิสระ

๔. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงในการส่งเสริมการฟื้นคืน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย ทางจิตใจ และการรับรู้ และการคืนสู่สังคมของคนพิการซึ่งตกเป็นเหยื่อของการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด ไม่ว่าในรูปแบบใดๆ รวมถึงโดยการจัดให้มีบริการ

การคุ้มครองการฟื้นคืนและการคืนสู่สังคมเช่นว่านั้นจะต้องเกิดขึ้นได้ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี การเคารพตนเอง ศักดิ์ศรีและการอยู่ได้ด้วยตนเองของบุคคล และคำนึงถึงความต้องการจำเป็นเฉพาะตามเพศสภาพและวัยของบุคคลด้วย

๕. ให้รัฐภาคีจัดทำกฎหมายและนโยบายที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงกฎหมายและนโยบายสำหรับสตรีและเด็กเป็นการเฉพาะ เพื่อประกันว่าการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิดที่เกิดขึ้น จะได้รับการพิสูจน์ทราบ สอบสวนและ ฟ้องร้องดำเนินคดีต่อไปได้ในกรณีที่เหมาะสม

ข้อ ๑๗

การคุ้มครองบูรณภาพของบุคคล

คนพิการทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเคารพในบูรณภาพทางร่างกายและจิตใจของตนบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ข้อ ๑๘

เสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานและการถือสัญชาติ

๑. ให้รัฐภาคียอมรับสิทธิของคนพิการที่มีเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐาน เสรีภาพในการเลือกที่อยู่อาศัยของตนเอง และการถือสัญชาติ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น รวมทั้งโดยการประกันให้คนพิการ :

(เอ) มีสิทธิในการได้และเปลี่ยนแปลงสัญชาติ และจะต้องไม่ถูกถอนสัญชาติตามอำเภอใจหรือเพราะเหตุแห่งความพิการ

(บี) ไม่ถูกกีดรอนจากการมีสิทธิที่จะได้รับ ครอบครองและใช้เอกสารสัญชาติของตนหรือเอกสารอื่นเกี่ยวกับบัตรประจำตัว หรือดำเนินขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง อาทิ ขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองที่จำเป็นในการโยกย้ายถิ่นฐานได้ ทั้งนี้ เพราะเหตุแห่งความพิการ

(ซี) ย่อมออกจากประเทศใดๆ รวมทั้งประเทศของตนได้โดยเสรี

(ดี) ไม่ถูกกีดรอนสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตนตามอำเภอใจหรือเพราะเหตุแห่งความพิการ

๒. เด็กพิการจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังจากเกิด และจะมีสิทธิตั้งแต่เกิดในการมีชื่อ มีสิทธิที่จะได้มาซึ่งสัญชาติ และในขอบเขตที่เป็นไปได้ที่สุด สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน

ข้อ ๑๙

การอยู่ได้โดยอิสระและการเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญาฯ นี้ ยอมรับสิทธิเท่าเทียมกันของคนพิการทั้งหลายในการอยู่อาศัยในชุมชน โดยสามารถเลือกได้อย่างเท่าเทียมกับบุคคลอื่นและจะดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมที่เอื้อให้คนพิการได้อุปโภคสิทธินี้ได้อย่างเต็มที่ และการเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชุมชน รวมทั้งประกันว่า

(เอ) คนพิการมีโอกาสเลือกสถานที่อยู่อาศัย ทั้งสถานที่ตั้งและบุคคลที่ตนต้องการอาศัยอยู่ด้วยบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น และไม่จำเป็นต้องอาศัยอยู่ในที่อาศัยที่มีการจัดเตรียมให้เฉพาะเท่านั้น

(บี) คนพิการจะสามารถเข้าถึงบริการในระดับต่างๆ ทั้งบริการภายในเคหสถาน บริการที่พักอาศัยและบริการสนับสนุนอื่นๆ ในชุมชน รวมถึงความช่วยเหลือส่วนบุคคลที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การเป็นส่วนหนึ่งในชุมชน และการป้องกันการถูกทำให้โดดเดี่ยวหรือแบ่งแยกออกจากชุมชน

(ซี) บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชนที่จัดไว้สำหรับประชาชนทั่วไปจะต้องจัดไว้ให้สำหรับคนพิการบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกันและตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นของคนพิการ

ข้อ ๒๐

การเคลื่อนไหวส่วนบุคคล

ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันการเคลื่อนไหวส่วนบุคคลสำหรับคนพิการ อย่างเป็นอิสระที่เป็นไปได้สูงสุด รวมทั้ง

(เอ) การอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนไหวส่วนบุคคลของคนพิการในลักษณะและเวลาที่คนพิการเลือก และในราคาที่คนพิการสามารถจ่ายได้

(บี) การอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงเครื่องช่วยการเคลื่อนไหว เครื่องมือ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และรูปแบบความช่วยเหลือที่เป็นสิ่งมีชีวิตและสื่อกลาง รวมทั้งทำให้สิ่งดังกล่าวอยู่ในราคาที่คนพิการสามารถจ่ายได้

(ซี) การจัดการฝึกอบรมด้านทักษะการเคลื่อนไหวให้แก่คนพิการและแก่เจ้าหน้าที่เฉพาะทางที่ทำงานกับคนพิการ

(ดี) การสนับสนุนให้องค์กรที่ผลิตเครื่องช่วยในการเคลื่อนไหว เครื่องมือ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ คำนึงถึงทุกแง่มุมของการเคลื่อนไหวสำหรับคนพิการ

ข้อ ๒๑

เสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็น และการเข้าถึงสารสนเทศ

ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันให้คนพิการสามารถใช้สิทธิในการมีเสรีภาพในการแสดงออกและแสดงความคิดเห็น รวมถึงเสรีภาพในการแสวงหา ได้รับและเผยแพร่สารสนเทศและความคิดบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น และโดยผ่านรูปแบบการสื่อสารทั้งปวงที่คนพิการเลือก ตามที่ได้นิยามไว้ในข้อ ๒ ของอนุสัญญาฯ โดยรวมถึง

(เอ) การจัดให้มีสารสนเทศที่มีไว้สำหรับประชาชนทั่วไปแก่คนพิการในรูปแบบและเทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้และเหมาะสมต่อความพิการในรูปแบบต่างๆ ภายในเวลาที่เหมาะสมและไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม

(บี) การยอมรับและอำนวยความสะดวกการใช้ภาษามือ อักษรเบรลล์ การสื่อสารทางเลือก และการสื่อสารเสริม และช่องทาง วิธีการและรูปแบบการสื่อสารทั้งปวงที่สามารถเข้าถึงได้ ที่คนพิการเลือกในการมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐ

(ซี) การเร่งรัดองค์กรภาคเอกชนซึ่งให้บริการประชาชนโดยทั่วไป รวมถึงบริการผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สารสนเทศและบริการในรูปแบบที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

(ดี) การสนับสนุนให้สื่อมวลชน รวมทั้งผู้ให้สารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต จัดทำบริการของตนให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้

(อี) การยอมรับและส่งเสริมการใช้ภาษามือ

ข้อ ๒๒**การเคารพความเป็นส่วนตัว**

๑. คนพิการไม่ว่าจะมีสถานที่อยู่อาศัยหรือการจัดที่อยู่อาศัยลักษณะใดจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อทางจดหมายหรือการสื่อสารชนิดอื่นโดยพลการหรือโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกลบลู่เกียรติยศและชื่อเสียงโดยมิชอบด้วยกฎหมายมิได้ คนพิการมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายจากการถูกแทรกแซงหรือถูกลบลู่ดังกล่าว
๒. ให้รัฐภาคีคุ้มครองความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

ข้อ ๒๓**การเคารพในการสร้างครอบครัวและสถาบันครอบครัว**

๑. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการในทุกด้านที่เกี่ยวกับการสมรส ครอบครัว ความเป็นบิดามารดา และความสัมพันธ์ต่างๆ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น โดยประกันว่า

(เอ) สิทธิของคนพิการทั้งปวงที่ถึงวัยสมรสให้สามารถสมรสและสร้างครอบครัวได้บนพื้นฐานของความยินยอมพร้อมใจและโดยอิสระของผู้เจตนาจะสมรสกัน

(บี) สิทธิของคนพิการในการตัดสินใจได้อย่างอิสระและอย่างมีความรับผิดชอบในการกำหนดจำนวนบุตรและการเว้นระยะการมีบุตร และให้เข้าถึงสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัย การให้ความรู้เกี่ยวกับการเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัว ย่อมได้รับการยอมรับ และจัดให้มีวิธีการที่ช่วยให้คนพิการสามารถใช้สิทธิเหล่านี้ได้

(ซี) คนพิการรวมทั้งเด็กพิการ คงไว้ซึ่งความสามารถในการเจริญพันธุ์บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

๒. ให้รัฐภาคีประกันสิทธิและความรับผิดชอบของคนพิการในเรื่องการปกครองบุตร การปกป้องบุตร การได้รับมอบหมายให้ดูแลบุตร และการรับบุตรบุญธรรม หรือรูปแบบใดๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ปรากฏในกฎหมายภายใน ในทุกกรณีประโยชน์สูงสุดของเด็กจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ให้รัฐภาคีให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่คนพิการในการทำหน้าที่รับผิดชอบเลี้ยงดูบุตร

๓. ให้รัฐภาคีประกันว่าเด็กพิการมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในด้านชีวิตครอบครัว และเพื่อให้สามารถใช้สิทธิเหล่านี้ได้จริงและเพื่อป้องกันการปกปิด ทอดทิ้ง ละเลย และพรากเด็กพิการจากครอบครัว รัฐภาคีจะดำเนินการเพื่อจัดให้มีสารสนเทศ การบริการและการสนับสนุนที่ครอบคลุมและตั้งแต่แรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว

๔. ให้รัฐภาคีประกันว่าเด็กจะไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดต่อความประสงค์ของบิดามารดา เว้นแต่จะกำหนดโดยหน่วยงานที่มีอำนาจว่าการแยกเช่นนี้จำเป็นเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก โดยสอดคล้องกับกฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ การกำหนด เช่นว่าอาจถูกทบทวนได้โดยทางศาล ในทุกกรณีเด็กย่อมไม่ถูกแยกจากบิดามารดาเพราะเหตุแห่งความพิการไม่ว่าของเด็ก หรือของบิดา หรือของมารดาหรือของทั้งบิดาและมารดา

๕. ในกรณีที่ครอบครัวใกล้ชิดไม่สามารถดูแลเด็กพิการได้ ให้รัฐภาคีดำเนินการความพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กพิการได้รับการดูแลทางเลือกภายในครอบครัวขยายของเด็กนั้น แต่หากยังไม่อาจเป็นไปได้ก็ให้ได้รับการดูแลแบบครอบครัวภายในชุมชนที่เด็กพิการดังกล่าวอาศัยอยู่

ข้อ ๒๔

การศึกษา

๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของคนพิการด้านการศึกษา และเพื่อให้สามารถใช้สิทธิเหล่านี้ได้จริงโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน ให้รัฐภาคีประกันการมีระบบการศึกษาแบบเรียนร่วมในทุกระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยมุ่งเพื่อ

(เอ) การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์และการสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองอย่างเต็มที่ และการเสริมสร้างการเคารพในสิทธิมนุษยชน เสรีภาพขั้นพื้นฐานและความหลากหลายของมนุษย์

(บี) การให้คนพิการได้พัฒนาบุคลิกภาพ พรสวรรค์ และความคิดสร้างสรรค์ของตน รวมทั้งความสามารถด้านจิตใจและร่างกาย ให้ถึงศักยภาพสูงสุด

(ซี) การให้คนพิการสามารถเข้ามีส่วนร่วมในสังคมเสรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อให้สามารถใช้สิทธินี้ได้จริง ให้รัฐภาคีประกันว่า

(เอ) คนพิการจะไม่ถูกกีดกันออกจากระบบการศึกษาทั่วไป เพราะเหตุแห่งความพิการ และเด็กพิการนั้นจะไม่ถูกกีดกันจากการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษาและโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพราะเหตุแห่งความพิการ

(บี) คนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแบบเรียนร่วมที่มีคุณภาพและโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

(ซี) คนพิการจะได้รับความช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลกับความต้องการของแต่ละบุคคล

(ดี) คนพิการได้รับการสนับสนุนตามที่ต้องการในระบบการศึกษาทั่วไปเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพแก่คนพิการนั้น

(อี) มีการจัดมาตรการสนับสนุนเฉพาะบุคคลที่มีประสิทธิภาพแก่คนพิการในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาทางสังคมอย่างสูงสุด และสอดคล้องกับเป้าหมายการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมอย่างเต็มที่

๓. ให้รัฐภาคีดำเนินการให้คนพิการสามารถเรียนรู้ทักษะในการพัฒนาชีวิตและทักษะทางสังคมเพื่อให้สามารถเข้าร่วมในการศึกษาได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมและในฐานะเป็นสมาชิกของชุมชน เพื่อการนี้ ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสม อันรวมถึง

(เอ) การส่งเสริมการเรียนอักษรเบรลล์ ตัวอักษรทางเลือกอื่น ช่องทาง วิธีการและรูปแบบการสื่อสารทางเลือกและการสื่อสารเสริม และทักษะการทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและเคลื่อนไหว และการส่งเสริมการสนับสนุนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และระบบพี่เลี้ยง

(บี) การส่งเสริมให้มีการเรียนภาษามือและการสนับสนุนเอกลักษณ์ทางภาษาของชุมชนคนหูหนวก

(ซี) การประกันว่าการให้การศึกษาแก่บุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กตาบอด หูหนวก หรือตาบอดหูหนวกจะมีภาษาและวิธีสื่อสารที่เหมาะสมที่สุดสำหรับแต่ละบุคคล และในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาทางสังคมได้อย่างสูงสุด

๔. เพื่อเป็นการช่วยประกันการใช้สิทธินี้ได้จริงในประการดังกล่าว ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อจ้างครู รวมทั้งครูพิการที่มีความชำนาญในการใช้ภาษามือและ/หรืออักษรเบรลล์ และจะฝึกอบรมผู้ประกอบวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในทุกระดับการศึกษา การฝึกอบรมดังกล่าวจะบรรจุ

การตระหนักเรื่องความพิการไว้และการใช้ ช่องทาง วิธีการ และรูปแบบการสื่อสารทางเลือกและการสื่อสารเสริมที่เหมาะสม เทคนิคสื่อและวิธีการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนคนพิการ

๕. ให้รัฐภาคีประกันว่าคนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ การศึกษาผู้ใหญ่และการเรียนรู้ตลอดชีวิตปราศจากการเลือกปฏิบัติและบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น เพื่อการนี้ ให้รัฐภาคีประกันว่าจะจัดให้ความช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลแก่คนพิการ

ข้อ ๒๕

สุขภาพ

รัฐภาคียอมรับว่าคนพิการมีสิทธิในการอุปโภคมาตรฐานสาธารณสุขที่สูงสุดเท่าที่จะหาได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุแห่งความพิการ ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันให้คนพิการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขโดยคำนึงถึงเพศสภาพ รวมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้รัฐภาคี

(เอ) จัดให้มีบริการด้านสุขภาพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือที่สามารถจ่ายได้สำหรับคนพิการ ในระดับคุณภาพและมาตรฐานเช่นเดียวกับการที่จัดให้บุคคลอื่นรวมถึงบริการด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ และโปรแกรมสาธารณสุขที่มีให้กับประชาชนทั่วไป

(บี) จัดให้มีบริการด้านสุขภาพที่จำเป็นสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับความพิการ รวมทั้งการบ่งชี้และช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มอย่างเหมาะสม และการบริการที่จัดให้เพื่อจำกัดระดับความพิการให้น้อยที่สุดและป้องกันไม่ให้เกิดความพิการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ รวมทั้งในเด็กและผู้สูงอายุ

(ซี) จัดให้มีบริการด้านสุขภาพเหล่านี้ ให้อยู่ใกล้เคียงมากที่สุดกับชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่เท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งในพื้นที่ชนบท

(ดี) กำหนดให้ บุคลากรทางการแพทย์ให้การดูแลคนพิการด้วยคุณภาพเดียวกันกับที่ให้แก่คนอื่นๆ รวมถึงบนพื้นฐานของความยินยอมโดยสมัครใจและโดยได้รับข้อมูลข่าวสาร ด้วยการสร้างความตระหนักด้านสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี การอยู่ได้ด้วยตนเอง และความต้องการจำเป็นของคนพิการโดยวิธีฝึกอบรมและประกาศใช้มาตรฐานจรรยาบรรณสำหรับการดูแลสุขภาพโดยภาครัฐและเอกชน

(อี) ห้ามการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการในการประกันสุขภาพและการประกันชีวิต ซึ่งต้องจัดให้มีอย่างยุติธรรมและสมเหตุสมผล และในกรณีการประกันชีวิต ให้เป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐนั้นที่กำหนดให้มีการประกันชีวิตได้

(เอฟ) ป้องกันการปฏิเสธการดูแลด้านสุขภาพหรือการบริการด้านสุขภาพหรืออาหารและสารเหลวโดยเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความพิการ

ข้อ ๒๖

การส่งเสริมสมรรถภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพ

๑. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล รวมถึงการสนับสนุนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้คนพิการสามารถบรรลุและรักษาความเป็นอิสระไว้อย่างสูงสุด เพิ่มความสามารถทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมและการอาชีพ และการรวมเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกด้านของชีวิต เพื่อการนี้ ให้รัฐภาคีจัดบริการและโปรแกรมด้านการส่งเสริมสมรรถภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสุขภาพ การว่างงาน การศึกษาและบริการสังคม ในลักษณะที่บริการและโปรแกรมเหล่านี้

(เอ) เริ่มดำเนินการตั้งแต่ในระยะแรกสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และบนพื้นฐานการประเมินความต้องการจำเป็นและจุดแข็งของแต่ละบุคคลโดยหลักสหวิชาชีพ

(บี) สนับสนุนการมีส่วนร่วมในชุมชนและการเป็นส่วนหนึ่งในชุมชนและทุกด้านของสังคม โดยให้เป็นไปตามความสมัครใจของคนพิการ และจัดไว้ให้ใกล้เคียงกับชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่เท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งในพื้นที่ชนบท

๒. ให้รัฐภาคีส่งเสริมการพัฒนาการฝึกอบรมขั้นต้นและต่อเนื่องสำหรับนักวิชาชีพและเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านบริการส่งเสริมสมรรถภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการ

๓. ให้รัฐภาคีส่งเสริมการจัดให้มีไว้ การให้ความรู้ และการใช้ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ออกแบบสำหรับคนพิการซึ่งต่างล้วนเกี่ยวเนื่องกับการส่งเสริมสมรรถภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ข้อ ๒๗

งานและการจ้างงาน

๑. รัฐภาคียอมรับสิทธิของคนพิการในการทำงานบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น ทั้งนี้ รวมถึงสิทธิในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยการทำงานที่ตนเป็นผู้ตัดสินใจเลือกโดยอิสระและได้รับการยอมรับในตลาดแรงงาน และทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่เปิดกว้างการทำงานร่วมกัน และที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ ให้รัฐภาคีปกป้องและส่งเสริมให้การใช้สิทธิในการทำงานดังกล่าวเป็นจริง รวมถึงสำหรับผู้ซึ่งได้รับความพิการในระหว่างการจ้างงาน โดยการดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสม รวมถึงการตรวจกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(เอ) ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการในทุกด้านที่เกี่ยวกับการจ้างงาน รวมถึงเงื่อนไขในการคัดเลือกบุคคล การว่าจ้าง และการจ้างงาน การจ้างงานอย่างต่อเนื่อง ความก้าวหน้าในอาชีพการงาน และสภาพการทำงานที่ถูกละเลยและปลอดภัย

(บี) ค้ำครองสิทธิของคนพิการ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น ในการมีเงื่อนไขการทำงานที่เป็นธรรมและเอื้อประโยชน์ต่อคนพิการ รวมทั้งโอกาสที่เท่าเทียมกันและค่าตอบแทนการทำงานที่เท่ากันสำหรับงานที่เท่ากัน ความปลอดภัยและเงื่อนไขการทำงานที่ถูกละเลยและปลอดภัย รวมถึงการคุ้มครองจากการถูกคุกคาม และการจัดการแก้ไขข้อร้องเรียน

(ซี) ประกันว่าให้คนพิการสามารถใช้สิทธิด้านแรงงานและสภาพแรงงานบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

(ดี) ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงโปรแกรมแนะแนวอาชีพ และแนะแนวทั่วไป บริการจัดหางานและการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง อย่างมีประสิทธิภาพ

(อี) ส่งเสริมโอกาสการจ้างงานและความก้าวหน้าในอาชีพสำหรับคนพิการในตลาดแรงงาน รวมทั้งความช่วยเหลือในการหางาน ได้งานและคงสภาพการจ้างงานรวมทั้งการกลับเข้าทำงาน

(เอฟ) ส่งเสริมโอกาสในการประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการและการพัฒนาสหกรณ์ และการเริ่มธุรกิจของตนเอง

(จี) ว่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐ

(เอช) ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาคเอกชนด้วยนโยบายและมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงโปรแกรมที่เป็นมาตรการเชิงบวกสิ่งจูงใจและมาตรการอื่นๆ

(ไอ) ประกันว่ามีการจัดให้ความช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลแก่คนพิการในสถานที่ทำงาน

(จ) ส่งเสริมให้คนพิการได้รับประสบการณ์ทำงานในตลาดแรงงานเปิด

(ค) ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและวิชาชีพ การรักษาตำแหน่งงาน และการกลับเข้าทำงานสำหรับคนพิการ

๒. ให้รัฐภาคีประกันว่าคนพิการย่อมไม่ถูกนำลงไปเป็นทาสหรือไม่ตกอยู่ในภาวะเยี่ยงทาส และจะได้รับการคุ้มครอง บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น จากแรงงานที่ถูกเกณฑ์หรือถูกบังคับ

ข้อ ๒๘

มาตรฐานความเป็นอยู่และความคุ้มครองทางสังคมอย่างเพียงพอ

๑. รัฐภาคียอมรับถึงสิทธิของคนพิการในการมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่เพียงพอสำหรับตนและครอบครัว รวมถึง อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ และสภาพการครองชีพที่ดีอย่างต่อเนื่อง และให้รัฐภาคีดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อปกป้องและส่งเสริมให้สิทธินี้เกิดขึ้นได้จริงโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความพิการ

๒. รัฐภาคียอมรับถึงสิทธิของคนพิการในการได้รับความคุ้มครองทางสังคม และการอุปโภคสิทธินั้น โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุแห่งความพิการ และให้รัฐภาคีดำเนินขั้นตอนเพื่อปกป้องและส่งเสริมให้สิทธินี้เกิดขึ้นได้จริง ทั้งนี้รวมถึงมาตรการดังนี้

(เอ) ประกันการเข้าถึงบริการน้ำสะอาดโดยคนพิการอย่างเท่าเทียม และประกันการเข้าถึงบริการอุปกรณ์ต่างๆ และความช่วยเหลืออื่นสำหรับความต้องการจำเป็นอันเกี่ยวเนื่องกับความพิการที่เหมาะสมและที่สามารถจ่ายได้

(บี) ประกันการเข้าถึงโปรแกรมการคุ้มครองทางสังคม และโปรแกรมลดความยากจนโดยคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีและเด็กหญิงพิการและผู้สูงอายุที่พิการ

(ซี) ประกันการเข้าถึงความช่วยเหลือจากรัฐในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับความพิการรวมถึงการฝึกอบรมที่เพียงพอ การให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือทางการเงิน และการให้ความดูแลชั่วคราว โดยคนพิการและครอบครัวของคนพิการที่มีสภาพความเป็นอยู่ยากจน

(ดี) ประกันการเข้าถึงโปรแกรมสวัสดิการที่อยู่อาศัยของรัฐโดยคนพิการ

(อี) ประกันการเข้าถึงโปรแกรมและสิทธิประโยชน์หลังการเกษียณอายุโดยคนพิการอย่างเท่าเทียม

ข้อ ๒๙

การมีส่วนร่วมทางการเมืองและเรื่องสาธารณะ

ให้รัฐภาคีประกันสิทธิทางการเมืองของคนพิการและการอุปโภคสิทธิดังกล่าว บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น และให้ดำเนินการ

(เอ) ประกันว่าคนพิการสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองและเรื่องสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มที่บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น ทั้งโดยทางตรงหรือโดยผ่านผู้แทนที่ได้รับเลือกอย่างอิสระ รวมถึงสิทธิและโอกาสของคนพิการในการออกเสียงและได้รับเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(๑) ประกันให้กระบวนการออกเสียง สิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกเสียงเหมาะสม เข้าถึงได้ เข้าใจและใช้งานได้ง่าย

(๒) คุ้มครองสิทธิของคนพิการในการออกเสียงด้วยการลงคะแนนลับในการเลือกตั้งและการลงประชามติ โดยปราศจากการคุกคาม และสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งและดำรงตำแหน่งทุกตำแหน่ง และในทุกระดับของภาครัฐ จัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีเครื่องช่วยความพิการใหม่ๆ ตามความเหมาะสม

(๓) รับรองให้คนพิการมีเสรีภาพในการแสดงเจตนาารมณในฐานะเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และเพื่อการนี้ อนุญาตให้บุคคลที่คนพิการเลือกเองช่วยเหลือในการลงคะแนนเสียง หากจำเป็นและตามที่คนพิการร้องขอ

(ปี) ส่งเสริมอย่างแข็งขันให้เกิดสภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น และกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในสาธารณกิจ อันรวมถึง

(๑) การมีส่วนร่วมในองค์กรพัฒนาเอกชน และสมาคมที่ทำงานด้านสาธารณะและด้านการเมืองของประเทศ รวมทั้งในกิจกรรมและการบริหารของพรรคการเมือง

(๒) ก่อตั้งและร่วมกับองค์กรคนพิการ ในการเป็นผู้แทนของคนพิการในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

ข้อ ๓๐

การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม นันทนาการ การผ่อนคลายยามว่าง และกีฬา

๑. รัฐภาคียอมรับในสิทธิของคนพิการในการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ทั้งนี้ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันว่าคนพิการ

(เอ) เข้าถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้

(บี) การเข้าถึงรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร และกิจกรรมอื่นๆ ทางวัฒนธรรมในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้

(ซี) เข้าถึงสถานที่ที่จัดแสดงวัฒนธรรมหรือบริการ อาทิ โรงละคร พิพิธภัณฑ์ โรงภาพยนตร์ ห้องสมุดและบริการด้านท่องเที่ยว และทั้งนี้ ในขอบเขตที่จะทำได้ สามารถเข้าถึงอนุสรณ์สถาน และสถานที่ที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมของชาติ

๒. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้คนพิการมีโอกาสได้พัฒนาและใช้ศักยภาพของตน ทางด้านการสร้างสรรค์งาน ด้านศิลปะและสติปัญญา ไม่เพียงแต่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองเท่านั้น แต่ยังเพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่สังคมอีกด้วย

๓. ให้รัฐภาคีดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมทั้งปวงโดยสอดคล้องหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อประกันว่ากฎหมายต่างๆ ที่คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไม่เป็นการกีดกันที่ไม่สมเหตุสมผลหรือเลือกปฏิบัติต่อการเข้าถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมโดยคนพิการ

๔. ให้คนพิการมีสิทธิได้รับการยอมรับและส่งเสริมอัตลักษณ์เฉพาะด้านวัฒนธรรมและภาษา รวมถึงภาษามือและวัฒนธรรมของคนหูหนวก ทั้งนี้ บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

๕. เพื่อให้คนพิการได้มีส่วนร่วมบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นในกิจกรรมด้านนันทนาการ การผ่อนคลายยามว่างและกีฬา ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมดังนี้

(เอ) กระตุ้นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนพิการเท่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุดกิจกรรมกีฬาทั่วไปทุกระดับ

(บี) ประกันให้คนพิการมีโอกาสจัด พัฒนาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เฉพาะของคนพิการแต่ละประเภท ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะความพิการ และเพื่อการนี้ ส่งเสริมการจัดให้มี การสอน การฝึกอบรมและทรัพยากรที่เหมาะสมบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น

(ซี) ประกันให้คนพิการสามารถเข้าถึงสถานที่จัดกีฬา นันทนาการและท่องเที่ยว

(ดี) ประกันให้เด็กพิการสามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียมกับเด็กอื่นในกิจกรรมการเล่น นันทนาการ และการผ่อนคลายยามว่างและกีฬา โดยรวมถึงกิจกรรมเหล่านั้นในระบบโรงเรียน

(อี) ประกันให้คนพิการเข้าถึงบริการจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมนันทนาการ การท่องเที่ยว การผ่อนคลายยามว่างและกีฬา

ข้อ ๓๑

สถิติและการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. รัฐภาคีจะดำเนินการเก็บรวบรวมสารสนเทศที่เหมาะสม รวมถึงข้อมูลทางสถิติและวิจัย เพื่อให้สามารถจัดทำและดำเนินการตามนโยบายเพื่อทำให้อนุสัญญาี้เกิดผล กระบวนการรวบรวมและเก็บรักษาสารสนเทศนี้ต้อง

(เอ) สอดคล้องกับมาตรการปกป้องทางกฎหมาย รวมถึงกฎหมายคุ้มครองข้อมูล เพื่อประกันการรักษาความลับและการเคารพในความเป็นส่วนตัวของตัวของคนพิการ

(บี) สอดคล้องกับปทัสฐานที่ยอมรับกันเ็นทางระหว่างประเทศเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานและหลักจรรยาบรรณในการรวบรวมและใช้สถิติ

๒. สารสนเทศที่เก็บรวบรวมตามข้อนี้ จะได้รับการจำแนกอย่างเหมาะสม และใช้เพื่อช่วยประเมินผล การปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐภาคีภายใต้อนุสัญญาี้ และใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขข้อกีดกันที่คนพิการ เผชิญอยู่ในการใช้สิทธิของตน

๓. ให้รัฐภาคีรับผิดชอบในการเผยแพร่สถิติเหล่านี้ และประกันว่าคนพิการและบุคคลอื่นๆ สามารถเข้าถึงสถิติได้

ข้อ ๓๒

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๑. รัฐภาคียอมรับถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศและการส่งเสริมความร่วมมือเช่นนั้น เพื่อสนับสนุนให้ความพยายามระดับประเทศบรรลุความมุ่งประสงค์และวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาี้ได้จริง และจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในเรื่องนี้ ระหว่างและในหมู่รัฐ และหากเหมาะสม ในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับองค์การระหว่างประเทศและภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาสังคมและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การของคนพิการ มาตรการเช่นนี้อาจรวมถึง

(เอ) การประกันว่าความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงโปรแกรมพัฒนาระหว่างประเทศ ที่ครอบคลุมคนพิการ และคนพิการสามารถเข้าถึงได้

(บี) การอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพ รวมถึงการแลกเปลี่ยน และการแบ่งปันสารสนเทศ ประสบการณ์ โปรแกรมการฝึกอบรมและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(ซี) การอำนวยความสะดวกในความร่วมมือในการวิจัยและการเข้าถึงความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(ดี) การจัดความช่วยเหลือด้านวิชาการและเศรษฐกิจ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและแบ่งปันเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้ และโดยการถ่ายโอนเทคโนโลยี ทั้งนี้ หากเหมาะสม

๒. บทบัญญัติของข้อนี้ไม่มีผลกระทบต่อพันธกรณีของรัฐในการปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้อนุสัญญาี้

ข้อ ๓๓**การอนุวัติและการตรวจสอบติดตามระดับประเทศ**

๑. ภายใต้ระบบการจัดองค์กรของตน ให้รัฐภาคีกำหนดหน่วยประสานงานหลักหนึ่งหน่วยงาน หรือมากกว่าหนึ่งหน่วยงานภายในภาครัฐ เพื่อกิจการที่เกี่ยวกับการอนุวัติตามอนุสัญญานี้ และจะต้องให้ความสำคัญในการจัดตั้งหรือแต่งตั้งกลไกการประสานงานภายในรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ และในระดับต่างๆ

๒. ภายใต้ระบบกฎหมายและระบบการปกครองของตน ให้รัฐภาคีรักษา เสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง แต่งตั้งหรือจัดตั้งโครงสร้างภายในประเทศ รวมถึงกลไกอิสระหนึ่งหน่วยงานหรือมากกว่าหากเหมาะสม เพื่อส่งเสริม ค้ำครองและติดตามการอนุวัติตามอนุสัญญาในการแต่งตั้งหรือจัดตั้งกลไกดังกล่าว ให้รัฐภาคีคำนึงถึงหลักการที่เกี่ยวกับสถานะและหน้าที่ของสถาบันระดับประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

๓. ภาคประชาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการและองค์การผู้แทนของคนพิการ จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการตรวจสอบติดตามการดำเนินงาน

ข้อ ๓๔**คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการ**

๑. ให้จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการขึ้นคณะหนึ่ง(ซึ่งต่อไปนี้ เรียกว่า “คณะกรรมการ”) ซึ่งจะปฏิบัติตามหน้าที่ที่ระบุไว้

๒. เมื่ออนุสัญญานี้เริ่มมีผลบังคับใช้ คณะกรรมการจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ สิบสองคน ภายหลังจากที่มีการยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารเพิ่มอีกหกสิบประเทศ องค์ประกอบของคณะกรรมการจะเพิ่มขึ้นได้อีก หกคน ทำให้คณะกรรมการมีจำนวนได้มากที่สุดถึงสิบแปดคน

๓. สมาชิกของคณะกรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเฉพาะตัวและต้องเป็นผู้มีศีลธรรมสูง มีความสามารถและประสบการณ์ที่เป็นที่ยอมรับในสาขาภายใต้อนุสัญญานี้ เมื่อมีการเสนอชื่อผู้เข้ารับการเลือกตั้ง ให้รัฐภาคีคำนึงถึงบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ วรรค ๓ ของอนุสัญญานี้

๔. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งจากรัฐภาคี โดยพิจารณาถึงการกระจายตามเขตภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม และการตั้งผู้แทนตามอารยธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละรูปแบบ ตลอดจนระบบกฎหมายหลัก การเป็นตัวแทนเพศสภาพที่สมดุล และการมีส่วนร่วมของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความพิการ

๕. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับจากบัญชีรายชื่อบุคคลที่เสนอชื่อโดยรัฐภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อบุคคลหนึ่งคนจากบรรดาคนชาติของตนเอง ในการประชุมของที่ประชุมรัฐภาคีในการประชุมดังกล่าวซึ่งองค์ประชุมจะต้องประกอบด้วยรัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้ จำนวนสองในสาม บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ได้รับคะแนนเสียงจำนวนสูงสุดและเป็นเสียงข้างมากโดยเด็ดขาดของคะแนนเสียงจากผู้แทนรัฐภาคีที่เข้าประชุมและออกเสียง

๖. การเลือกตั้งครั้งแรกจะกระทำขึ้นภายในไม่เกินหกเดือนหลังจากที่อนุสัญญานี้เริ่มมีผลบังคับใช้ อย่างน้อยที่สุดสี่เดือนก่อนวันเลือกตั้งของแต่ละครั้ง เลขานุการสหประชาชาติจะจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลทั้งปวง ตามที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นเรียงตามลำดับอักษร โดยระบุถึงรัฐภาคีซึ่งได้เสนอชื่อบุคคลเหล่านั้นและจะเสนอบัญชีนั้นต่อรัฐภาคี

๗. สมาชิกของคณะกรรมการจะทำการเลือกตั้งขึ้นเพื่อดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลาสี่ปี โดยมีสิทธิได้รับเลือกตั้งใหม่อีกครั้งในทันทีที่หมดวาระ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งสำหรับสมาชิกทั้งหมดคนที่เลือกตั้งขึ้นคราวแรกให้สิ้นสุดลงเมื่อครบกำหนดสองปีนับจากการเลือกตั้งในคราวแรกนั้น โดยรายชื่อของสมาชิกทั้งหมดคนดังกล่าวจะทำการคัดเลือกด้วยการจับสลากโดยประธานที่ประชุมตามอ้างอิงถึงในวรรค ๕ ของข้อนี้

๘. การเลือกตั้งสมาชิกใหม่ในคณะกรรมการ เพิ่มจำนวนหกคน ให้จัดให้มีขึ้นในวาระการเลือกตั้งปกติ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องซึ่งระบุไว้ในข้อนี้

๙. หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งของคณะกรรมการ ตายหรือลาออกหรือแจ้งว่าตนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ดี รัฐภาคีซึ่งเป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกผู้นั้น จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นซึ่งมีคุณสมบัติพร้อมตามบทบัญญัติอันระบุไว้ในข้อนี้เพื่อให้ดำรงตำแหน่งแทนในระยะเวลาที่เหลือ

๑๐. คณะกรรมการ จะกำหนดระเบียบข้อบังคับการประชุมของตนเอง

๑๑. เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดเจ้าหน้าที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลของคณะกรรมการภายใต้อนุสัญญานี้ และให้เรียกประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรก

๑๒. โดยความเห็นชอบของสมัชชาสหประชาชาติ กรรมการของคณะกรรมการนี้จะได้รับค่าตอบแทนจากแหล่งการเงินของสหประชาชาติตามข้อกำหนด และเงื่อนไขซึ่งสมัชชาสหประชาชาติพิจารณา กำหนดโดยคำนึงถึงความสำคัญของภาระรับผิดชอบของคณะกรรมการ

๑๓. สมาชิกของคณะกรรมการ มีสิทธิได้รับการอำนวยความสะดวก เอกสิทธิ์และความคุ้มกันที่ให้แก่สำหรับผู้เชี่ยวชาญ ที่ปฏิบัติภารกิจเพื่อสหประชาชาติตามที่กำหนดในหมวดที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญานี้ ว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของสหประชาชาติ

ข้อ ๓๕

การจัดทำรายงานของรัฐภาคี

๑. ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เกี่ยวกับมาตรการในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญานี้และความคืบหน้าในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการ ผ่านเลขาธิการสหประชาชาติ ภายในระยะเวลาสองปีหลังจากที่อนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้กับรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

๒. หลังจากนั้น ให้รัฐภาคีส่งรายงานฉบับต่อ ไปอย่างน้อยทุกๆ สี่ปี และเมื่อใดก็ตามที่คณะกรรมการร้องขอ

๓. ให้คณะกรรมการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับเนื้อหาของรายงาน

๔. รัฐภาคีซึ่งส่งรายงานฉบับเริ่มแรกที่สมบูรณ์ไปยังคณะกรรมการแล้ว ไม่จำเป็นต้องรายงานข้อมูลที่ได้กล่าวไปแล้วซ้ำในรายงานฉบับต่อไป เมื่อมีการจัดเตรียมรายงานต่อคณะกรรมการ รัฐภาคีจะพิจารณาจัดเตรียมรายงานโดยกระบวนการที่เปิดกว้างและโปร่งใส และให้คำนึงถึงข้อบัญญัติที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๔ วรรค ๓ ของอนุสัญญานี้

๕. รายงานอาจจะบ่งชี้ถึงความยากลำบากซึ่งกระทบต่อระดับความสำเร็จที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณี ภายใต้อนุสัญญานี้

ข้อ ๓๖

การพิจารณารายงาน

๑. รายงานแต่ละฉบับจะได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการ ซึ่งจะให้ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปเกี่ยวกับรายงานตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรและจะส่งต่อไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง รัฐภาคีอาจตอบข้อมูลใดที่ตนเลือกไปยังคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจร้องขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้เพิ่มเติมจากรัฐภาคี
๒. ถ้ารัฐภาคีส่งรายงานช้ากว่ากำหนด คณะกรรมการอาจแจ้งต่อรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องถึงความจำเป็นในการตรวจสอบการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้บนพื้นฐานของข้อมูลที่เชื่อถือได้ที่คณะกรรมการมีอยู่ ถ้ารัฐภาคีนั้นไม่ส่งรายงานที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาสามเดือนหลังจากการที่ได้รับแจ้งให้คณะกรรมการเชิญรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการตรวจสอบนี้ด้วย ถ้ารัฐภาคีส่งรายงานที่เกี่ยวข้อง บทบัญญัติของวรรคหนึ่งของข้อนี้จะนำมาใช้บังคับ
๓. เลขานุการสหประชาชาติจะเปิดโอกาสให้รัฐภาคีทุกประเทศ สามารถเข้าถึงรายงาน
๔. ให้รัฐภาคีเปิดโอกาสให้สาธารณชนในประเทศของตนสามารถเข้าถึงรายงานและเปิดโอกาสให้เข้าถึงข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปที่เกี่ยวกับรายงานเหล่านี้
๕. หากพิจารณาว่าเหมาะสม ให้คณะกรรมการนำส่งรายงานของรัฐภาคีไปยังทบวงการชำนัญพิเศษ กองทุน และโปรแกรมต่างๆของสหประชาชาติ และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งคำร้องหรือข้อระบุมความต้องการคำแนะนำทางวิชาการหรือความช่วยเหลือที่ระบุในรายงาน พร้อมข้อสังเกตและข้อแนะนำของคณะกรรมการ(ถ้ามี) เกี่ยวกับคำร้องหรือข้อระบุมความต้องการเหล่านี้

ข้อ ๓๗

ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีและคณะกรรมการ

๑. ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐร่วมมือกับคณะกรรมการ และช่วยเหลือสมาชิกของคณะกรรมการในการดำเนินการตามอาณัติให้บรรลุผลสำเร็จ
๒. ในความสัมพันธ์กับรัฐภาคี คณะกรรมการจะคำนึงถึงหนทางและวิธีการเพิ่มประสิทธิผลของประเทศในการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ซึ่งรวมถึงผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

ข้อ ๓๘

ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการกับหน่วยงานอื่นๆ

เพื่อให้การปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านที่อนุสัญญา ฉบับปัจจุบัน นั้น

(เอ) ทบวงการชำนัญพิเศษและองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติมีสิทธิที่จะเป็นตัวแทนในการพิจารณาการปฏิบัติตามบทบัญญัติเหล่านั้นของอนุสัญญานี้ภายในขอบข่ายอำนาจหน้าที่ขององค์กรเหล่านั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนัญพิเศษและองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติตามความเห็นสมควร เพื่อให้คำแนะนำเฉพาะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอนุสัญญา ที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจหน้าที่ขององค์กรนั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนัญพิเศษและองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติให้เสนอรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอนุสัญญา ในเรื่องที่อยู่ภายในขอบข่ายกิจกรรมขององค์กร

(บี) หากเหมาะสม ในการปฏิบัติตามขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของตน คณะกรรมการจะหารือกับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จัดตั้งขึ้นโดยสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อประกันว่าแนวทางในการจัดทำรายงานข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปมีความสอดคล้องกันและหลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อนและทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ

ข้อ ๓๙

รายงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจะรายงานต่อสมัชชาสหประชาชาติและคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเป็นประจำทุกสองปี เกี่ยวกับกิจกรรมของคณะกรรมการ และอาจทำข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปโดยพิจารณาจากรายงานและสารสนเทศที่ได้รับจากรัฐภาคีเป็นฐาน ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปเช่นว่านั้นต้องรวมอยู่ในรายงานของคณะกรรมการ พร้อมทั้งข้อสังเกตจากรัฐภาคี(ถ้ามี)

ข้อ ๔๐

ที่ประชุมของรัฐภาคี

๑. รัฐภาคีจะต้องเข้าร่วมการประชุมอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบที่ประชุมรัฐภาคีเพื่อพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอนุวัติอนุสัญญานี้

๒. ภายในเวลาไม่เกินหกเดือนหลังจากที่อนุสัญญานี้เริ่มมีผลบังคับใช้ เลขาธิการสหประชาชาติจะเรียกประชุมรัฐภาคี การประชุมครั้งต่อไปเลขาธิการสหประชาชาติจะเรียกประชุมทุกๆ สองปี หรือตามมติของที่ประชุมรัฐภาคี

ข้อ ๔๑

การเก็บรักษาอนุสัญญา

เลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้เก็บรักษาอนุสัญญานี้

ข้อ ๔๒

การลงนาม

อนุสัญญานี้จะเปิดให้ทุกรัฐ และองค์การรวมตัวระดับภูมิภาคลงนามได้ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก นับแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๔๓

ความยินยอมให้ผูกพัน

อนุสัญญานี้ จะต้องได้รับการสัตยาบันโดยรัฐที่ได้ลงนามในอนุสัญญา และได้รับการยืนยันอย่างเป็นทางการโดยองค์การรวมตัวระดับภูมิภาคที่ได้ลงนามในอนุสัญญา อนุสัญญานี้จะเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐ หรือองค์การรวมตัวระดับภูมิภาคใดๆ ที่ไม่ได้ลงนามในอนุสัญญา

ข้อ ๔๔

องค์การรวมตัวระดับภูมิภาค

๑. "องค์การรวมตัวระดับภูมิภาค" หมายถึง องค์การที่ประกอบด้วยรัฐอธิปไตยของภูมิภาคหนึ่งๆ ซึ่งรัฐสมาชิกได้ถ่ายโอนอำนาจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามอนุสัญญานี้ให้กับองค์การระดับภูมิภาคดังกล่าวแล้ว องค์การต่างๆ ดังกล่าวจะต้องประกาศในตราสารยืนยันอย่างเป็นทางการหรือภาคยานุวัติสาร ถึงขอบเขตอำนาจของตนในเรื่องที่เกี่ยวกับประเด็นภายใต้อนุสัญญานี้ หลังจากนั้น องค์การดังกล่าวจะต้องแจ้งไปยังผู้เก็บรักษาอนุสัญญาให้ทราบถึงการแก้ไขที่สำคัญเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจของตน

๒. การอ้างถึง "รัฐภาคี" ในอนุสัญญานี้จะใช้กับองค์การดังกล่าวภายในขอบเขตอำนาจขององค์การนั้นๆ

๓. ภายใต้ความมุ่งประสงค์ของข้อ ๔๕ วรรค ๑ และข้อ ๔๗ วรรค ๒ และ ๓ จะไม่นับรวมถึงตราสารที่ยื่นโดยองค์การรวมตัวระดับภูมิภาค

๔. องค์การรวมตัวระดับภูมิภาค ในเรื่องที่อยู่ในขอบเขตอำนาจของตน อาจใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมของรัฐภาคี โดยจำนวนคะแนนเสียงทั้งหมดเท่ากับจำนวนรัฐสมาชิกทั้งหมดที่เป็นภาคีอนุสัญญาฯ นี้ องค์การ จะไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงหากรัฐสมาชิกใดขององค์การ ใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงของตน และในทางกลับกัน

ข้อ ๔๕

การเริ่มมีผลบังคับใช้

๑. อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบถัดจากวันที่ได้มีการยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบ

๒. สำหรับแต่ละรัฐหรือองค์การรวมตัวระดับภูมิภาคที่ได้ให้สัตยาบัน ยินยอมอย่างเป็นทางการหรือได้ภาคยานุวัติอนุสัญญาฯ ภายหลังจากที่ได้มีการยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี่สิบ อนุสัญญาฯ จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบนับถัดจากวันที่ได้ยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ ๔๖

ข้อสงวน

๑. ห้ามตั้งข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องต่อวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญานี้

๒. อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดก็ได้

ข้อ ๔๗

การแก้ไข

๑. รัฐภาคีใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขอนุสัญญานี้และยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ หลังจากนั้นเลขาธิการสหประชาชาติ จะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมาแก่รัฐภาคีทั้งหลาย พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคีระบุว่า รัฐภาคีนั้นเห็นชอบให้จัดการประชุมของรัฐภาคีเพื่อความมุ่งประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอแนะหรือไม่ ในกรณีที่ภายในสี่เดือนนับจากวันที่ได้แจ้งข้อเสนอแนะว่านั้น มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นชอบกับการจัดประชุมเช่นนั้น เลขาธิการสหประชาชาติ จะจัดให้มีการประชุมภายใต้การอุปถัมภ์ของสหประชาชาติ ข้อแก้ไขใดๆ ที่รับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมและลงคะแนนเสียงในที่ประชุมจะต้องเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒. ข้อแก้ไขได้มีการรับเอาและเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ของข้อนี้ จะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่สามสิบถัดจากวันที่ได้มีการยื่นตราสารยอมรับข้อแก้ไขด้วยคะแนนเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของรัฐภาคี ณ วันที่รับเอาข้อแก้ไขดังกล่าวนั้น หลังจากนั้นข้อเสนอแก้ไขจะมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐภาคีใด ณ วันที่สามสิบถัดจากวันที่รัฐภาคีนั้นยื่นตราสารยอมรับข้อแก้ไข การแก้ไขจะผูกพันเฉพาะรัฐภาคีที่ยอมรับข้อแก้ไขนั้น

๓. หากที่ประชุมรัฐภาคีมีฉันทามติ การแก้ไขที่ได้มีการรับเอาและเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ของข้อนี้ ซึ่งเกี่ยวเนื่องเฉพาะกับข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๙ และข้อ ๔๐ จะเริ่มมีผลบังคับใช้ต่อรัฐภาคีทั้งปวง ในวันที่สามสิบถัดจากวันที่รัฐภาคีนั้นยื่นตราสารยอมรับข้อแก้ไข การแก้ไขจะผูกพันเฉพาะรัฐภาคีที่ยอมรับข้อแก้ไขนั้น

ข้อ ๔๘

การบอกเลิก

รัฐภาคีอาจบอกเลิกอนุสัญญานี้โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ การบอกเลิกจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับแจ้ง

ข้อ ๔๙

รูปแบบที่เข้าถึงได้

ตัวบทของอนุสัญญานี้จะต้องจัดให้มีอยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้

ข้อ ๕๐

ตัวบทที่ถูกต้อง

ตัวบทฉบับภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน ของอนุสัญญานี้มีความถูกต้องเท่าเทียมกัน

เพื่อเป็นประจักษ์แก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มซึ่งลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับการมอบอำนาจโดยชอบจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในอนุสัญญานี้

อำนาจนิติบัญญัติ

" ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ
จะตราขึ้นเป็นกฎหมาย ได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
และเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธย
หรือถือเสมือนว่า ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยตามรัฐธรรมนูญนี้แล้ว
ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป "

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๙๐)